

Πορευθέντες

μαδητεύσατε πάντα τά ἔδυν (Μαρ. κκ. 19)

ΕΚΔΟΣΙΣ ΔΙΟΡΘΟΔΟΞΟΥ ΙΕΡΑΠΟΣΤΟΛΙΚΟΥ ΚΕΝΤΡΟΥ "ΠΟΡΕΥΘΕΝΤΕΣ"

"Ἐνας Ἐσκιμώος Ὁρθόδοξος ἵερενδ ἐμπόδιος σ' ἓνα παλαιὸν ξύλινον ὁρθόδοξον γαὸν τῆς Ἀλάσκας. Δεξιὰ χαρακτηριστικὸς τάφος τῶν ὁρθοδόξων θαγενῶν τῆς Ἀλάσκας.

Σύνθεσις Ἀπ. Φιλίππου

ΤΕΥΧΟΣ 19 - 20

ΕΤΟΣ Ε' 1963 (III-IV)

Ιεραποστολικαὶ Εἰδήσεις σ. 34

Ἡλία Βουλγαράκη: Τὸ διεθνὲς Συμβούλιον 'Ιεραποστολῆς . . . » 35

Κων. Ε. Μπουντᾶ: 'Ο ἐκχριστιανισμὸς τῆς Κορέας καὶ αἱ θρησκειοκοινωνικαὶ αὐτοῦ συνέπειαι (Β') . . . » 43

Διακ. Ἀναστασίου Γιαννουλάτου: 'Η Ὁρθοδοξία στὴν Ἀλάσκα » 44

Ἀρχιμ. Νεκταρίου Χατζημιχάλη: 'Ορθόδοξος οἰκουμενισμὸς καὶ ἐξωτερικὴ 'Ιεραποστολὴ (Γ') . . . » 52

Ἀπὸ τὰ Ἐξηγητικὰ τοῦ Ὡριγένους . . . » 56

ΙΕΡΑΠΟΣΤΟΛΙΚΑΙ ΕΙΔΗΣΕΙΣ

● Πολὺ χαρακτηριστικὸ καὶ πληροφοριακὸ συνάμα εἶναι τὸ ἐκδιδόμενο ὑπὸ τῆς 'Ιερᾶς Μητροπόλεως Εἰρηνουπόλεως ('Ανατολ. 'Αφρικῆς) Δεκτίον Πληροφοριῶν, τὸ δόποιον μᾶς δίδει τρόπον τινὰ ἔνα ἀπολογισμὸν τῶν πεπραγμένων τοῦ ἔτους 1962 - 1963 πρὸς ἔξάπλωσιν τῆς 'Ορθοδόξου 'Εξωτερικῆς 'Ιεραποστολῆς καὶ πρὸς δόξαν τῆς 'Ορθοδοξίας.

Μᾶς δίδει δὲ τὴν κατωτέρῳ εἰκόνᾳ τῆς καταστάσεως εἰς τὴν 'Αφρικανικὴν 'Ορθόδοξον 'Εκκλησίαν τῆς Οὐγκάντα-Κένυα. Εἶναι καταφανῆς ἡ ἔλλειψις προσώπων καὶ αἱ δυσκολίαι ἔξενυρέσεως πόρων, αἱ δποῖαι μᾶς στεροῦν μιᾶς μεγαλύτερας δημιουργαφικῆς προσοβολῆς. Τὸ παρὸν δελτίον εἶναι δύντως ἔνα σπουδαῖον ξεκίνημα. 'Ο Σεβασμώτατος Μητροπολίτης Εἰρηνουπόλεως κ. κ. Νικόλαος ἀπένθυνε χαιρετιστήριον ἔγκυλιον πρὸς τὸ δρόσιδοξον ποίμνιον τοῦ ἐπὶ τῇ Ἑορτῇ τῆς γεννήσεως τοῦ Κυρίου ἡμῶν 'Ισοῦ Χριστοῦ. Δι' αὐτῆς καλεῖ δόλους εἰς μίαν πνευματικὴν ἀνακαίνισιν. Τὴν Κυριακὴν τῆς 'Ορθοδοξίας — 3 Μαρτίου 1963 — συνῆλθεν εἰς Καμπάλαν κληρικολαϊκὴ Συνέλευσις τῶν Ἰθαγενῶν ἡγετῶν τῆς African Greek - Orthodox Church of Uganda and Kenya ὑπὸ τὴν προεδρίαν τοῦ π. P. Σπάρτα καὶ π. Θ. Νανκυάμα καὶ τὴν συμπαράστασιν τοῦ "Ελληνος 'Αρχιμανδρίτου.

Παρέστησαν 10 ἐκ τῶν 11 'Αφρικανῶν κληρικῶν καὶ 15 περίπου λαϊκοὶ ἐκπρόσωποι, ἔξεδόθη δὲ ψήφισμα διὰ δλομελεῖας διὰ τοῦ δοποίου ἐκφράζεται ἡ ἀφοσίωσις τῆς νεοσυστάτου 'Εκκλησίας πρὸς τὸ Πατριαρχεῖον 'Αλεξανδρείας καὶ πρὸς τὸν Σεβασμώτατον Μητροπολίτην Εἰρηνούπολεως κ. κ. Νικόλαον. 'Εξαιρετικῆς σημασίας εἶναι αἱ σκέψεις τοῦ 'Αρχιμανδρίτου Χρυσοστόμου Παπασαραντοπούλου, δὲ δοποῖος τονίζει ὅτι κάθε χριστια-

εῖναι ιεραποστολική. 'Η Ιερὰ Μητρόπολις Εἰρηνουπόλεως, τῆς δόποιας ὁ χριστιανικὸς πληθυσμὸς ἀποτελεῖται μόνον ἀπὸ δλίγας χιλιάδας Ἐλλήνων καὶ ἀπὸ δλίγας οἰκογενείας 'Ορθοδόξων ἄλλων ἔθνικοτήτων, χρειάζεται ιεραποστολικὴν ἐργασίαν, ἵτοι ἐπανεναγγελισμόν, προφορικὸν καὶ γραπτὸν κήρυγμα. Τέσσαρες ἔως ἔξι μορφωμένοι καὶ ζηλωταὶ ιερεῖς, ἔχοντες συναίσθησιν τῶν ιερῶν καθη-

ρία τῆς 'Αφρικανικῆς 'Ελληνορθοδόξου 'Εκκλησίας τῆς Ταγκανίκας. Εἰς τὸν πόλιν Μουάνζα ἔγινε δμαδικὴ βάπτισις 45 προσώπων. Τὸν Αὔγουστον δὲ κ. Θεόδωρος Νανκυάμα μετὰ τῶν Ἐλλήνων ιερέων τῆς Καμπάλα εἰς εὐρύχωρον καλύβην — 'Ιερὸν Ναόν — ἐτέλεσε νέαν δμαδικὴν βάπτισιν 45 προσώπων καὶ 8 γάμους.

● Τὸν παρελθόντα 'Ιούνιον συνῆλθεν ἐν Καμπάλᾳ, ὑπὸ τὴν αἰγίδα τοῦ Παγκοσμίου Συμβούλιου 'Εκκλησιῶν, Παναφρικανικὸν Χριστιανικὸν Συνέδριον. 'Αρκεταὶ δμαδικαὶ βαπτίσεις ἰθαγενῶν ἐτελέσθησαν διαφοροῦτος τοῦ ἔτους τούτου εἰς πολλὰς τῶν παλαιοτέρων ἐνοριῶν 'Αφρικανῶν 'Ορθοδόξων τῆς Οὐγκάντας καὶ Κενύας. Οὕτως δὲ φιλιμόδις τῶν προστεθέντων κατὰ τὸ ἔτος τούτο μελῶν ἡ πολιοργίζεται περίπου εἰς 500.

● "Ἐνεκα τῆς ἔλλειψεως ιερέων ἴδρυθη τὸ ἔτος τούτο καὶ ἐλειτούργησεν ἐν Καμπάλᾳ, κατὰ τὸ τρίμηνον Σεπτεμβρίου-Νοεμβρίου, ιερατικὸν φροντιστήριον μὲ 15 σπουδαστὰς ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν τοῦ π. Θεοδώρου Νανκυάμα. Τὰ μαθήματα θὰ συνεχισθοῦν ἐπὶ ἔνα ἀκόμη τρίμηνον κατὰ τὸ ἐπόμενον ἔτος.

● 'Τὸ τὴν διεύθυνσιν ἐπίσης τοῦ π. Θεοδώρου Νανκυάμα συνεχίσθη δμαλῶς ἡ λειτουργία τῶν σχολείων (Δημοτικοῦ καὶ πλήρους Γυμνασίου) τοῦ ἐν Καμπάλᾳ ιεραποστολικοῦ Κέντρου μὲ σύνολον 800 περίπου μαθητῶν καὶ μαθητριῶν καὶ 30 διδασκάλων καὶ καθηγητῶν. Εἰς τὰ σχολεῖα αὐτὰ γίνονται δεκτοὶ μαθηταὶ καὶ μαθήτριαι ἀσχέτως θρησκεύματος.

● 'Απὸ 1ης Νοεμβρίου ἥρχισε νὰ λειτουργῇ ὑπὸ τὴν μορφὴν ἔξωτερικῶν ιατρείων τὸ μικρὸν Νοσοκομεῖον τοῦ ἐν Καμπάλᾳ 'Ιεραποστολικοῦ Κέντρου ὑπὸ τὴν ἐπωνυμίαν: Orthodox Church Hospital and Dispensary «The Holy Cross».

● Τὴν 28ην Απριλίου 1963 (Κυριακὴν 6ης καὶ ἐπηκολούθησαν 17 βαπτίσεις, ἡ Θ. Λειτουργία καὶ ἡ μετάσosis τῆς Θ. Κοινωνίας. Τὰ μέλη τῆς 'Εκκλησίας αὐτῆς πλησιάζουν τὰ 100.

● Τὴν Μυροφόρων) ιδρύθη ἡ πρώτη ἐνο-

ΤΟ ΔΙΕΘΝΕΣ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΝ ΙΕΡΑΠΟΣΤΟΛΗΣ

Μια ιστορική άνασκόπησης

Τὸν Δεκέμβριον τοῦ 1963 ἔλαθε χώραν εἰς Μεξικὸν ἐν διεθνὲς συγέδριον ιεραποστολῆς, τὸ δόποιον ὡργανώθη ὑπὸ τοῦ Τμήματος Ιεραποστολῆς τοῦ Παγκοσμίου Συμβουλίου Ἐκκλησιῶν (ΠΣΕ). Τὸ συνέδριον αὐτὸν ἀνήκει εἰς τὴν σειρὰν τῶν μεγάλων ιεραποστολικῶν συγέδριων τῶν διοργανωθέντων κατὰ τὸ παρελθόν ὑπὸ τοῦ Διεθνοῦ Συμβουλίου Ιεραποστολῆς (ΔΣΙ), τὸ δόποιον συνεχωνεύθη μὲ τὸ ΠΣΕ κατὰ τὴν γενικὴν συγέλευσιν τοῦ τελευταίου εἰς Νέον Δελχὶ τὸ ἔτος 1961.

Δι’ ἡμᾶς τοὺς Ὀρθοδόξους τὸ συγέδριον τοῦ Μεξικοῦ ἐνέχει ἰδιαιτέραν σημασίαν, διότι ἀφ’ ἑνὸς μὲν ἡ ιεραποστολὴ καὶ τὰ συναφῆ πρὸς αὐτὴν προσβλήματα ἔξετάζονται τὸ πρῶτον ἐντὸς τοῦ κόλπου τοῦ ἐπισήμου Ὁργάνου τῆς οἰκουμενικῆς κινήσεως, ἀφ’ ἑτέρου δὲ μετέχουν εἰς αὐτὸν ἀντιπρόσωποι καὶ παρατηρηταὶ διαφόρων Ὀρθοδόξων Ἐκκλησιῶν. Ἀλλὰ καὶ γενικώτερον ἡ ἔνταξις τοῦ ΔΣΙ εἰς τὸ ΠΣΕ καὶ ἡ δραστηριότης τὴν δόποιαν πλέον ἀναπτύσσει ἐντὸς τοῦ οἰκουμενικοῦ Ὁργανισμοῦ, φέρει μοιραίως τὸ θέμα τῆς ιεραποστολῆς πλησιέστερον πρὸς τὴν Ὀρθόδοξην Ἐκκλησίαν καὶ τὴν ἔξαναγκάζει, δπως δώσῃ τὴν δέουσαν προσοχὴν εἰς τὸ θέμα αὐτὸν καὶ λάθη μετὰ λόγου θέσιν ἔναντι αὐτοῦ.

Ἐν συνεχείᾳ καὶ ἐπ’ εὐκαιρίᾳ τοῦ συγέδριού τοῦ Μεξικοῦ ἐπιχειροῦμεν μίαν σύντομον ἀναδρομὴν εἰς τὴν ιστορίαν τοῦ ΔΣΙ — Ὁργανισμοῦ παλαιοτέρου τοῦ ΠΣΕ καὶ μὲ μεγάλην παράδοσιν —, ἔξετάζοντες ἀφ’ ἑνὸς μὲν τὸ ιστορικὸν τῆς ἰδρύσεως τοῦ, ἀφ’ ἑτέρου δὲ τὴν ἔξελιξιν τῶν σχέσεων του μὲ τὴν οἰκουμενικήν κίνησιν.

α. Ἡ προϊστορία τῆς ἰδρύσεως τοῦ ΔΣΙ

Εἶναι θαυμασμοῦ ἀξιον, ὅτι ἡ Προτεσταντικὴ Ἐκκλησία παρ’ ὅλον τὸν ἀγῶνα ὑπάρξεως καὶ ἐπιβολῆς, εἰς τὸν δόποιον εὐθὺς ἀμέσως μετὰ τὴν συγκρότησίν της ἐνεπλάκη, δὲν παρημέλησεν τὸ καθῆκον τῆς Ιεραποστολῆς. Τόσον δὲ Λούθηρος¹, δυσον καὶ δὲ Καλβίνος² ἀφιέρωσαν πολλὰς σελίδας τῶν συγγραμμάτων των διὰ νὰ ἀσχοληθοῦν ἀμέσως ἡ ἐμμέσως μὲ τὴν ἔξετασιν τῆς θέσεως τῆς Μεταρρυθμίσεως ἔναντι τῆς Ιεραποστολῆς. Κατὰ τὸν 16ον καὶ 17ον αἰώνα ἀνελήφθησαν ποικίλαι

1. K. Holl, Luther und die Mission, Gesammelte Aufsätze III, 1928, 234-243, F. Wiebe, Missionsgedanken in den lutherischen Bekennntnisschriften, Luth. Missionsjahrbuch 1955, 15-17.

2. T. F. Torrance, Kingdom and Church, Εδμβούργον-Λονδίνον, 1956, 160 εξ., E. Pfisterer, Der Missionsgedanke bei Calvin, Neue allgemeine Missionzeit-

ιεραποστολικαὶ προσπάθειαι, δπως μετάφρασις τῆς Ἀγίας Γραφῆς εἰς τὴν Σλαυικήν, ιεραποστολὴ εἰς Λάπωνας ἐκ μέρους τῶν Σουηδῶν (1599), προσπάθεια εἰς τὴν Βραζιλίαν ὑπὸ τῶν Καλδινιστῶν (1557), δρᾶσις τῶν Ὀλλαγδῶν εἰς τὰς ἀνατολικὰς Ἰνδίας (1622 ἔξ.), ἀγγλικὴ ιεραποστολὴ εἰς τὸν Ἰνδιάνους τῆς N. Ἀγγλίας, ὅμοια ιεραποστολὴ ὑπὸ τῶν Σουηδῶν εἰς τὴν Νέαν Σουηδίαν κλπ.³. Κατὰ τὸν 18ον αἰώνα ἡ ιεραποστολικὴ προσπάθεια συστηματοποιεῖται περισσότερον. Ἡ ἀνάγκη τῆς συνεργασίας καὶ τῆς συγκεντρώσεως τῶν δυνάμεων γίνεται ὀλοέν καταφανεστέρα. Ἡδη ἀρχίζουν νὰ κάνουν τὴν ἐμφάνισίν των αἱ διάφοροι Ιεραποστολικαὶ Ἐταιρεῖαι, αἱ δόποιαι σὺν τῷ χρόνῳ πολλαπλασιάζονται καὶ ἀποτελοῦν τὴν δάσιν διὰ τὴν δημιουργίαν δραδύτερον τοῦ ΔΣΙ. Εἰς τὴν Ἀγγλίαν ἰδρύονται αἱ Ἐταιρεῖαι Society for Promoting Christian Knowledge (SPCK) (1699) καὶ Society for the Propagation of the Gospel in Foreign Parts (SPC) (1701). Εἰς τὴν Γερμανίαν ἰδρύεται τὸ 1732 ὁ Herrnhuter Missionsdienst. (Ἡ πραγματικὴ ἔναρξις δημιουργίας Ιεραποστολικῶν Ἐταιρειῶν γίνεται πολλὰ ἔτη βραδύτερον διὰ τῆς Berliner Mission τὸ 1824). Ἀκολουθεῖ μετὰ ἡ Σκωτία (1796) διὰ τῶν Glasgow Missionary Society καὶ Scottish Missionary Society. Ἐπειταὶ ἡ Ὀλλαγδία (1797) διὰ τῆς Nederlandsch Zendelinggenootschap. Ἐν συνεχείᾳ ἡ Αμερικὴ (1810) διὰ τῆς American Board of Commissioners for Foreign Missions καὶ τέλος αἱ ὑπόλοιπαι χῶραι, δπως Ἐλβετία (1815), Γαλλία (1822) Σουηδία (1835), Φιλανδία (1859) κ.ο.κ.

Ο 19ος αἰώνι πρωθεῖται τὴν ὑπόθεσιν τῆς συνεργασίας τῶν διαφόρων ιεραποστολικῶν προσπαθειῶν, ὡς καὶ τῶν διαφόρων Προτεσταντικῶν Ὁμιλογιῶν ἔτι περισσότερον καὶ δημιουργεῖ τὰς προϋποθέσεις διὰ τὴν ἰδρυσιν τοῦ ΔΣΙ. Κατὰ τὴν γνώμην τῶν συγχρόνων ιστορικῶν εἰς τὴν δημιουργίαν τῶν προϋποθέσεων αὐτῶν συνετέλεσαν: 1. Αἱ ἀπὸ τὸν 1850 εἰς διαφόρους περιοχὰς τῆς Ἀσίας συναντήσεις τῶν ἐκεῖ Ιεραποστολικῶν διὰ τὴν ἀνταλλαγὴν γνωμῶν ἐπὶ ιεραποστολικῶν θεμάτων. 2. Τὰ ἀπὸ τὸν 1854-1900 ἔξι γενικὰ ιεραποστολικὰ συγέδρια,

schrift, 1934 99, 104. Προβλ. ἐπίσης διὰ Λούθηρον καὶ Καλβίνον: W. Holsten, Reformation und Mission, Archiv für Reformationsgeschichte 44, 1953, 1 εξ., H. W. Censichen, Were the Reformers Indifferent to Missions? The Student World 53, 1960, 119 εξ.

3. Hans-Werner Censichen, Die Kirche in ihrer Geschichte, Τόμος IV, Lieferung T., Göttingen 1961, T3-T11.

τὰ δόποια ἔλαθον χώραν εἰς Ἀγλίαν καὶ Ἡγαμέγκας Πολιτείας. 3. Τὰ μονίμως δργανωθέγτα «Συμβουλευτικά Σώματα», τὰ δόποια ἀπέθλεπον εἰς τὴν στεγωτέραν ἐπαφήν καὶ ρύθμισιν τῆς ἑργασίας μεταξὺ τῶν Ἱεραποστολικῶν Ἐταιρειῶν καὶ 4. Αἱ Φοιτητικαὶ Ὁργανώσεις καὶ δικαὶα τὸ ἔτος 1835 συνασπισμὸς αὐτῶν εἰς τὴν Παγκόσμιον "Ἐγωσιν Φοιτητῶν".

Ἐν συγχείᾳ παρακολουθοῦμεν ἀναλυτικώτερον τὴν ἔξελιξιν τῶν ἀνωτέρω προμηγιστρευθεῖσῶν περιπτώσεων.

1. Αἱ Ἰγδίαι προπορεύονται εἰς τὸν τομέα τῶν Ἱεραποστολικῶν συναντήσεων. Κατ' ἀρχὴν αἱ συναντήσεις αὗται ἔχουν χαρακτήρα ὅλως τοπικόν, δηποτὲ αἱ τῆς Βομβάγης (1825) καὶ Καλκούτας (1830). "Ἡδη δημος ἀπὸ τῆς ἐποχῆς αὐτῆς ἡ ἀναζήτησις μιᾶς ἐπαφῆς καὶ συνεργασίας ἐπὶ πεδίου εὑρυτέρου τῶν διοικητικῶν ὅριῶν εἶναι γεγονός. Εἰς τὴν μνημονεύθεισαν συνάντησιν τῆς Βομβάγης λαμβάνουν μέρος ἀντιπρόσωποι τεσσάρων Ἱεραποστολικῶν Ἐταιρειῶν, μιᾶς ἀμερικανικῆς, δύο ἀγγλικῶν καὶ μιᾶς σκωτικῆς καὶ ἰδρύουν τὴν Bombay Missionary Union. Εἰς τὰ πρακτικὰ τοῦ συνεδρίου ἐμφανίζεται ἥδη ἡ ἀποφίξη, ἡ δόποια βραδύτερον τόσον σημαντικὸν ρόλον θὰ παίξῃ εἰς τὸν καθορισμὸν τῆς βάσεως διὰ τὰς γεγινωτέρας διοικητικακάς συναντήσεις, δητὶ ἡ συνεργασία τῶν συνερχομένων δὲν προϋποθέτει τὴν παραίτησίν των ἀπὸ τὰς διοικητικακάς των πεποιθήσεις⁽⁵⁾. Μὲ τὴν πάροδον τοῦ χρόνου τὰ συγκαλούμενα συνέδρια εὑρύνουν τὴν γεωγραφικήν των βάσιν. Κατὰ τὸ β' ἥμισυ τοῦ 1800 αἰῶνος λαμβάνουν χώραν συνέδρια ἀφ' ἑνὸς μὲν εἰς τὰς βορείους Ἰγδίας, ἀφ' ἑτέρου δὲ εἰς τὰς δυτικάς. Τὰ συνέδρια εἰς τὰς βορείους Ἰγδίας είναι τῆς Καλκούτας (1855), δηποτὲ πραγματοποιεῖται ἡ ἰδρυσις τῆς General Conference of Bengal Protestant Missionaries, τοῦ Μπεγαρές (1857) καὶ τῆς Λαχόρης (1862-64). Τὰ συνέδρια εἰς τὰς δυτικάς Ἰγδίας είναι τῆς Oatacamund (1858), τῆς Bangarole (1879) καὶ τοῦ Μαδράς (1900). Εἰς τὸ Συνέδριον τῆς Oatacamund τογίζεται ὑπὸ τοῦ ἀντιπροσώπου τῆς Society for the Propagation of the Gospel κατὰ τὴν ἀνάπτυξιν τοῦ θέματός του, δητὶ αἱ διοικητικαὶ διαφοραὶ διὰ τὰς χώρας Ἱεραποστολῆς προξενοῦν κακὸν καὶ δητὶ δὲ θεός ἵσως θελήσῃ γὰρ ἰδρυθῆ μία Ἐκκλησία τῶν Ἰγδιῶν ἀπηλλαγμένη δογματικῶν διαφορῶν.

Τὸ συνέδριον τοῦ Μαδράς (1900) ἀποτελεῖ βῆμα προόδου εἰς τὰ χρονικὰ τῶν συναντήσεων διότι ἐγῷ εἰς τὰ παλαιότερα συνέδρια οἱ μετέχοντες ἀπετέλουν ἀπλᾶ μέλη μη ἀντιπροσωπεύοντα τὰς Ἱεραποστολικὰς Ἐταιρείας, ἀπὸ τὰς δόποιας προήρχοντο, εἰς τὸ συνέδριον αὐτὸν ἔκαστη Ἱεραποστολικὴ Ἐταιρεία ἀπέστειλεν ἐπισήμους ἀντιπροσώπους. Τὸ συνέδριον τῆς Λαχόρης (1862-1863) ἔθεσε τὰς βάσεις διὰ τὴν σύγκλησιν ἑνὸς πανιγνηκοῦ, τὸ δόποιον ἔλαθε χώραν τὸ ἔτος 1872 εἰς Allababad. Εἰς τὸ συνέδριον ἀπεφασίσθη, δηποτὲ τοῦτο συγκαλῆται ἀνὰ 10ετίαν. Αἱ ἐπόμεναι συναντήσεις ἔλαθον χώραν εἰς Καλκούτα (1882-83), Βομβάγη (1892-93) καὶ Μαδράς (1902).

Ἐκτὸς τῶν Ἰγδιῶν παρόμοια συνέδρια λαμβάνουν χώραν εἰς Ἰαπωνίαν καὶ Κίναν. Εἰς τὴν Ἰαπωνίαν είγαι τὸ τῆς Γιοκοχάμα (1872), τῆς Όσάσκα (1883) καὶ τοῦ Τόκιο (1900). Εἰς τὰ συνέδρια αὐτὰ παρατηροῦμεν εὐ-

4. Weltkirchen Lexikon, Stuttgart, 1960, 598.

5. William Richey Hogg, Mission und Okumene, Stuttgart, 1954, 28.

θὺς ἐξ ἀρχῆς ἐν εὐρὺ διοικητικακὸν πνεῦμα. Εἰς τὸ συνέδριον π. χ. τῆς Γιοκοχάμα ἐκτὸς τῶν Προτεσταντικῶν Ἐκκλησιῶν προσεκλήθη καὶ ἡ Ὁρθόδοξος Ἐκκλησία τῆς Ἰαπωνίας. Εἰς τὴν Κίναν ἀπαντα τὸ σχετικά συνέδρια ἔλαθον χώραν εἰς Σαγκάην κατὰ τὰ ἔτη 1877, 1890 καὶ 1907.

"Ἐκ τῆς ἀνωτέρω ἀπλῆς μόνον ἀπαριθμήσεως τῶν λαβόντων χώραν συνέδριων διαβλέπει τις εὐχερῶς μίαν σὺν τῇ παρόδῳ τοῦ χρόνου ἀναπτυσσομένην κίνησιν πρὸς μεγαλυτέρας ἐγότητας καὶ σύγολα. Ἡ ἐπισκόπησις τῶν κινήτρων τῶν συνέδριων αὐτῶν ἐπαληθεύει τὴν ἀνωτέρω διαπίστωσιν. Τὸ ἐπικρατοῦν πνεῦμα εἰς δὲ λα σχεδὸν τὰ πραγματοποιηθέντα συνέδρια ἡτο ἡ εὐρέως διαδεδομένη ἀνάγκη πρὸς ἐγότητα. Ἡ ἀπαίτησις αὗτη πρὸς ἐνότητα κατὰ τὴν περίοδον αὐτὴν δὲν προήρχετο ἐκ μίας ἐστιτερικῆς θεολογικῆς ἐπιταγῆς—πρᾶγμα τὸ δόποιον συναντώμενον κυρίως σήμερον—ἀλλὰ ἐξ ἐξωτερικῶν λόγων ἀφορώντων εἰς τὴν ἀπὸ κοινοῦ ἐπίλυσιν διαφόρων προσδημάτων καὶ εἰς τὴν ἐπιτυχεστέραν ἔξασκησιν τοῦ Ἱεραποστολικοῦ ἔργου.

2. Τὰ Ἱεραποστολικὰ συνέδρια εἰς τὰς χώρας, αἱ δόποιαι ἥσκουν Ἱεραποστολήν, ἀρχονται τὸ ἔτος 1837 εἰς Βασιλείαν. Ἡ ἀνάγκη συνεργασίας μεταξὺ τῶν διαφόρων Ἱεραποστολικῶν Ἐταιρειῶν ἀποτελεῖ τὸ κίνητρον τῶν συγεδρίων αὐτῶν. Τὸ κυριαρχοῦν πνεῦμα συνεργασίας, ἐνισχυόμενον ὑπὸ τῆς κατὰ τὸ 1846 ἰδρυθείσης Evangelical Alliance⁽⁶⁾, δῆγγει εἰς γεγινωτέρας συναντήσεις. Ἡ πρώτη τῶν συναντήσεων αὐτῶν λαμβάνει χώραν τὸ ἔτος 1854 εἰς Νέαν Υόρκην. Τὸ αὐτὸν ἔτος λαμβάνει χώραν διοικητικοῦ τημάτος τῆς Evangelical Alliance. Η μόνη οὐσιαστικὴ προσφορὰ τῶν συνεδρίων αὐτῶν ὑπῆρχεν δι τοισμὸς τῆς ἀνάγκης μιᾶς εὑρυτέρας συνεργασίας μεταξὺ τῶν Προτεσταντικῶν Ἱεραποστολῶν. "Ἐν βῆμα πρὸς τὰ ἐμπρός συντελεῖται εἰς τὸ συνέδριον τοῦ Λίθερπουλ (1860), εἰς τὸ δόποιον λαμβάνουν μέρος ὑπεύθυνα μέλη τῶν διαφόρων Ἱεραποστολικῶν Ὁργανώσεων. Ἱεραποστολικῶν συνέδριον διεθνοῦς χαρακτῆρος, εἰς τὸ δόποιον συναντῶνται ἀμερικανικαὶ καὶ εὐρωπαϊκαὶ Ἱεραποστολικαὶ Ἐταιρεῖαι, είγαι τὸ τοῦ Λογδίου τὸ ἔτος 1878. Εἰς τὸ συνέδριον αὐτὸν λαμβάνουν κατὰ πρώτην φορὰν μέρος γυναικες. Ἡ ἀνάγκη τῆς ἑνότητος κατὰ τὴν δισκησιν τῆς Ἱεραποστολικῆς ἑργασίας τογίζεται περισσότερον. Ἀκολουθεῖ τὸ συνέδριον τοῦ 1888, συνελθόν διοικίας εἰς Λογδίον. Ως ἔνδειξις τῆς συντελεσθείσης προόδου εἰς τὸ πνεῦμα τῆς κοινῆς συνεργασίας μεταξὺ Προτεσταντικῶν Ἱεραποστολῶν δύναται γὰρ θεωρηθῆ μη εἰσήγησις τοῦ πατρὸς τῆς ἐπιστήμης τῆς Ἱεραποστολῆς Γερμανοῦ Καθηγητοῦ Γουσταύου Warneck (1834-1910), δὲ προέτεινε τὴν δημιουργίαν μιᾶς μονίμου Κεντρικῆς Ἐπιτροπῆς, ἀποτελουμένης ἐξ ἀντιπροσώπων διλων τῶν Ἱεραποστολικῶν Ἐταιρειῶν, ὡς μέσου ἐνισχύσεως

6. Αὕτη ὑπῆρχεν προϊδὺ τῆς ἐν τῷ Προτεσταντικῷ κόσμῳ θρησκευτικῆς ἀφεπτύνσεως τοῦ 19ου αἰῶνος καὶ ἀπεσκόπει εἰς τὴν πραγμάτων μιᾶς ἐμφανοῦς ἐνώσεως τῶν διαφόρων Ἐκκλησιῶν. Διὰ τὴν ἐπίτευξιν τοῦ σκοποῦ αὐτοῦ ἐχρησιμοποιήσεν ὡς μέσον τὴν κατ' ἀρχὴν ἐπαφὴν καὶ συναδέλφωσιν τῶν κυριωτέρων παραγόντων τῶν διαφόρων Ἐκκλησιῶν ὡς καὶ τὴν ἐπεξεργασίαν καὶ προσθολὴν τῶν εἰς τὰς διαφόρους διοικητικακούς παραχωνισῶν κοινῶν ἀληθειῶν.

καὶ προωθήσεως τῆς κοινῆς συνεργασίας τῶν Προτεσταντικῶν Ἱεραποστολικῶν δυνάμεων. Καίτοι ἡ πρότασις αὕτη δὲν ἔτυχε τῆς δεούσης προσοχῆς ἀπετέλεσε τὸν προάγγελον τοῦ ΔΣΙ. Δώδεκα ἔτη ὄραδύτερον ἀκολουθεῖ τὸ ἐπιβλητικὸν ἐξ ἀπόψεως συμμετοχῆς συνέδριον τῆς Νέας Ὑόρκης. Εἰς αὐτὸν ἀντεπροσωπεύθησαν 162 Ἱεραποστολικαὶ Ἐταιρεῖαι. Ἐνταῦθα χρησιμοποιεῖται κατὰ πρῶτον ὁ ὅρος «οἰκουμενικός», ἀναφερόμενος ὅχι εἰς τὸ γεγονός τῆς συμμετοχῆς ἀντιπροσώπων ἐκ διαφόρων Ἐκκλησιῶν, ἀλλὰ εἰς τὸν ἀντικειμενικὸν σκοπόν, τὸν ὃποιον ἥθελε νὰ ὑπηρετήσῃ τὸ συνέδριον δηλ. τὴν διάδοσιν τοῦ Χριστιανισμοῦ εἰς ὅλον τὸν κόσμον. Εἳν εἰς τὸ συγέδριον αὐτὸν δὲν ἔληφθη οὐδεμία συγκεκριμένη ἀπόφασις περὶ τῆς μελλοντικῆς ἐξελίξεως τῶν πραγμάτων εἰς τὸν τομέα τῆς συνεργασίας τῶν διαφόρων Ἱεραποστολικῶν δυνάμεων, ἀπετέλεσε πάντως τὴν αἰτίαν τῆς δημιουργίας μιᾶς ἀνεπισήμου ὄμαδος ἐκ 200 περίου ἀντιπροσώπων, οἱ ὃποιοι, συγελθόντες μετὰ τὴν ληξίν τοῦ συνεδρίου, ἀνεγνώρισαν τὴν ἀξίαν τῆς ἰδρύσεως ἐνδειχθεῖσαν τοῦ Συμβουλίου Ἱεραποστολῆς καὶ συνέπηξαν μίαν Ἐκτελεστικὴν Ἐπιτροπὴν πρὸς πυρώθησιν τῆς ἰδέας αὐτῆς.

3. Ὡς ἡμερομηνία τῆς πρώτης μονάδου ἐπαφῆς μεταξὺ τῶν ὑπευθύνων τῶν Ἱεραποστολικῶν Ἐταιριῶν πρέπει νὰ θεωρηθῇ ἡ 29η Ὁκτωβρίου 1819, κατὰ τὴν ὃποιαν συγχλήθην ἐν Λονδίνῳ οἱ Διευθυνταὶ τεσσάρων Ἱεραποστολικῶν Ἐταιρειῶν. Ἐκ τῶν κατ' ἀρχὴν μηγιαίων ἀνεπισήμων τούτων συναντήσεων προέκυψεν βραδύτερον ἡ «Ἐγωσις», ἡ ὃποια ἀπεσκόπει εἰς μίαν «ἀδελφικὴν ἀνταλλαγὴν συμβουλῶν καὶ βοηθείας». Ἡ «Ἐγωσις» αὕτη ἐξηκολούθησεν ὑφισταμένη μέχρι τοῦ δευτέρου παγκοσμίου πολέμου καὶ περιέλαβε σύν τῷ χρόνῳ ὅλας τὰς ἐν Λονδίνῳ ἐδρευούσας Ἱεραπ. Ἐταιρείας. Σύν τῇ ἐξελίξει τῶν γεγονότων ἡ βασικὴ ἀρχὴ τῆς Ἐγώσεως διηγούθη περισσότερον, εἰς τρόπον ὥστε νὰ ἀναλαμβάνῃ πολλάκις ἡ «Ἐγωσις» μεγαλυτέρας πρωτοβουλίας, μέχρι καὶ αὐτῆς τῆς ἀντιπροσωπεύσεως τῶν Ἐταιρειῶν παρὰ τῇ ἀγγλικῇ Κυδεργήσει.

Παρόμοιαι προσπάθειαι συντελοῦνται σύν τῷ χρόνῳ καὶ εἰς ἄλλα μέρη τῆς Εὐρώπης καὶ Ἀμερικῆς. Τὴν Ἀγγλίαν ἀκολουθοῦν αἱ Σκανδινανίκαι κῶραι. Ἡ πρώτη συγάντησις γίνεται εἰς Μάλμιο τῆς Σουηδίας τὸ ἔτος 1863. Κατ' αὐτὴν διαπιστοῦται ἡ χρησιμότης τῆς συνεχίσεως τῶν συναντήσεων αὐτῶν καὶ ἀποφασίζεται ἡ ἰδρυσις ἐπιστημονικοῦ Ἱεραποστολικοῦ περιοδικοῦ. «Ἐπονται αἱ συγαντήσεις εἰς Γκότεσμπεργκ (1885), Χριστιανίαν παρὰ τῷ «Οσλφ (1889), Κοπεγχάγην (1893), Στοκχόλμην (1897) καὶ πάλιν Χριστιανίαν (1902). Αἱ ἐν τῷ μεταξὺ ἐπισυμβάσαι πολιτικαὶ ἀνωμαλίαι μεταξὺ Σουηδίας καὶ Νορβηγίας ἀνέστειλον τὴν κανονικὴν συγέχισιν τῶν συναντήσεων αὐτῶν, αἱ ὃποιαι ἐπανελήφθησαν τὸ ἔτος 1922 μὲ τὸ συγέδριον τῆς Κοπεγχάγης.

Κατὰ τὸ ἔτος 1866 λαμβάνει κώρων εἰς Βρέμην τὸ πρῶτον συγέδριον τῶν ἡπειρωτικῶν εὐρωπαϊκῶν Ἱεραποστολικῶν Ἐταιρειῶν. «Ἐκτοτε συγεχίζονται τὰ συνέδρια αὐτὰ κατὰ κανονικὰ χρονικὰ διαστήματα. Μέχρι τοῦ ἔτους 1909 ὁ ἀριθμὸς τῶν συνεδρίων ἀνέρχεται εἰς δώδεκα. Ἀποτέλεσμα τοῦ διου συγέδριου (1884)

7. William Richey Hogg, Mission und Okumene, Stuttgart, 1954 28.

εἶναι ἡ ἰδρυσις τῆς «Ἐπιτροπῆς τῶν Γερμανικῶν Εὐαγγελικῶν Ἱεραποστολῶν». Χαρακτηριστικὸν γνώρισμα τῶν ἀνωτέρω συνεδρίων εἶναι ἀφ' ἑνὸς μὲν τὸ εὐάριθμον τῶν μετεχόντων, ἀφ' ἑτέρου δὲ ἡ ἐμβρίθεια καὶ ἡ ἀντικειμενικότης τῶν ὑπ' αὐτῶν διερευνουμένων θεμάτων.

Ἡ ἀνάλογος ἀμερικανικὴ πρωτοδουλία ἀργεῖ σχετικῶς νὰ κάνῃ τὴν ἐμφάνισίν της. Μόλις τὸ ἔτος 1893 συναντῶνται ἀντιπρόσωποι εἰκοσιτριῶν Ἱεραπ. Ἐταιρεῶν. Αἱ μετέπειτα συναντήσεις πραγματοποιοῦνται ἀνά πᾶν ἔτος. Διὰ τὴν διευκόλυνσιν τῆς περαιτέρω ἐργασίας ἰδρύει ἡ συνάντησις τοῦ 1895 τρεῖς Ἐπιτροπάς, αἱ ὃποιαι εἰς τὴν ἐπομένην συνάντησιν αὐξάνονται εἰς ἑνένα. Προϊὸν τῆς ἐργασίας τῶν Ἐπιτροπῶν αὐτῶν εἶναι τὸ ἥδη μηγιμονευθὲν παγκόσμιον Ἱεραποστολικὸν συγέδριον τοῦ 1900.

Χαρακτηριστικὸν γνώρισμα ὅλων τῶν ἀνωτέρω ταχικῶν συναντήσεων τῶν ἀντιπροσώπων τῶν Ἱεραπ. Ἐταιρειῶν εἶναι ἡ ἀναγνώρισις τῆς σημασίας τῆς μεταξὺ των ἐπικοινωνίας καὶ τῆς ἀνάγκης ἀμοιβαίας δονθείας καὶ παρατάξεως ἐνίασιου μετώπου διὰ τὴν ἀντιμετώπισην τῶν οἰωνόδηποτε ἀναφυομένων δυσκολιῶν εἰς τὸν τομέα τῆς Ἱεραποστολῆς.

4. Τὸ σημερινὸν μεγάλο κίνημα μεταξὺ τῶν νέων τῶν διαφόρων Προτεσταντικῶν Ὁμολογιῶν ἔχει τὴν ταπεινὴν ἀρχὴν του ἐν Λονδίνῳ τὸ ἔτος 1844 διὰ τῆς ἰδρύσεως τοῦ «Παγκοσμίου Συγδέσμου Χριστιανικῶν Ἐγώσεων Νέων Ἀνδρῶν» (World's Alliance of Young Men's Christian Association (YMCA), «Ἐκτοτε ἡ ἀνάπτυξίς του ὑπῆρξεν ραγδαία. Ἡ ἐπίδρασίς του μεταξὺ τῶν νέων ἡτο τόσον μεγάλη, ὥστε νὰ γίνη αὕτη συντόμως ἀφορητὴ ἰδρύσεως καὶ ἄλλων χριστιανικῶν Ὁργανώσεων. Τοιουτορόπως δημιουργεῖται εἰς τὴν Βοστώνην τὸ 1851 ἡ πρώτη καθαρῶς φοιτητικὴ χριστιανικὴ Ὁργάνωσις (The Intercollegiate Young Men's Christian Association), ἡ ὃποια 30 περίου ἔτη δραδύτερον ἀριθμεῖ 181 παραρτήματα εἰς τὰ διάφορα Κολλέγια τῆς Ἀμερικῆς καὶ ἀρχίζει τὴν διοργάνωσιν τακτικῶν συνεδρίων. Κατὰ τὸ ἔτος 1880 λαμβάνει κώρων τὸ πρῶτον συγέδριον εἰς Νέαν Υερσέγην τῆς τότε νεοδημούσεως Ὁργανώσεως «Interseminary Missionary Alliance», ἡ ὃποια εἰχεν ὡς σκοπὸν τὴν καλλιέργειαν καὶ προώθησιν μεταξὺ τῶν φοιτητῶν τῆς ἰδέας τῆς Ἱεραποστολῆς. Ἡ νέα αὕτη εἰδικὴ κατεύθυνσις ἐνδειχνεῖται εἰς τοῦ διου Προτεσταντικοῦ χριστιανικοῦ κινήματος ἐπηρέασε σύν τῃ παρόδῳ τοῦ χρόνου τὰς ἄλλας γεανικὰς Ὁργανώσεις, ὥστε πολλαὶ ἐξ αὐτῶν νὰ περιλαβοῦν εἰς τοὺς σκοπούς των καὶ τὴν Ἱεραποστολήν. Ἡ Interseminary Missionary Alliance διελύθη ἐπισήμως τὸ 1898 καὶ συγεχώνευθη εἰς τὸ κατὰ τὸ ἔτος 1886 ἰδρυθέν «Student Volunteer Movement» εἰς τὸ Northfield τῆς Μασσαχουσέτης. Τὸ κίνημα αὐτὸν ἐπεκτείνεται τὸ 1892 εἰς Ἀγγλίαν. Τέσσερα δὲ ἔτη δραδύτερον δημιουργεῖται εἰς Γερμανίαν δὲ «Studentenbund für Mission». Οἱ 25.500 φοιτηταί, οἱ ὃποιοι εἰργάσθησαν ως Ἱεραπόστολοι ἀπὸ τῆς ἐποχῆς τῆς ἰδρύσεως του μέχρι τοῦ ἔτους 1945, προέρχονται ἐκ τῶν κόλπων τοῦ κινήματος αὐτοῦ καὶ καταδεικνύουν τὴν τερατίαν συμβολήν του εἰς τὴν διόθεσιν τῆς Ἱεραποστολῆς.

Τὸ ἔτος 1895 τίθενται εἰς Σουηδίαν αἱ δάσεις τῆς ἰδρύσεως τῆς World's Student Christian Federation

(WSCF) είς τὴν ὁποίαν προσχωροῦν σὺν τῷ χρόνῳ ὅλα τὰ ἑθικὰ χριστιανικὰ φοιτητικὰ κινήματα. Μία ἐκ τῶν βασικῶν ἀρχῶν τοῦ προγράμματός της ἦτο «ἡ διάδοσις τῆς θαυματείας του Χριστοῦ εἰς ἄπαντα τὸν κόσμον»⁸.

Τὰ κύρια χαρακτηριστικὰ τῶν ὅλως περιληπτικῶν ἀναφερθέντων φοιτητικῶν κινημάτων είναι ἡ ταχυτάτη διάδοσίς των εἰς ἄπαντα τὸν Προτεσταντικὸν κόσμον, ἀπὸ τῶν παλαιῶν χωρῶν τῆς Μεταρρυθμίσεως μέχρις αὐτῶν τῶν χωρῶν Ἱεραποστολῆς, ἡ ἀπὸ τῆς πρώτης στιγμῆς τεθεῖσα διομολογικὴ θάσις των καὶ τέλος αἱ Ἱεραποστολικαὶ τῶν τάσεις.

Αἱ τέσσαρες αὗται περιγραφεῖσαι περιπτώσεις αἱ ὁποῖαι συγένδιαν εἰς τὴν ἰδρυσιν τοῦ ΔΣΙ, συγκλίγουν κατά τινα τρόπον εἰς τὸ διεθνὲς Ἱεραποστολικὸν συνέδριον τοῦ Ἐδιμούργου (14-23 Ιουνίου 1910), εἰς τὸ ὁποῖον ἐτέθησαν αἱ πρῶται συγκεκριμέναι θάσεις διὰ τὴν δημιουργίαν βραδύτερον τοῦ ΔΣΙ.⁹ Οἱ ἴστορικὸι τοῦ ΔΣΙ William Hogg χαρακτηρίζει τὸ συνέδριον τοῦ Ἐδιμούργου ώς ἔνα φανόν, ὃ ὁποῖος συγεκέντρωσε τὰς ἐπὶ ἐκατὸν ἔτη διεσκορπισμένας ἀκτῖνας τῶν διαφόρων Ἱεραποστολικῶν προσπαθειῶν¹⁰. Τὸ συνέδριον αὐτὸν ἀγήκει κατ’ οὐσίαν εἰς τὴν σειρὰν τῶν εἰς διαφόρους χώρας τῆς Εὐρώπης καὶ Ἀμερικῆς συγελθόντων Ἱεραποστολικῶν συγεδρίων, ἡ συγκρότησις τοῦ διοπίου δημοσίου ἀπετέλεσεν ἀντικείμενον ἰδιαιτέρας ἀποφάσεως τῶν χωρῶν τῶν εἰς αὐτὸν συγελθόντων Ἱεραποστολικῶν Ὀργανισμῶν. Αἱ ἐπὶ πλέον συντρέξασαι ἀφορμαὶ διὰ τὴν πραγματοποίησίν του ἥσαν ἀφ’ ἐνὸς μὲν αἱ τεράστιαι πολιτικαὶ καὶ κοινωνικαὶ μεταδολαὶ, αἱ ὁποῖαι συμπίπτουν μὲ τὴν ἐμφάνισιν τοῦ 20οῦ αἰῶνος, ἀφ’ ἑτέρου δὲ τὰ προσβλήματα τῶν συνεχῶς ἀγαπτυσσομένων θαυμεγῶν Ἐκκλησιῶν, ὡς καὶ ἡ ὀλονὲν αὐξανομένη ἐπιθυμία διὰ μίαν συνεργασίαν τῶν ἀπανταχοῦ τῆς γῆς Ἱεραποστολικῶν δυνάμεων.

Κατὰ τὴν διάρκειαν τῶν συγαντήσεων τοῦ συγεδρίου τοῦ Ἐδιμούργου ἐγείροντο συνεχῶς φωναὶ συνηγοροῦσαι διὰ μίαν μόνιμον πλέον ἐπαφὴν τῶν διαφόρων Ἱεραποστολικῶν Ἐταιρειῶν ἐκτὸς πλέον τοῦ πλαισίου τῶν διαφόρων συγεδρίων. Αἱ ἀπόφεις αὗται ὠδήγησαν εἰς τὴν συγκρότησιν μιᾶς μονίμου Ἐπιτροπῆς, ἡ σύστασις τῆς ὁποίας ἐγένετο ἀποδεκτὴ ὑφ’ ὅλων τῶν μετασχόντων ἐκτὸς τοῦ Ἐπισκόπου Μοντγκόμερου τῆς Γαλλῆς Ἀγγλικανικῆς Ἐκκλησίας. Η ἰδρυσις τῆς Ἐπιτροπῆς αὐτῆς ὑπῆρξε ἡ κυριωτέρα κατάκτησις τοῦ συγεδρίου τοῦ Ἐδιμούργου.

Κατὰ τὴν ἐν Λογδίνῳ συγάντησιν τῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ ἐπομένου ἔτους (1911) ἀποφασίζεται ἡ ἔκδοσις ἐνὸς Ἱεραποστολικοῦ περιοδικοῦ, τὸ διοπίον κυκλοφορεῖ κατὰ πρῶτον τὸ ἔτος 1912 μὲ τὸν αὐτὸν μέχρι σήμερον τίτλον «International Review of Missions» καὶ μὲ ἀρχισυντάκτην τὸν τότε Γραμματέα τῆς Ἐπιτροπῆς J. H. Oldham. Η σημασία καὶ ἡ συμβολὴ τοῦ περιοδικοῦ αὐτοῦ ἀπὸ τῆς ἐποχῆς τῆς ἰδρυσεώς του μέχρι σήμερον διὰ τὴν προώθησιν τοῦ ἔργου τῆς Ἱεραποστολῆς ὑπῆρξε τεραστία. Η ἐργασία τῆς Ἐπιτροπῆς κατὰ τὰ ἐπόμενα ἔτη συγκεντροῦται εἰς τὴν δημιουργίαν Ἱεραποστολικῶν Συμβουλίων εἰς διαφόρους τὰς χώρας Ἱεραποστολῆς. Τὰ πλούσια ἀποτελέσματα τῆς ἐργασίας αὐ-

τῆς ὀφείλονται κυρίως εἰς τὸν προϊστάμενον τῆς ἐπιτροπῆς Δρ. John Mott.

Ο πρῶτος παγκόσμιος πόλεμος ἦτο ἐπὶ θύραις. Κατὰ τὴν περίοδον αὐτῆς ἡ ἐργασία τῆς Ἐπιτροπῆς διακόπτεται. Μετὰ τὴν λήξιν τοῦ πολέμου συγαντωνται εἰς Crans τῆς Ελβετίας (1920) ἀντιπρόσωποι τῶν Ἰεραποστολικῶν Ἐταιρειῶν Ἀμερικῆς, Ἀγγλίας καὶ Εὐρώπης. «Ἐν ἐκ τῶν δύο διασικῶν προσβλημάτων τῆς συναντήσεως αὐτῆς ἦτο ἡ ἰδρυσις ἐνὸς διεθνοῦς Ἱεραποστολικοῦ Ὀργανισμοῦ. Πρὸς τὸν σκοπὸν αὐτὸν συγκροτοῦν μίαν διεθνὴν Ἱεραποστολικὴν Ἐπιτροπήν. Η Ἐπιτροπὴ αὕτη δέχεται ἐντὸς διάλιγου χρονικοῦ διαστήματος τὴν ἐπιδοκιμασίαν καὶ τῶν ὑπολειφθεισῶν τῆς συναντήσεως τοῦ Crans Ἱεραπ. Ἐταιρειῶν καὶ τοιουτορέπων καθίσταται τὸ ἀρμόδιον δργανον διὰ τὴν προετοιμασίαν τῆς δημιουργίας τοῦ ΔΣΙ.

Τὸ ΔΣΙ ἰδρύεται τὸν ὁκτώβριον τοῦ 1921 κατὰ τὴν συνάντησιν 160 προσωπικοτήτων τῆς διεθνοῦς Ἱεραποστολῆς εἰς τὴν Lake Mohonk παρὰ τῇ Νέᾳ Γύρκη.

β. Αἱ σχέσεις τοῦ ΔΣΙ μετὰ τοῦ ΠΣΕ μέχρις τῆς συγχωνεύσεως αὐτῶν.

Διὰ τὴν καλλιτέραν καταγόνησιν τῶν σχέσεων τῶν δύο τούτων διεθνῶν Ὀργανισμῶν, ως καὶ διὰ τὴν ἐξήγηγησιν τῶν λόγων, οἱ ὁποῖοι ὠδήγησαν αὐτοὺς εἰς συγχώνευσιν, διφείλοιμεν νὰ ἀνατρέξωμεν εἰς τὸ ἀπότερον παρελθόν.

Η Οἰκουμενικὴ κίνησις μεταξὺ τῶν Προτεσταντικῶν Ἐκκλησιῶν, ἡ ὁποία ἀργότερον συγέκλινεν εἰς τὸ Παγκόσμιον Συμβούλιον Ἐκκλησιῶν χρεωστᾶ κατὰ κύριον λόγον τὴν γέννησίν της εἰς τὸν ἐν πολλοῖς διεθνῆ καὶ διομολογιακὸν χαρακτῆρα, τὸ διοπίον ταχέως προσέλαθεν ἡ Ἱεραποστολικὴ προσπάθεια τῆς Προτεσταντικῆς Ἐκκλησίας. Τὴν ἀπαρχὴν τῶν οἰκουμενικῶν σχέσεων πρέπει νὰ ἀναγάγωμεν εἰς τὸ ἔτος 1705, δε τὸ διαστήμα τῆς Δανίας Φρειδερίκου Ε’ (1699-1730) ἐπίθυμων τὸν εὐαγγελισμὸν τῆς δανικῆς ἀποικίας Tranquebar ἐν Ἰγδίαις ἀπέστειλεν δύο Γερμανοὺς Ἱεραποστόλους τὸν Βαρθολομαῖον Ziegenbalg καὶ τὸν Ἐρρίκον Plütschau. Η μεγάλη ἐπιτυχία τῶν δύο τούτων Ἱεραποστόλων παρεκίνησεν διάλιγα ἔτη βραδύτερον τὴν ἀγγλικὴν Society for Promoting Christian Knowledge, ὅπως ἀναλάβῃ τὴν οἰκονομικὴν ὑποστήριξιν τῆς Ἱεραποστολῆς αὐτῆς. Κατὰ τὸ ἔτος 1714 ἰδρύεται εἰς τὰς ἵδικὰς ἀποικίας τῆς Δανίας τὸ Collegium de cursu evangelii proinovendo, ἀποσκοποῦν εἰς τὴν συγκέντρωσιν τῶν Ἱεραποστολῶν. Τὸ Κολλέγιον αὐτὸν περιλαμβάνει ἀμέσως ὑπὸ τὴν δικαιοδοσίαν του καὶ τοὺς ἐργαζομένους Ἱεραποστόλους εἰς διμόρους ἀγγλικὰς ἀποικίας. Η συγεργασία αὐτῆς Ἀγγλών, Δανῶν καὶ Γερμανῶν διαρκεῖ περίπου ἔνα αἰώνα. Τοιουτορέπων ἡ πρώτη οἰκουμενικὴ ἐπαφὴ λαμβάνει ὑπόστασιν ἐντὸς τοῦ πεδίου τῆς Ἱεραποστολικῆς δραστηριότητος τῆς Προτεσταντικῆς Ἐκκλησίας. «Ἐκτοτε τὰ παραδειγματα αὐτὰ πολλαπλασιάζονται. Αἱ δύο ἀγγλικαὶ Ἱεραποστολικαὶ Ἐταιρεῖαι London Missionary Society καὶ Church Missionary Society ἔχρησιμοποιούνται σημαντικὸν ἀριθμὸν Γερμανῶν Ἱεραποστόλων. Ο Ἰωάννης Jänicke ἰδρυτής τῆς πρώτης Ἱεραποστολικῆς Σχολῆς ἐν Γερμανίᾳ (1885) ἀποτέλλει τοὺς μαθητάς

8. Ἐνθ' ἀνωτ. σελ. 113.

9. Ἐνθ' ἀνωτ. σελ. 121.

του διὰ τὴν ἐργασίαν τῆς διαδόσεως τοῦ Εὐαγγελίου εἰς πλῆθος Ἱεραποστολικάς Ἐταιρείας διαφόρων ἔθνη-κοτήτων. Ο συγχροτήσας τὴν Ἱεραποστολικὴν Ἐταιρείαν τῶν Βαπτιστῶν (1792) Γουλιέλμος Carey προέτεινε τὸ ἔτος 1806 εἰς τὸν φίλον του Ἀγδρέαν Fuller τὴν σύγκλησιν ἑνὸς γενικοῦ συγεδρίου Ἱεραποστόλων δὲν τῷ διαφόρων ἔθνη. Τὸ πλεῖστον τῶν γερμανικῶν Ἱεραποστολικῶν Ἐταιρειῶν κατὰ τὴν ἔκφρασιν τοῦ Hogg «εἶχον ἔξι αὐτοῦ τοῦ λίκνου των ἀποκτήσει ἔνα διεθνῆ χαρακτῆρα»¹⁰. Τὰ περισσότερα Ἱεραποστολικά συγέδρια τῶν Ἰγδιῶν συγεκέντρων Ἱεραποστόλους διαφόρων Ὁμοιογιῶν καὶ ἔγινετο ἐπανειλημμένων εἰς αὐτὰ λόγος περὶ τῆς ἀνάγκης δημιουργίας μᾶς ἔνιαίς Ἐκκλησίας ἐπὶ τοῦ ἁδάφους τῶν χωρῶν τῆς Ἱεραποστολῆς. Τὰ συνέδρια τῶν Ἰγδιῶν ὡς καὶ τὰ ὑπόλοιπα συγέδρια τῶν ἄλλων χωρῶν προέβαλλον δὲν τῷ διεθνοῦς αὐτοῖς τοῦ Tambaran προείροντο ἐκ τῶν Ἐκκλησιῶν αὐτῶν — παραλλήλως πρὸς τὰ ἔξεταζόμενα Ἱεραποστολικά προβλήματα, προβάλλεται ἐντελῶς φυσικῶς τὸ οἰκουμενικὸν πρόδηλημα περὶ τοῦ χαρακτῆρος καὶ τῆς οὐσίας τῆς Ἐκκλησίας, τὸ διόποιον ἔκποτε παραμένει ἐν τῶν θασικῶν θεμάτων τῶν συναντήσεων αὐτῶν. Τοιουτούρπως δημιουργεῖται ἐκ τῶν πραγμάτων μία νέα διθησις τῶν οἰκουμενικῶν προσπάθειῶν¹¹. Τὰ συνέδρια αὐτοῦ τοῦ ΔΣΙ ἔξι αὐτοῦ τούτου τοῦ διεθνοῦς χαρακτῆρός των ἀποτελοῦν κατὰ τὸν Hogg ἐπὶ μακρόν χρονικὸν διάστημα «τὴν» οἰκουμενικὴν κίνησιν¹².

Τὸ διεθνὲς Ἱεραποστολικὸν συγέδριον τοῦ Ἑδιμδούργου (1910) ἀπετέλεσεν δχι μόνον διὰ τὴν Ἱεραποστολὴν σταθμίον, ἀλλὰ καὶ διὰ τὴν Οἰκουμενικὴν Κίνησιν¹³. Τὸ συνέδριον αὐτὸν δὲν συγκεντρώνει μόνον κατὰ πρώτην φορὰν ἀντιπροσώπους Ἱεραποστολικῶν Ἐταιρειῶν διαφόρων διαφόρων ἔθνης ἐπὶ διεθνοῦς ἐπιπέδου, ἀλλ’ ἀποτελεῖ τὴν ἀντετηρίαν διὰ τὴν συγκεκριμένην πλέον συγχρότησιν τῆς Οἰκουμενικῆς Κινήσεως. Ο Ἐπίσκοπος τῆς Ἐπισκοπειανῆς Ἐκκλ. Κάρολος Brents (1862-1929), ἰδρυτής τῆς Faith and Order ἔνδει ἐκ τῶν στήλων τοῦ μεταγενεστέρως ἰδρυθέντος ΠΣΕ, διηγεῖται εἰς τὴν πρᾶξιν του αὐτῆς ἐκ τῆς διαπιστώσεως τὴν διοίαν κάνει εἰς τὸ συγέδριον τοῦ Ἑδιμδούργου, διὰ κλησίας τῆς Ἐκκλησίας διὰ Ἱεραποστολὴν σημαίνει ταυτοχρόγος κλῆσιν δι’ ἔνωσιν¹⁴. Μία ἀλληλή ἔμμεσος ἐπίδρασις τοῦ Ἑδιμδούργου ἐπὶ τῆς οἰκουμενικῆς κινήσεως είναι ή μέριμνα τῆς ὑπ’ αὐτοῦ συσταθείσης Μονίμου Ἐπιτροπῆς διὰ τὴν ἰδρυσιν εἰς τὰς χώρας Ἱεραποστολῆς Ἐθνικῶν Ἱεραποστολικῶν Συμβουλίων, τὰ διοία ἀπετέλεσαν τὰ δργανα τῆς ἐπισήμου ἐκπροσωπήσεως τῶν θιαγεγένων Ἐκκλησιῶν εἰς τὰ συγχροτούμενα διεθνῆ συγέδρια. Εἰς τὸ πνεῦμα ἐπίσης τοῦ Ἑδιμδούργου καὶ γενικώτερον τῆς Ἱεραποστολῆς θὰ πρέπει νὰ ἀναζητηθῇ τὸ κίνητρον τῆς ὑπὸ τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Σουηδίας καὶ Κατηγγητοῦ τῶν Πανεπιστημίων Οὐφάλας καὶ Λεψίας Νάθαν Söderblom (1866-1931) ἰδρύσεως κατὰ τὸ ἔτος 1925 τοῦ Life and Work, ἔνδει ἀλλου στήλου τοῦ ΠΣΕ¹⁵.

10. Ἐνθ' ἀνωτ. σελ. 23.

11. Ἐνθ' ἀνωτ. σελ. 113, 114 καὶ 118.

12. Weltkirchenlexikon ἐνθ' ἀνωτ. σελ. 930.

13. Ἐνθ' ἀνωτ. σελ. 180, F. W. Kates, Charles Brent, 1918, C. Zabriske, Bishop Brent, 1948, G. Cloede, Brent, in Ok. Profile II, 2, 1952.

14. P. Katz, Nathan Söderblom, Ein Führer zu Kirche, Eiheit 1952.

Τὰ διεθνῆ Ἱεραποστολικὰ συνέδρια τοῦ ΔΣΙ διποτῶν Ἱεροσολύμων (1928) καὶ κυρίως τοῦ Tambaran παρὰ τῷ Μαδρίτῃ (1938) καλλιεργοῦν ἔτι περισσότερον τὸ πνεῦμα τῆς οἰκουμενικῆς κινήσεως. Κατὰ τὰς συναντήσεις αὐτάς, εἰς τὰς διοίας αἱ θιαγεγένεις Ἐκκλησίαι δὲν τῷ διοίαν καὶ περισσότερον ἐκπροσωπούνται — πλέον τοῦ δημίσεως τῶν μετασχόντων μελῶν εἰς Tambaran προείροντο ἐκ τῶν Ἐκκλησιῶν αὐτῶν — παραλλήλως πρὸς τὰ ἔξεταζόμενα Ἱεραποστολικά προβλήματα, προβάλλεται ἐντελῶς φυσικῶς τὸ οἰκουμενικὸν πρόδηλημα περὶ τοῦ χαρακτῆρος καὶ τῆς οὐσίας τῆς Ἐκκλησίας, τὸ διόποιον ἔκποτε παραμένει ἐν τῶν θασικῶν θεμάτων τῶν συναντήσεων αὐτῶν. Τοιουτούρπως δημιουργεῖται ἐκ τῶν πραγμάτων μία νέα διθησις τῶν οἰκουμενικῶν προσπάθειῶν¹⁶. Τὰ συνέδρια αὐτῶν τοῦ ΔΣΙ ἔξι αὐτοῦ τούτου τοῦ διεθνοῦς χαρακτῆρός των ἀποτελοῦν κατὰ τὸν Hogg ἐπὶ μακρόν χρονικὸν διάστημα «τὴν» οἰκουμενικὴν κίνησιν¹⁷.

Τὸ ἔνδιαφέρον τοῦ ΔΣΙ διὰ τὴν οἰκουμενικὴν κίνησιν δὲν ἐκδηλούνται μόνον κατὰ τρόπου ἔμμεσον, ὡς ἀγωτέρω κατεδείχθη, ἀλλὰ καὶ κατὰ τρόπου ἀμεσον, διὰ τῆς ἀπ' εὐθείας συνεργασίας αὐτοῦ μετὰ τῶν δύο ἥδη μνημονευθέντων Ὁργανισμῶν Life and Work καὶ Fath and Order. Ἀπὸ τοῦ ἔτους 1934 ἀρχούνται ἐπίσημοι συγενοήσεις μεταξὺ τοῦ ΔΣΙ καὶ τῶν ἀγωτέρων Ὁργανισμῶν. Τὸ ΔΣΙ ἀγαλαμβάνει τὴν ὑποχρέωσιν, διποτὸν ποστηρίζῃ τὰ ὑπὸ τῶν Ὁργανισμῶν συγκληθησόμενα διεθνῆ συγέδριά των — τὰ διοία ἐγένοντο τὸ ἔτος 1937 — κυρίως εἰς τὸ τομέα τῆς συμμετοχῆς ἀντιπροσώπων ἐκ τῶν Ἐκκλησιῶν Ἀφρικῆς καὶ Ασίας. Εἰς τὰ συνέδρια αὐτὰ διὰ μέν την Fath and Order εἰς Ἑδιμδούργον, διὰ δὲ τὸ Life and Work εἰς Ὁξφόρδην τίθενται κατὰ πρώτον αἱ βάσεις διὰ τὴν δημιουργίαν βραδύτερον τοῦ ΠΣΕ (1948). Εἰς τὰ ἀγωτέρω συνέδρια ἐκφράζεται ἡ εὐχὴ διὰ μίαν συνεργασίαν καὶ ἔνωσιν τῶν διεσπαρμένων οἰκουμενικῶν δυνάμεων εἰς ἔνα διεθνῆ Ὁργανισμόν. Κατὰ πρώτον ἀποφασίζεται ἡ συγκρότησις μᾶς 14μελοῦς Ἐπιτροπῆς (ἐπτὰ ἀντιπρόσωποι ἐξ ἑκάστου συγεδρίου), ἡ διοία θὰ ἐπεξειργάζετο τὸ σχέδιον τῆς ἔνωσις αὐτῆς. Κατὰ τὴν σύνοδον τῆς Ἐπιτροπῆς αὐτῆς τὸ αὐτὸν ἔτος εἰς Λονδίνον ἀποφασίζεται ἡ σύγκλησις ἑνὸς εὐρυτέρας βάσεως συμβουλευτικοῦ συγεδρίου, τοῦ διοίου ἡ πρώτη συνάντησις ἔλαβε χώραν εἰς Οὐτρέχτην τὸν Μάϊον τοῦ 1938. Συντάσσεται σχετικὸν καταστατικόν, τὸ διόποιον θὰ ἐπεδίδετο πρὸς τὴν συγκρότησιν εἰς τοὺς ἀγωτέρους πρόσωπους τῶν Ἐκκλησιῶν εἰς μίαν προσεχῆ διεθνῆ συγάντησιν. Διὰ τὸν μεσολαβοῦντα χρόνον σχηματίζεται μία Προσωρινὴ Ἐπιτροπή. Τὸν Ἰανουάριο τοῦ ἑπομένου ἔτους κατὰ τὴν νέαν συγάντησιν τῆς Προσωρινῆς Ἐπιτροπῆς εἰς St. Germain ἀποφασίζεται ἡ σύγκλησις τοῦ διεθνοῦς συγεδρίου διὰ τὴν τελικήν ἰδρυσιν τοῦ ΠΣΕ τὸν Αὔγουστον τοῦ 1941. Ο μεσολαβήσας πόλεμος ἀνέβαλε τὴν σύγκλησιν τοῦ συγεδρίου αὐτοῦ κατὰ ἐπτὰ ἔτη.

Μετὰ τὴν ἀπόφασιν τῶν συγεδρίων Ὁξφόρδης καὶ Ἑδιμδούργου (1937) διὰ κοινοπραξίαν τῶν δύο Ὁργανισμῶν, αἱ σχέσεις τοῦ ΔΣΙ πρὸς τὴν οἰκουμενικὴν προσπάθειαν δὲν τῷ διοίαν καὶ ἐντείνονται. Εἰς τὸ ἥδη μνημονευθέντεν Ἱεραποστολικὸν συγέδριον τοῦ Tambaran (1938)

15. Weltkirchenlexikon, ἐνθ' ἀνωτ. σελ. 931.

16. William Richey Hogg, ἐνθ' ἀνωτ., σελ. 336.

λαμβάνονται αἱ ἀκόλουθοι ἀποφάσεις: 1. Καλλιέργεια στεγνωτέρων σχέσεων διὰ τῆς δημιουργίας μικτῆς Ἐπιτροπῆς ἐξ ἀμφοτέρων τῶν Ὀργανισμῶν. 2. Ἔνσχυσις ὑπὸ τοῦ ΔΣΙ τῶν σχέσεων τοῦ γένους Ὀργανισμοῦ μετὰ τῶν ιθαγενῶν Ἐκκλησιῶν καὶ 3. Χορήγησις ἀδείας εἰς ἄνα τῶν Διευθυντῶν τοῦ ΔΣΙ τὸν William Paton, δπως ἀγαλάδη τὴν Γραμματείαν τοῦ γένους Ὀργανισμοῦ συμφώνως πρὸς τὴν ὑπὸ αὐτοῦ ἐκδηλωθεῖσαν σχετικὴν ἐπιθυμίαν.

Ἡ ἀγαφερθεῖσα Μικτὴ Ἐπιτροπὴ συναγτᾶται κατὰ πρῶτον μετὰ τὸν πόλεμον εἰς Γενεύην (1946) καὶ ἐπεξεργάζεται τὰς βάσεις διὰ τὰς περαιτέρω σχέσεις τῶν δύο Ὀργανισμῶν. Κατὰ τὴν συνάντησιν αὐτὴν ἀποφασίζεται ἡ ἰδρυσις μιᾶς κοινῆς Ἐκκλησιαστικῆς Ἐπιτροπῆς διὰ Διεθνεῖς Ὑποθέσεις, ἡ δποίᾳ τελικῶς συγκροτεῖται ἐπισήμως τὴν 1ην Ἰανουαρίου 1947. Ἡ Μικτὴ Ἐπιτροπὴ ἐξήτασεν ἐπίσης τὸ θέμα τῆς προσχωρήσεως τοῦ ΔΣΙ εἰς τὸ ἰδρυόμενον ΠΣΕ. Ἐνῷ εἰς τὸ πρὸ τοῦ πολέμου συνελθόν συγέδριον τοῦ ΔΣΙ εἰς Tambaran ἔξεφράσθη ρητῶς ἡ ἀποψίς, δπως αἱ σχέσεις μεταξὺ τοῦ ΔΣΙ καὶ τοῦ ἐν ἰδρύσει ΠΣΕ μὴ δηγγήσουν εἰς τὴν ἀπώλειαν τῆς αὐτονομίας τοῦ ΔΣΙ, τῷρα πλέον ἡ δλη ὑπόθεσις δὲν ἔξεταζεται ὑπὸ τὴν σκοπιάν «διατί?», ἀλλὰ ὑπὸ τὴν σκοπιάν «πῶς?» καὶ «πότε?». Αἱ κυριώτεραι διὰ τὴν ἔνωσιν τῶν δύο Ὀργανισμῶν προσβαλλόμεναι δυσκολίαις ήσαν αἱ ἀκόλουθοι: 1. Τὸ ΔΣΙ ἀπετέλει Συμβούλιον συγκροτούμενον ἐξ Ἐθνικῶν Συμβουλίων, ἐνῷ τὸ ΠΣΕ θὰ ἀπετέλει συμβούλιον συγκροτούμενον ἐξ Ἐκκλησιῶν. 2. Τὸ ΔΣΙ ἡτο περιεκτικώτερον τοῦ ΠΣΕ, διότι εἰς τὸ πρῶτον συμμετεῖχον ἱεραποστολικοὶ Ὀργανισμοὶ Ἐκκλησιῶν, αἱ δποίαι ἔνεκα τοῦ βασικοῦ ἀρθροῦ τοῦ Καταστατικοῦ τοῦ ΠΣΕ δὲν ἦτο δυνατὸν γὰρ ἐλάμβανον εἰς αὐτὸν μέρος. Ἐπὶ πλέον τὸ ΔΣΙ περιελάμβανεν Ἱεραποστολικὰς Ἐταιρείας, αἱ δποίαι οὐδεμίαν εἶχον ἐκκλησιαστικὴν ἐξάρτησιν. 3. Τὸ ΔΣΙ προσανατολίζετο περισσότερον πρὸς τὰς ἀφροασιατικὰς Ἐκκλησίας, ἐνῷ τὸ ΠΣΕ θὰ προσελάμβανε περισσότερον δυτικὸν χαρακτῆρα κυρίως διὰ τῆς συμμετοχῆς τῶν Ὀρθοδόξων. Ἐκ τῆς διαπιστώσεως αὐτῆς ἐπήγαγεν ὁ κίνδυνος ὅτι ἡ συγχώνευσις τῶν δύο Ὀργανισμῶν θὰ ἐγίνετο εἰς βάρος τῶν ἀφροασιατικῶν Ἐκκλησιῶν καὶ 4. Τὸ ΔΣΙ ἔνεκα τῆς μακρᾶς ζωῆς τοῦ εἶχε λάβει συγκεκριμένην ὑπόστασιν, ἐνῷ τὸ ΠΣΕ ἦτο ἀγωνιστού πῶς θὰ ἔξελισσετο. Ἡ δημιουργούμενη ἐπιφυλακτική ἐκ μέρους τοῦ ΔΣΙ ἔναντι τοῦ ἀδοκιμάστου ἀκόλητη ΠΣΕ ἦτο ἀπολύτως δεδικαιολογημένη.

Παρὰ τὰς ἀνωτέρω περιγραφέσιας δυσκολίας ἡ ἐπιθυμία τῆς στεγνωτέρας ἐπαφῆς δὲν διακόπτεται. Κατὰ τὴν συνάντησιν τῆς Μικτῆς Ἐπιτροπῆς τὸν Ἀπρίλιον τοῦ 1947 εἰς Buck Hill Falls τῆς Πενσιλβανίας ἀγαγνωρίζεται μὲν ἡ ἐπὶ τοῦ παρόντος ἀναγκαιότης τῆς διατηρήσεως τῆς αὐτονομίας ἀμφοτέρων τῶν διεθνῶν Ὀργανισμῶν, τοιοῦται δικαὶα ἡ ἀξία τῆς στεγνωτέρας αὐτῶν ἐπαφῆς καὶ συνεργασίας. Κατὰ τὴν συνάντησιν αὐτὴν προτείνεται ὑπὸ τῆς Μικτῆς Ἐπιτροπῆς, δπως διὰ τὴν ἀποτελεσματικωτέραν συνεργασίαν τῶν δύο Ὀργανισμῶν χρησιμοποιηθῆ κοινὸς τίτλος προσβολῆς δηλ.: Τὸ ΔΣΙ ἐν συνεργασίᾳ πρὸς τὸ ΠΣΕ ἢ τὸ ΠΣΕ ἐν συνεργασίᾳ πρὸς τὸ ΔΣΙ. Παραλλήλως ἀποφασίζεται ἡ συγκρότησις κοινοῦ Γραφείου εἰς τὴν ἀνατολικὴν Ἀσίαν καὶ συνιστᾶται ἡ ἀναγκαιότης τῆς συνεχίσεως τῆς κοινῆς συμβουλευτικῆς Ἐπιτροπῆς ἀμφοτέρων τῶν Ὀρ-

γανισμῶν. Αἱ προτάσεις αὗται τῆς Μικτῆς Ἐπιτροπῆς γίγονται δεκταὶ ἐκ μέρους μὲν τοῦ ΔΣΙ εἰς τὸ διεθνὲς συγέδριό του ἐν Whitby Ontario τοῦ Καναδᾶ (1947), ἐκ μέρους δὲ τοῦ ΠΣΕ εἰς τὸ ἰδρυτικόν του συγέδριον ἐν "Αμερινταμ (1948).

Πρὶν εἰσέλθωμεν εἰς τὴν περιγραφὴν τῆς περαιτέρω ἔξελίξεως τῶν σχέσεων τοῦ ΔΣΙ καὶ ΠΣΕ, θεωροῦμεν χρήσιμον νὰ ἀφιερώσωμεν δὲλίγας γραμμάτων διὰ τὴν διαγραμματικὴν προσβολὴν ὥρισμένων προσωπικοτήτων, αἱ δποίαι ἐπαιξαν πρωτεύοντα ρόλον εἰς τὴν ζωὴν τῶν Ὀργανισμῶν αὐτῶν. Ἡ ιστορία τῶν προσωπικοτήτων αὐτῶν διαφωτίζει ἔτι περισσότερον τὴν συμβολὴν τῆς ιεραποστολῆς εἰς τὴν οἰκουμενικὴν κίνησιν.

Ο Ἰνδὸς Ἐπίσκοπος Azariah (1874 - 1945) ὑπῆρξεν εἰς τῶν σημαντικωτέρων προσωπικοτήτων καὶ τῶν κυρίων ὑποστηρικτῶν τῆς οἰκουμενικῆς κινήσεως. Ἡ φωνὴ του διὰ τὴν ἀναγκαιότητα τῆς διοιλογιακῆς ἔνώσεως κυρίως ἐπὶ τοῦ ἐδάφους τῶν γένων Ἐκκλησιῶν ἦχε ἀπὸ τῆς ἐποχῆς τοῦ Ἐδιμούργου (1910) μέχρι τοῦ θανάτου του. Τὸ διατικόν κίνητρον, τὸ δποίον ὠδήγηε τὴν σκέψιν του εἰς τὴν ἔνωσιν τῶν Ἐκκλησιῶν, εἰχε τὴν ἀφετηρίαν του εἰς τὴν ιεραποστολὴν. Ο ἴδιος ὑπῆρξε μία μεγάλη ιεραποστολικὴ προσωπικότης. Μὲ ἐπίκεντρον τὴν Dornakal εἰς τὴν περιοχὴν τοῦ ἴνδικου κράτους Hyderabad ἀρχίζει τὴν ιεραποστολὴν. Ο ἴδιος ὑπῆρξε μία μεγάλη ιεραποστολικὴ προσωπικότης. Μὲ ἐπίκεντρον τὴν Dornakal εἰς τὴν περιοχὴν τοῦ ἴνδικου κράτους Hyderabad ἀρχίζει τὴν ιεραποστολὴν. Μετὰ 25ετῆ ἐργασίαν ἡ ἐπισκοπή του ἀριθμεῖ 220.000 ψυχάς. Ή καθημερινὴ ἐπαφὴ του μὲ τὰ ιεραποστολικὰ προβλήματα τῆς περιοχῆς του τὸν δηγγούν εἰς τὴν ἀποφίνια, διὰ τὴν συμβολὴν τῆς σκέψεως του, τὸν διαδεικνύον ταχέως, ὥστε τὸ ἔτος 1896 καταλαμβάνῃ τὴν θέσιν τοῦ Γραμματείας τοῦ χριστιανικοῦ φοιτητικοῦ κινήματος τῆς Μεγάλης Βρεττανίας καὶ Ἰρλανδίας. Ἀπὸ τοῦ ἔτους 1888-1900 ἐργάζεται ὡς Ἱεραπόστολος εἰς Ἰνδίας. Κατὰ τὸ 1908 γίνεται ἔμπισθος Γραμματεὺς τῆς προπαρασκευαστικῆς Ἐπιτροπῆς διὰ τὸ συνέδριον τοῦ Ἐδιμούργου. Ἡ ἀναγνώρισις τῶν μεγάλων του δργανωτικῶν ικανοτήτων, αἱ δποίαι συνετέλεσαν τόσον εἰς τὴν ἐπιτυχίαν τοῦ συνέδριου, καταφαίνεται ἐκ τῆς χορηγησέως εἰς αὐτὸν τὴν θέσιν τοῦ Γραμματέως εἰς τὴν ἰδρυθεῖσαν ὑπὸ τοῦ συνέδριου τοῦ Ἐδιμούργου Μόνιμον Ἐπιτρόπην. Εὖθὺς μετὰ τὴν ἰδρυσιν τοῦ ΔΣΙ ἀνήκει εἰς τὴν διεύθυνσιν αὐτοῦ μὲ προστάμενον τὸν Ἰωάννην Mott καὶ συγδιευθυντὰς τοὺς Warnshuis καὶ Paton. Κατὰ τὸ ἔτος 1934 δογμάζεται ὑπὸ τοῦ Συμβουλίου τοῦ Life and Work προστάμενος τῆς Ἐπιτροπῆς Μελετῶν διὰ τὴν

Ο Σκῶτος Ιωσήφ Oldam (γεν. 1874) ἐξ αὐτῶν τῶν φοιτητικῶν του χρόνων μετέχει ἐνεργῶς εἰς τὰς χριστιανικὰς φοιτητικὰς κινήσεις τῆς ἐποχῆς του. Ο θερμὸς ζῆλος καὶ ἡ εὐρεῖα μόρφωσί του, κυρίως δὲ ἡ δεύτης τῆς σκέψεώς του, τὸν διαδεικνύον ταχέως, ὥστε τὸ ἔτος 1896 καταλαμβάνῃ τὴν θέσιν τοῦ Γραμματείας τοῦ χριστιανικοῦ φοιτητικοῦ κινήματος τῆς Μεγάλης Βρεττανίας καὶ Ἰρλανδίας. Ἀπὸ τοῦ ἔτους 1888-1900 ἐργάζεται ὡς Ἱεραπόστολος εἰς Ἰνδίας. Κατὰ τὸ 1908 γίνεται ἔμπισθος Γραμματεὺς τῆς προπαρασκευαστικῆς Ἐπιτροπῆς διὰ τὸ συνέδριον τοῦ Ἐδιμούργου. Ἡ ἀναγνώρισις τῶν μεγάλων του δργανωτικῶν ικανοτήτων, αἱ δποίαι συνετέλεσαν τόσον εἰς τὴν ἐπιτυχίαν τοῦ συνέδριου, καταφαίνεται ἐκ τῆς χορηγησέως εἰς αὐτὸν τὴν θέσιν τοῦ Γραμματέως εἰς τὴν ἰδρυθεῖσαν ὑπὸ τοῦ συνέδριου τοῦ Ἐδιμούργου Μόνιμον Ἐπιτρόπην. Εὖθὺς μετὰ τὴν ἰδρυσιν τοῦ ΔΣΙ ἀνήκει εἰς τὴν διεύθυνσιν αὐτοῦ μὲ προστάμενον τὸν Ἰωάννην Mott καὶ συγδιευθυντὰς τοὺς Warnshuis καὶ Paton. Κατὰ τὸ ἔτος 1934 δογμάζεται ὑπὸ τοῦ Συμβουλίου τοῦ Life and Work προστάμενος τῆς Ἐπιτροπῆς Μελετῶν διὰ τὴν

17. C. Graham Azariah of Dornakal, 1946, Th. Lorch Ein indisches Biscnos, 1949.

προετοιμασίαν του Συμβουλίου της Όξφόρδης (1937). Έκτός τούτου αναλαμβάνει τήγα Γραμματείαν της Επιτροπής των Τριακονταπέντε, ή δοποία έπωμίσθη τήγα έπεξεργασίαν τῶν προτάσεων διὰ τὴν ἰδρυσιν τοῦ ΠΣΕ.

Ο σκωτικής καταγωγῆς William Paton (1886-1943) ἀσχολεῖται ως φοιτητής εἰς τὰ τότε χριστιανικὰ φοιτητικὰ κινήματα. Απὸ τοῦ 1911-1921 ἐργάζεται ως Γραμματεὺς διὰ τὴν διοργάνωσιν Ἱεραποστολικῶν ταξειδίων μεταξὺ τῶν φοιτητῶν. Απὸ τοῦ 1921-1927 διαμένει εἰς Ἰνδίας καὶ ἀναλαμβάνει τὴν ἰδρυσιν τοῦ Ἐθνικοῦ Ἱεραποστολικοῦ Συμβουλίου τῆς χώρας αὐτῆς. Τὸ 1927 καλεῖται ὑπὸ τοῦ ΔΣΙ δπως μετάσχη εἰς τὴν διεύθυνσιν αὐτοῦ. Ἀργότερον ὑποστηρίζει τὴν ἀπόφασιν τοῦ Oldham, δπως ἀναλάβῃ τὴν διοργάνωσιν τοῦ συνεδρίου τοῦ Life and Work τῆς Όξφόρδης, οὗτος δὲ προσωπικῶς συντάσσει μίαν ἐκ τῶν κυρίων εἰσηγήσεων τοῦ συνεδρίου. Τέλος τὸ 1938 κατέπιν ἐγκρίσεως τοῦ συνεδρίου τοῦ ΔΣΙ εἰς Μαδράς συνεργάζεται εἰς Οὐτρέχτην πλησίον τοῦ Visser't Hooft ὡς δεύτερος γραμματεὺς διὰ τὴν ἰδρυσιν τοῦ ΠΣΕ.

Ο Ἀμερικανὸς Ιωάννης Mott (1865-1955) εἶναι μία ἐκ τῶν μεγαλυτέρων φυσιογνωμῶν τόσου εἰς τὴν Ἱεραποστολήν, δσον καὶ εἰς τὴν Οίκουμενικὴν Κίνησιν. Ἀρχίζει τὴν σταδιαδρομίαν του ως τοπικὸς γραμματεὺς τῆς YMCA, διὰ γὰ καταστῇ τελικῶς Γεγικὸς Γραμματεὺς τῆς Ἰδίας Ὀργανώσεως μεταξὺ τῶν ἑτῶν 1915-1921. Συνιδρυτὴς τοῦ World Student Christian Federation, Γενικὸς Γραμματεὺς αὐτῆς κατὰ τὰ ἔτη 1895-1920, Πρόεδρος μεταξὺ 1920-1928. Πρόεδρος τῆς Μονίμου Ἐπιτροπῆς τοῦ συνεδρίου τοῦ Ἐδικμούργου. Απὸ τοῦ 1921-1942 Πρόεδρος τοῦ ΔΣΙ. Ἐπικήθη μὲ τὸ δραβεῖον Νόμπελ εἰρήνης. Τέλος μέλος τοῦ πρώτου Προεδρείου τῆς Προσωρινῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ ΠΣΕ. Ὑπὸ τὴν ἴδιότητά του αὐτὴν προσφέρει τὸν ἐγαρκτήριον λόγον κατὰ τὴν γενικήν συγκέντρωσιν τοῦ ΠΣΕ εἰς "Αμστερνταμ (1948).

Ἀνασκοποῦντες τὴν ἴστορίαν τοῦ ΠΣΕ, διαπιστοῦμεν τὴν τεραστίαν συμβολὴν τῶν Ἱεραποστολικῶν Ὀργανισμῶν καὶ γενικώτερον τῆς Ἱεραποστολῆς εἰς τὴν δημιουργίαν ἀφ' ἐνὸς μὲν τῆς Οίκουμενικῆς Κίνησεως καὶ ἀφ' ἑτέρου εἰς τὴν ἰδρυσιν τοῦ ΠΣΕ.

Τὸ ΔΣΙ, ὡς συμμετέχον καὶ συγενδιαφερόμενον διὰ τὴν συγκρότησιν τοῦ ΠΣΕ, συνεχίζει καὶ μετὰ τὴν ἰδρυσιν αὐτοῦ εἰς "Αμστερνταμ (1948) τὰς σχέσεις, αἱ δοποίαι τελικῶς ὠδήγησαν εἰς τὸ Νέον Δελχί.

Αἱ πρὸ τῆς συγχωνεύσεως ὑφιστάμεναι ἐπίσημαι σχέσεις μεταξὺ τῶν δύο Ὀργανισμῶν ἦσαν αἱ κάτωθι: Ἡ Ἐπιτροπὴ Συνδέσμου ἡ δοποία φέρει εἰς ἐπαφὴν τὸ ΔΣΙ μετὰ τῆς ἐξ 90 αἱρετῶν μελῶν Κεντρικῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ ΠΣΕ. Ἡ Ἐπιτροπὴ Συνδέσμου, τῆς δοποίας ἡ σύστασις ἀνάγεται εἰς τὴν ἐποχὴν τῆς ἰδρύσεως τοῦ ΠΣΕ, ἀποτελεῖ συμβούλευτικὸν σῷμα καὶ ἀσχολεῖται κυρίως μὲ τὸ θέμα τῆς συγχωνεύσεως τῶν δύο Ὀργανισμῶν. Ἀπαντα τὰ λοιπὰ μικτὰ Συμβούλια συνέδεον τὸ ΔΣΙ μετὰ τῆς Γενικῆς Γραμματείας τοῦ ΠΣΕ. Ταῦτα ἦσαν: 1. Ἡ Ἐκκλησιαστικὴ Ἐπιτροπὴ Διεθνῶν Υποθέσεων, ἰδρυθεῖσα τὸ 1946 κατὰ τὸ ἀπὸ κοινοῦ ὑπὸ τοῦ ΔΣΙ καὶ τοῦ ὑπὸ σύστασιν ΠΣΕ συγκληθὲν συγέδριον εἰς Cambridge. Ἡ Ἐπιτροπὴ αὕτη κατέχει ἵδιον Καταστατικὸν καὶ ἀποσκοπεῖ κατὰ κύριον λόγον ἀφ' ἐνὸς μὲν εἰς τὸ νὰ καθιστᾶ προσεκτικὰς τὰς Ἐκκλησίας ἐ-

πὶ διαφόρων διεθνῶν ζητημάτων, τὰ δοποῖα εἶναι ἵκανα νὰ δημιουργήσουν μεταξὺ τῶν Χριστιανῶν προσδλήματα συγειδήσεως, ἀφ' ἑτέρου δὲ εἰς τὸ νὰ ἐπεξεργάζηται καὶ ἐλέγχηη ὠρισμένας χριστιανικὰς ἀρχάς, αἱ δοποῖαι ἐνέχουν διὰ τὰς διεθνεῖς σχέσεις μεγάλην σημασίαν. 2. Τὸ Γραφεῖον διὰ τὴν "Ἀπωλεῖαν τοῦ Αγατολήγη, προϊὸν τῆς εὐθὺς μετὰ τὴν ἰδρυσιν τοῦ ΠΣΕ συσταθείσης Κοινῆς Ἐπιτροπῆς τῆς "Ἀπωλεῖαν τοῦ Αγατολήγη καὶ 3. Τὸ Τμῆμα Ἐρευνῶν, εἰς τὸ δοποῖον ἀπὸ τοῦ ἔτους 1954 μετεῖχε καὶ τὸ ΔΣΙ. Αἱ συντελούμεναι ἔρευναι ὑποδιαιροῦνται εἰς τέσσαρας γενικὰς ὁμιδᾶς, δύο ἐκ τῶν δοποίων ἐνδιέφερον ὀμέσως τὸ ΔΣΙ. Αἱ διμάδες αὕται εἶναι α. Ἐξωτερικῆς Ἱεραποστολῆς καὶ β. Ἐσωτερικῆς Ἱεραποστολῆς.

Ἡ ἐπίσημος ἰδρυσις τοῦ ΠΣΕ δίδει μίαν νέαν τροπὴν εἰς τὰ πράγματα. Αἱ συζητήσεις περὶ ἐνώσεως, αἱ δοποῖαι μέχρι πρό τινος ἐλάμβανον κυρίως χώραν ἐγένετο τοῦ περιβάλλοντος τοῦ ΔΣΙ, ἐπεκτείνονται. Τὸ ΠΣΕ εἰσέρχεται πλέον εἰς τὴν συζητήσιν μὲ δόλον τὸ κύρος, τὸ δοποῖον ἀπέκτησε κατὰ τὴν σύντομον ζωήν του. Ἡ συγχώνευσις, καίτοι θεωρεῖται ως φυσικὸν προϊὸν τῆς δλης μέχρι στιγμῆς περιγραφείσης ἐξελίξεως τῶν πραγμάτων, δὲν συνετελέσθη ἀνευ περινικήσεως πολλῶν καὶ ποικίλων προβλημάτων. Τὰ προβλήματα αὕτα δυνάμεθα νὰ κατατάξωμεν εἰς τέσσαρας κατηγορίας: δραγματικά, ιεραποστολικά, ψυχολογικά καὶ θεολογικά. α. Ἐνῷ τὰ ΔΣΙ συνεκροτεῖτο ἐξ Ἐθνικῶν Συμβουλίων τῶν Ἱεραποστολικῶν Ἐταιρειῶν, τὸ ΠΣΕ ἀπηρτίζετο ἐξ αντιπροσώπων Ἐκκλησιῶν. Ἐν ἀλλοις λόγοις τὸ ΔΣΙ ἀπετέλει Συμβούλιον Συμβουλίων, τὸ ΠΣΕ συνίστα Συμβούλιον Ἐκκλησιῶν. Ἡ διαφορὰ αὕτη δομῆς διετέλει τὸ κύριον δραγματικὸν πρόβλημα τῆς συγχωνεύσεως. β. Τὰ Ἱεραποστολικὰ προβλήματα ἐδημιουργοῦντο ἐκ φόδου μιᾶς πιθανῆς κάρμψεως τῆς Ἱεραποστολῆς δραστηριότητος ἐξ ἀφορμῆς τῆς ἀπορροφήσεως τοῦ ΔΣΙ εἰς ἓνα Ὀργανισμὸν μὴ ἔχοντα ως κύριον σκοπὸν τὴν Ἱεραποστολήν. Ἡ ἀπουσία ἐνὸς κεντρικοῦ μοχλοῦ θέτοντος εἰς κίνησιν τὸν δόλον Ἱεραποστολικὸν μηχανισμὸν ὑπῆρχε κίνδυνος νὰ δημητρίσῃ εἰς τὴν διάλυσιν ἐνὸς μὲ τόσας θυσίας καὶ κόπους συντελεσθέντος ἔργου. γ. Τὰ ψυχολογικὰ προβλήματα προήρχοντο ἐκ τοῦ ἐπὶ τόσα ἐτη καλκευθέντος συγδέσμου μεταξὺ τῶν διαφόρων μελῶν τοῦ αἰσθήματος ἐγκαταλείψεως μιᾶς κοινῆς παραδόσεως καὶ τοῦ φόδου ἐκθέσεως εἰς κίνδυνον τῆς διφταριάς ἐλευθερίας καὶ ἀνεξαρτησίας εἰς τὰς Ἱεραποστολικὰς Ἐταιρείας ἔναντι τῶν διαφόρων Ἐκκλησιῶν. δ. Τέλος τὰ θεολογικὰ προβλήματα ἐγεννῶντο ἐκ τῆς ἐν πολλοῖς διαδεδομένης ἀντιλήψεως, διτι τὸ γεγονός τῆς συγχωνεύσεως δίδει πλέον εἰς τὸ ΠΣΕ χαρακτῆρα Ἐκκλησίας καὶ οὕτω ὑπάρχει κίνδυνος νὰ δημιουργηθοῦν μεγάλαι περιπλοκαί.

Παρακολουθοῦμεν τὴν τελικὴν φάσιν τῆς ἐξελίξεως τῶν πραγμάτων εἰς ἀμφοτέρους τοὺς Ὀργανισμούς, ἀρχόμενοι ἀπὸ τοῦ ΔΣΙ. Κατὰ τὸ διεθνὲς συγέδριον τοῦ Willingen (1952) τὸ θέμα τῆς συγχωνεύσεως δὲν εἶχεν ἀκόμη τελεσιδίκως τεθῆ. Ὁ παρακολουθῶν δημάδων διαπιστώνει μίαν περαιτέρω ὠρίμανσιν τοῦ πνεύματος πρὸς ἔνωσιν. Ὁ πρὸ ἔτους ἀποθανὼν γγωστὸς Καθηγητὴς τῆς Ἱεραποστολῆς καὶ σημαίνον στέλεχος τοῦ ΔΣΙ Walter Freytag, κρίνων τὰς ἐργασίας τοῦ συγέδριου ἐπὶ τῷ ἐνωτικῷ συζη-

τήσεων γράφει, ότι είς τὸ Willingen συνετελέσθη τὸ νέον. Τὸ νέον τοῦτο ἔγεκετο κατὰ τὴν γνώμην τοῦ Freytag εἰς τὴν ζωγτανήν μαρτυρίαν πολλῶν ἀντιπροσώπων τῶν διαφόρων γένων Ἐκκλησιῶν περὶ τῆς ἐν ταῖς χώραις των πραγματοποιηθείσης διμολογιακῆς ἑνώσεως. Ἐν ἀλλοις λόγοις, κατὰ τὸν ἕδιον πάντα, εἰς Willingen διατυπώνται ὅχι μόνον λόγοι καὶ εὐχαὶ περὶ ἑνώσεως, ἀλλὰ γνωστοποιοῦνται ἐπὶ μέρους ἀγαληθεῖσαι σχετικαὶ πρωτοδουλίαι¹⁸.

Ἡ ἀπόφασις περὶ συγχωνεύσεως τοῦ ΔΣΙ εἰς τὸ ΠΣΕ λαμβάνεται ὀλίγα ἔτη δραδύτερον εἰς τὸ διεθνὲς συνέδριον τοῦ ΔΣΙ ἐν "Ακρᾳ (Γκάνα) κατὰ τὸ ἔτος 1958. Ἡ σχετικὴ ἀπόφασις δὲν ἐλήφθη ἀνευ διαφωνῶν καὶ πολλῶν συζητήσεων. Αἱ 35 σελίδες τοῦ πρακτικοῦ τοῦ συνεδρίου τῆς "Ακρας ἐπὶ τοῦ θέματος τῆς συγχωνεύσεως μαρτυρεῖ τὰς λαδούσας χώραν συζητήσεις. Ὡς λόγοι διὰ τὴν συγχώνευσιν ἀναφέρονται οἱ ὄπιοι θυκόλουθοι:

1. Ἡ συγχωνεύσις ἡτο φυσικὸν ἀπακόλουθον τῆς ἑξελίξεως, ἡ ὄποια εἶχε φέρει τοὺς δύο Ὀργανισμοὺς εἰς τὴν θέσιν, εἰς τὴν ὄποιαν εὑρίσκονται σήμερον. Αὐτὴν ἡ πορεία τῆς ἴστορικῆς ἀναπτύξεως εἶχεν ἀναφερθῆ ἀπὸ πολλοὺς διμιλητάς ὄμιφοτέρων τῶν παρατάξεων, καὶ ἐξ ἑκείνων οἱ ὄπιοι τὴν ηγένουν καὶ ἐξ ἑκείνων οἱ ὄπιοι: ἡσαν ἀντίθετοι: πρὸς τὴν συγχώνευσιν.

2. Ἡ συγχωνεύσις εἴχεν εὐνοηθῆ ἐκ θεολογικῶν λόγων. Εἰς τὴν εἰσαγωγὴν τοῦ σχεδίου, P. 29, VII, ἀνέφεραν τὴν περίληψιν τῶν θεολογικῶν αὐτῶν θεωρήσεων. «Μία δασικὴ καὶ ἐπὶ μακρὸν λησμονημένη ἀλήθεια ἔχει ἀποκαλυψθῆ ἐκ νέου εἰς τὸν καιρὸν μας, ἡ ὄποια θὰ ἡμιπορθεῖ νὰ ἐκφρασθῇ ὡς ἑξῆς: ἡ ἑνότης τῆς Ἐκκλησίας καὶ ἡ Ἱεραποστολὴ τῆς Ἐκκλησίας ἀνήκουν ἐξ Ἰου εἰς τὴν φύσιν τῆς Ἐκκλησίας. Ἔδει αἱ χριστιανικαὶ Ἐκκλησίαι γίνουν δυτικαὶ ἡ Ἐκκλησία, πρέπει νὰ φέρουν τὸ Εὐαγγέλιον εἰς δόλον τὸν κόσμον. Πρέπει ἐπίσης νὰ ἀγωνισθοῦν νὰ ἐπιτύχουν τὴν ἑνότητα διλων, παντοῦ εἰς δόλον τὸν κόσμον, ἐν τῇ ὄποιᾳ Ἰησοῦς Χριστὸς Κύριος. Αὐτὴν ἡ ἀλήθεια ἔχει γίνει συνεδησις εἰς τὴν ζωὴν τῶν δύο παγκοσμίων Ὀργανισμῶν. Τοὺς ὠδήγησε νὰ συγδεθοῦν μεταξύ των καὶ τώρα τοὺς ὑποχρεοῦν νὰ προχωρήσουν ἀκόμη περισσότερον. Προορισμός των εἰναι νὰ βοηθήσουν τὴν Ἐκκλησίαν νὰ βιώσῃ τὴν πληρότητα τοῦ Εὐαγγελίου. Ἐκ τούτου ἀπορρέει τὸ καθήκον νὰ ἐπιζητήσουν νὰ ἐκφράσουν τὴν πληρότητα αὐτὴν καὶ εἰς τὴν ἰδικήν των ζωῆς».

Τὰ θεολογικὰ ἐπιχειρήματα εἴχον ἀμφισβητηθῆ διάτι: 1. τὸ θέμα εἰναι καθαρῶς ὁργανωτικόν, τὸ δὲ πραγματικὸν πρόβλημα θεωρούμενον ἐξ ἀπόφεως θεολογικῆς εἰναι δυσγένητον. 2. Ἡ ἀλήθεια «ὅτι ἡ Ἱεραποστολὴ καὶ ἡ ἑνότης συνανήκουν» ἴσχυει κυρίως διὰ τὴν συγγενειαν Ἐκκλησίας καὶ Ἱεραποστολῆς, ὅλλ' ὅχι διὰ τὴν συγγένειαν τοῦ Παγκοσμίου Συμβουλίου Ἐκκλησιῶν (τὸ ὄποιον δὲν εἶναι Ἐκκλησία) καὶ τοῦ Διεθνοῦ Συμβουλίου Ἱεραποστολῆς (τὸ ὄποιον δὲν εἶναι Ἱεραποστολή), πρᾶγμα τὸ ὄποιον δὲν συνεπάγεται κατ' ἀνάγκην τὴν διοικητικὴν ἑνότητα τῶν δύο Ὀργανισμῶν. 3. Ἡ Ἐκκλησιαστικὴ ἴστορια καὶ ἡ σημερινὴ πραγματικότης καθιστοῦν σαφές ὅτι ἡ Ἱεραποστολὴ δύναται νὰ ἐκπληρωθῇ καὶ χωρὶς τὴν ἑνότητα. Σήμερον αἱ πλέον δραστηριαι Ἱεραποστολικαὶ διμάδες μερικῶν ἐκ τῶν ὄποιων ἢ ἐργασία είναι ἀναμφιθόλως ἀποτελεσματική, ἀνήκουν ἀλλαι εἰς τὴν Ἐκκλησίαν τῆς Ηεντηκοστῆς, ἀλ-

λαι δὲ εἰς τὴν Ρωμαιοκαθολικὴν Ἐκκλησίαν, χωρὶς παρὰ ταῦτα νὰ παρουσιάζουν καρμίαν ἀξιοσημειώτων τάσιν διὰ ἑνότητα. 4. Μία βάσιμος θεολογικὴ θέσις ἡ οἵτις ὅτι ἡ ἀποφίσις διὰ μόνον ἐν τῇ Ἱεραποστολῇ θὰ ἀρχίσωμεν νὰ ἀντιλαμβανόμεθα τὶ εἶναι ἡ ἑνότης τὴν ὅποιαν δὲ θέλει διὰ τὴν Ἐκκλησίαν Του. Αὕτη ἡ ἀποφίσις θέτει ἔρωτήματα εἰς τὰς προϋποθέσεις διὰ τὴν ὁργανικὴν ἑνότητα εἰς τὴν τρέχουσαν οἰκουμενικὴν συζήτησιν.

3. Ἡ συγχώνευσις εἶχεν εὐνοηθῆ διὰ τὸν λόγον ὅτι ἔθετε τὴν Ἱεραποστολὴν εἰς τὴν καρδίαν τῆς οἰκουμενικῆς κινήσεως.

4. Ἡ συγχώνευσις ἐνομίζετο ἀναγκαῖα ἀπὸ ἐκείνους οἱ ὄποιοι ἡθεώρουν ὅτι δὲν ὑπήρχε δικαιολογία διὰ τὴν συνεχῆ ὑπαρξίαν τῶν δύο ξεχωριστῶν παγκοσμίων Ὀργανισμῶν.

5. Τὸ «Σχέδιον» διὰ τὴν ἔνωσιν εἶχεν εὐνοηθῆ διότι θὰ διετήρηται εἰς τὸν νέον Ὀργανισμὸν κάθε τι τὸ ὄποιον ἀντεπροσωπεύετο ὑπὸ τοῦ Διεθνοῦ Συμβουλίου Ἱεραποστολῆς ἐφ' ὅσον εἶχε ἐκασταλισθῇ ἡ σύστασις μᾶς προσωρινῆς Ἐπιτροπῆς, ἡ ὄποια θὰ ἔξετέλη τὰς ἀποφάσεις του¹⁹.

Κατὰ τὴν συνάγησιν τῆς διευθυνούσης Ἐπιτροπῆς τοῦ ΔΣΙ εἰς τὸν "Αγιον Ἀνδρέαν τῆς Σκωτίας (Αὐγούστος 1960) δίδεται ὑπὸ αὐτοῦ ἡ ἔξουσιοδοτήσις εἰς διρισμένα πρόσωπα, ὅπως ἐπεξεργασθοῦν τὸ πρακτικὸν τῆς συγχώνευσεως, ἐφ' ὅσον ἔντὸς ἐξ μηνῶν ἀπὸ τοῦ χρόνου ἔξουσιοδοτήσεως δὲν ἐγερθῇ ἔγγραφος ἔνστασις τούλαχιστον ἐκ μέρους ἐξ Μελῶν-Συμβουλίων τοῦ ΔΣΙ. Ἡ 28η Φεβρουαρίου 1961 ἐτέθη ὡς τὸ τελευταῖον δριον ἐπιδόσεως τῶν ἔνστάσεων. Κατὰ τὸ διάστημα αὐτὸν ἐπεδόθησαν δύο ἔνστάσεις καὶ δὴ τῆς Βραζιλιανῆς Ευαγγελικῆς Συνομοσπονδίας καὶ τοῦ Νορδηγικοῦ Ἐθνικοῦ Συμβουλίου. Μή πληρωθείσης οὕτω τῆς τεθείσης προϋποθέσεως δὲ Γενικὸς Γραμματεὺς τοῦ ΔΣΙ Ἐπίσκοπος Lesslie Newbigin διὰ ἐπιστολῆς του μὲν ἡμερομηνίαν 17 Μαρτίου 1961 πρὸς τοὺς Γραμματεῖς τῶν Μελῶν-Συμβουλίων γνωστοποιεῖ τὴν ἀπόφασιν τῆς συγχώνευσεως.

Παράλληλος ἔξελιξις λαμβάνει χώραν καὶ εἰς τὸ ΠΣΕ. Κατὰ τὴν συνάγησιν τῆς Κεντρικῆς Ἐπιτροπῆς ἐν Rollé τὸ ἔτος 1951 τίθεται ἡ θεωρητικὴ ἀρχὴ τῆς ἀλληλεξαρτήσεως Ἐκκλησίας καὶ Ἱεραποστολῆς καὶ προετοιμάζεται οὕτω τὸ ἔδαφος διὰ τὴν συγχώνευσιν. Τὸ ἐπόμενον ἔτος εἰς Lunckow ἐκφράζεται ἡ ἀνάγκη τῆς συγχώνευσεως διὰ ἔξωτερική μαρτυρία τῆς ἐσωτερικῆς ἑνότητος τῶν δύο Ὀργανισμῶν. Ἐν περαιτέρῳ δῆμαρτινον γίνεται κατὰ τὴν δευτέραν γενικὴν συνάγησιν τοῦ ΠΣΕ εἰς "Εδανστον (1954). Κατὰ τὴν ἐν Ρόδῳ συγάντησιν τῆς Κεντρικῆς Ἐπιτροπῆς (1959) τὸ θέμα τῆς ἑνώσεως λαμβάνει πλέον συγκεκριμένην μορφήν. Τέλος εἰς "Αγ. Ἀνδρέαν (Αὐγούστος 1960) κατὰ τὴν συνάγησιν τῆς ίδιας Ἐπιτροπῆς εἰσέρχεται τὸ πρόβλημα εἰς τὴν τελικήν του φάσιν. Ἐν αὐτῇ ἀποφασίζεται ἡ ὑποδολὴ συστάσεως εἰς τὴν Γ' γενικὴν συγέλευσιν τοῦ ΠΣΕ περὶ ἀποδοχῆς τῆς συγχώνευσεως τοῦ ΔΣΙ εἰς τὸ ΠΣΕ, ἡ ὄποια, ὡς εἰδομεν, συνετελέσθη εἰς Νέον Δελχὶ ἀπὸ τῆς 18ης Νοεμβρίου ἔως τὴν 5ην Δεκεμβρίου 1961.

ΗΛΙΑΣ ΒΟΥΛΓΑΡΑΚΗΣ

19. Hans Margull, Die Intergration des Internationales Missionsrates und des ökumenischen Rates der Kirchen, Lutherische Rundschau 11(1961) σελ. 165.

18. Walter Freytag, Mission zwischen Gestern und Morgen, Evang. Missionsverlag, Stuttgart, 1952 σ. 97.

Ο ΕΚΧΡΙΣΤΙΑΝΙΣΜΟΣ ΤΗΣ ΚΟΡΕΑΣ

ΚΑΙ ΑΙ ΘΡΗΣΚΕΙΟΚΟΙΝΩΝΙΑΙ ΑΥΤΟΥ ΣΥΝΕΠΕΙΑΙ

B'

Καταπολέμησις τοῦ ἀναλφαβητισμοῦ.

Κύριον μέλημα τῶν Χριστιανῶν οεραποστόλων ὑπῆρξεν ἡ καταπολέμησις τοῦ ἀναλφαβητισμοῦ, ὅρθως δὲ ἀντελήφθησαν, ὅτι οὐδεμία πρόσδοσις εἰς τὸν τομέα τοῦτον ἦτο δυνατὴ ἄνευ ἀπλοποιήσεως τῆς γραφῆς καὶ ἀντικαταστάσεως τῶν κινεζικῶν ἰδεογραμμάτων διὰ τοῦ κορεατικοῦ ἀλφαβήτου Hangul. Πρὸς τὴν κατεύθυνσιν ταύτην ἐστράφησαν διὰ τῆς ἐκδόσεως τῆς δλης Ἀγίας Γραφῆς καὶ τοῦ διδύλιου τῶν Ψαλμῶν κεχωρισμένως εἰς τὸ «ἀλφαβητικὸν» τοῦτο σύστημα⁴⁰. Ἀλλὰ καὶ δλα τὰ διδύλια κατηγήσεως, τὰ δποῖα ἐκυκλοφόρησαν ἥσαν γραμμένα διὰ τῆς μεθόδου ταύτης. Ἔξ ἀλλου ἡ θετικὴ τῶν συμβολὴ εἰς τὴν εὑρεῖαν διάδοσιν τοῦ ἀλφαβήτου, τοῦ ἐπιγονθέντος ὑπὸ τοῦ μεγάλου βασιλέως Sejong, ἔξεδηλώθη καὶ διὰ τῆς ἀποκλειστικῆς διδασκαλίας τοῦ ἀπλουστάτου τούτου συστήματος εἰς τὰ Κατηγητικὰ Σχολεῖα⁴¹ καὶ εἰς τὰ ὑπὸ τῶν οεραποστολῶν ἐλεγχόμενα ἐκπαιδευτήρια. Ὁ Charles Dallet εἰς τὸ ἔργον του «Ιστορία τῆς Ἐκκλησίας τῆς Κορέας»⁴² γράφει: «Αἱ γυναικεῖς τῆς Κορέας καὶ ὁ λαός ταπειγῆς καταγγήσι, οἱ δποῖοι δὲν εἶχον ἀρκετὸν χρόνον οὔτε ἐκπαιδευτικὰ ἴδρυματα διὰ νὰ διδαχθοῦν han mun ja, δηλαδὴ Κινεζικὰ γράμματα καὶ φιλολογίαν, δὲν εἶχον τίποτε ἄλλο νὰ κάμουν, παρὰ νὰ μάθουν τὰ Κορεατικὰ γράμματα. Τὰ ἐκδιδόμενα ὑπὸ τῶν οεραποστόλων θρησκευτικὰ διδύλια ἔτυποῦντο εἰς τὴν γραφὴν ταύτην»⁴³. Διὰ τῶν προσπαθειῶν τούτων ἐπετεύχθη ἡ καθιέρωσις τοῦ Hangul καὶ ἔθραυσθη ἡ ἀντίδρασις τῶν εὐγενῶν, οἱ δποῖοι τὸ προνόμιον τῆς μορφώσεως των ἐστηριζον ἐπὶ τῆς ἀποκλειστικῆς ὑπὸ αὐτῶν χρήσεως τῆς ἀκατανοήτου διὰ τὸν λαὸν Κινεζικῆς γραφῆς⁴⁴.

40. Πρβλ. Paik Cheol Foreign influence ἐν Unesco Korean Survey σ. 348 κ. 85. ὁ δποῖος παρατηρεῖ, ὅτι «...their translations have done much in propagating Hangul among the people, thus leading the way for the development of modern Korean literature», αὐτόθι σ. 349.

41. Κατὰ τὸν Ji Seung-man τῷ 1934 ὑπῆρχον 1110 σχολεῖα τὸν εἶδον τούτον μὲ 116.197 μαθητάς. Unesco Korean Survey σ. 151.

42. Histoire de l'église de la Korée, 2 Vols. Paris 1874.

43. Τὸ χωρίον ἀναφέρεται εἰς τὸ Unesco Korean Survey σ. 13.

44. Τὴν ἀξίαν τοῦ Hangul ἀνεγνώρισε τὸ ἐπίσημον Κράτος ἀπὸ τῶν ἀρχῶν τοῦ 20οῦ αἰῶνος. Σήμερον μελετᾶται ἡ ἀποκλειστικὴ χοησιμοποίησις τοῦ Κορεατικοῦ ἀλφαβήτου.

Ἐκπαίδευσις δι' δλους.

Ἐν συνεχείᾳ αἱ προσπάθειαι τῶν οεραποστόλων ἐστράφησαν πρὸς τὴν κατεύθυνσιν τῆς καθιερώσεως τῆς ἐκπαιδεύσεως, τῆς μέχρι τῆς ἐποχῆς ἐκείνης κατὰ προνόμιον παρεχομένης, ὡς δημοσίας. Ἀκριβῶς πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον ἴδρυσαν εἰς τὴν πρωτεύουσαν καὶ εἰς τὰ μεγάλα ἀστικὰ κέντρα τὰ πρῶτα ἐκπαιδευτήρια δυτικοῦ τύπου, τὰ δποῖα κατέστησαν τὴν ἐκπαιδεύσιν κτῆμα δλων τῶν τάξεων. Ὁ Κορεάτης καθηγητὴς τῆς Παιδαγωγικῆς εἰς τὸ Παγεπιστήμιον Yonsei τῆς Σεούλ Lim Han Yong παρατηρεῖ, ὅτι «δύναται τις εὐλόγως νὰ εἴπῃ, ὅτι τὰ νέα αὐτὰ σχολεῖα, τὰ ἴδρυθέντα ὑπὸ ξένων χριστιανῶν οεραποστόλων, ἐχάραξαν τὸν δρόμον διὰ μίαν ἐπὶ γένων δάσεων ἐκπαίδευσιν»⁴⁵.

Οὕτω τὸ 1885 ἡ δορεία Μεθοδιστικὴ Ἐκκλησία τῶν Ὕψωμένων Πολιτειῶν ἐγκατέστησε τὸ σχολεῖον Pai Je, τὸ δποῖον κατὰ τὴν διοικογίαν τῶν Κορεατῶν ὑπῆρξεν «ὁ φορεὺς τῆς νέας ἐν Κορέᾳ ἐκπαιδεύσεως, λόγῳ τῶν ἐγτελῶν νέων μαθημάτων, τὰ δποῖα προσέφερε καὶ τῶν ἴδεωδῶν, τῶν δποίων φορεὺς ἐγένετο»⁴⁶. Τὸ ἐπόρευον ἔτος ἡ Πρεσβυτεριανὴ Ἐκκλησία τῆς Ἀμερικῆς ἐνεκανίασε τὸ ἐφάμιλλον τοῦ πρῶτου ἴδρυμα Gyeong Sin, ἐνῷ συγχρόνως περίπου ἡ οεραπόστολος Mary Scranton τῆς δορείου Μεθοδιστικῆς Ἐκκλησίας τῶν Ὕψωμένων Πολιτειῶν ἴδρυσε τὸ πρῶτον ἐν Κορέᾳ σχολεῖον θηλέων τὸ Ewha Hag Dang. Στεφθεισῶν τῶν πρώτων τούτων προσπαθειῶν ὑπὸ ἐπιτυχίας⁴⁷, αἱ οεραποστολαὶ συνηγγνωνίζοντο μεταξύ των διὰ τὴν ἴδρυσιν ἐκπαιδευτήριων⁴⁸. Ἀξίζει νὰ ἀγαφερθοῦν ἐγταῦθα τὸ ὑπὸ τοῦ μεγάλου Ἀμερικανοῦ οεραποστόλου Horace Underwood ἴδρυθεν τῷ 1886 δρφανοτροφεῖον ἀρρέγων μετὰ ἐκπαιδευτηρίου ἐν αὐτῷ, τὸ δρφανοτροφεῖον θηλέων τῆς Ellers τὸ ἴδρυθεν τῷ 1890, ἡ πρώτη σχολὴ διὰ τὴν Κορέαν τυφλῶν καὶ κωφῶν, ἴδρυθεισὴ ὑπὸ τοῦ Hall τῷ 1907, καὶ ἡ μέση ἐμπορικὴ σχολὴ Dong Seong ἡ ἴδρυθεῖσα ὑπὸ Γάλλων οεραποστόλων.

Οὕτω, ὅτε τῷ 1894 ἡ ὑπὸ τῶν Ιαπώνων ὑπαγρευθεῖσα ἐκπαιδευτικὴ μεταρρύθμισις — γνωστὴ ὡς Kabo reform — κατέστησε καὶ ἐπισήμως τὴν ἐκπαιδεύσιν κτῆμα δλων, αἱ προσπάθειαι τοῦ Κράτους διὰ τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ γέου ἐκπαιδευτικοῦ συστήματος ἦ-

(Συνέχεια εἰς τὴν σελ. 48)

45. ἔνθα ἀν. σ. 17.

46. Han Jae-Yung Modern education in Korea ἐν Korean Journal Ιανουάριος 1962 σ. 6.

47. Αὐτοὶ οἱ βασιλεῖς τῆς Κορέας ἀντελήφθησαν τὴν σπουδαιότητα τοῦ ἔργου τῶν οεραποστόλων δ βασιλεὺς Kojong ἐνεκανίασε προσωπικῶς τὸ ἐκπαιδευτήριον Pai-Je ἐνῷ ἡ βασίλισσα Min ἔδωσε ἐπισήμως τὸν δνομα εἰς τὸ Ewha Hak-Dang.

48. Εἰκόνα τοῦ ἀριθμοῦ καὶ τῆς ποικιλίας των διδει δ Han Jae-Yung ἔνθ' ἀν. σ. 7.

Ο Χριστιανισμός ἀρχισε νὰ διαδίδεται στὴν Ἀλάσκα ἀπὸ τὰ μέσα τοῦ 18ου αἰῶνος μὲ τὴν ἀφίξην πρώτων Ρώσων ιεραποστόλων. Στὰ τελευταῖα χρόνια τοῦ αἰῶνος ἐκείνου ἔγινε συστηματικὴ ιεραποσταλικὴ προσπάθεια ἀπὸ μιὰ δμάδα Ρώσων μοναχῶν τῆς Μονῆς Βαλάμο. Στὸ δεύτερο τέταρτο τοῦ 19ου αἰ. ἡ Ὁρθόδοξος ιεραποστολὴ ἔφθασε στὴν μεγαλύτερα τῆς ἀκμὴ μὲ τὶς προσπάθειες τοῦ πατρὸς — κατόπιν ἀρχιεπισκόπου Καμτσάτκας καὶ πατριάρχου Μόσχας — Ἰννοκεντίου Βενιαμίνωφ. (Ἴδε «Πορευόντες» τεῦχος 17-18 σελ. 14-22).

B'

III. ΠΕΡΙΟΔΟΣ ΚΑΜΨΕΩΣ

Τὸν Ὁκτώβριο τοῦ 1867 οἱ Ὑγιωμέγες Πολιτεῖες τῆς Ἀμερικῆς ἀγύρασαν τὴν Ἀλάσκα ἀπὸ τὴν Ρωσία γιὰ 7.200.000 μόνο δολλάρια. Ἔως τὸ 1912 ἦταν ἀπλῆ

**Διεισδύσεις
επεροδόξων**

«κτῆσις» τῶν Η.Π.Α., ἐν συνεχείᾳ ἔγινε Τερριτόριον καὶ τὸν Ιούλιον τοῦ

1958 ἀνεκρηγύθη 49η πολιτεία τῶν Η.Π.Α.⁽²¹⁾. Οἱ πολιτικὲς αὐτές ἔξελίζεις, ὅπως ἦταν φυσικό, εἶχαν σούρους ἀντικτύπους στὴ ζωὴ τῶν Ὁρθοδόξων τῆς Ἀλάσκας. Στὴ συνθήκη τοῦ 1867 ἔγινε σαφῶς λόγος γιὰ τὴν διασφάλισι τῆς περιουσίας καὶ τῶν δικαιωμάτων τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας⁽²²⁾, ἀμέσως δημος μετὰ τὴν προσάρτησι ποικιλες προτεσταντικὲς καὶ καθολικὲς ιεραποστολὲς διείσδυσαν σὲ διάφορα μέρη τῆς Ἀλάσκας. Πρῶτος ἀπὸ τοὺς Καθολικοὺς ἔφθασε τὸ 1871 ὁ Mgr. Gloud τοῦ τάγματος τῶν Oblats de Marie Immaculée. Ἀπὸ τοὺς προτεστάντας μεγάλη δραστηριότητα ἀνέπτυξε ὁ Scheldom Jackson (1834-1909).

Γιὰ τὴν ἀντιμετώπισι τῶν γέων συγθηκῶν, κατόπιν προτάσεως τοῦ μητροπολίτου Ἰγνοκεντίου, ἡ Ἀλάσκα καὶ τὰ νησιὰ τῶν Ἀλεούτων ἔγιναν ἀνεξάρτητη ἐπισκοπὴ ὑπὸ τὸν ἐπίσκοπον Ἰωάννην⁽²³⁾. Τὸ 1872 ὁ Ρώσος ἐπίσκοπος γιὰ νὰ παρακολουθῇ καλύτερα τὶς ρωσικὲς κοινότητες, ποὺ ἐν τῷ μεταξὺ ἀρχισαν νὰ διαμορφώνωνται ἀπὸ Ρώσους μετανάστας στὴν Καλλιφόρνια (Η.Π.Α.), μετέφερε τὴν ἔδρα του στὸν "Αγ. Φραγκισκο". Γενικὰ μετὰ τὴν πώλησι τῆς Ἀλάσκας τὸ ἐνδιαφέρον τῆς Ρωσικῆς Ἐκκλησίας μειώθηκε. Κατὰ τὰ τέλη τοῦ 19ου αἰῶνος πολὺ λίγοι ιερεῖς ἀπέμειναν στὴν χώρα, ὅλοι δὲ σχεδὸν ἥλικιωμένοι⁽²⁴⁾.

21. Morgan and L. Keithahn, Alaska and Hawaii, New York, 1956, σελ. 46-47.

22. B. M. Bensin, History of the Russian Greek Catholic Church of North America, New York, 1941 σελ. 10.

23. D. Grigorieff, The Historical Background of Orthodoxy in America, ἐν "St Vladimir's Quarterly", 1961 (No 1-2) σελ. 6.

24. Bishop Leonti, History in America ἐν περ. "The Russian Orthodox Journal", 1954, No 4.

ΑΠΟ ΤΗΝ ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΩΝ

Η ΟΡΘΟΔΟΞΙΑ

Κατὰ τὰ πρῶτα ἔτη τοῦ 2ου αἰ., κατὰ τὰ ὅποια ἐπικεφαλῆς τῆς Ἀμερικανικῆς Ὁρθοδόξου Ἀρχιεπισκοπῆς ἦταν ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Τύχων (1898 - 1907) — ὁ μετέπειτα πατριάρχης Μόσχας —, γέες ἔξελιξεις ἔλασαν χώρα. Τὸ 1900 ἡ «Ἐπισκοπὴ Ἀλεούτων νήσων καὶ Ἀλάσκας» ὠνομάσθηκε «Ἐπισκοπὴ Ἀλεούτων νήσων καὶ Βορείου Ἀμερικῆς». Τὸ 1903 ἡ ἔδρα τῆς μεταφέρθηκε στὴν Ν. Υόρκη⁽²⁵⁾. Τὸ ἵδιο ἔτος κειροτονήθηκε καὶ πάλι δονθός ἐπίσκοπος Ἀλάσκας μὲ ἔδρα τὴ Σίτκα γιὰ τοὺς 10.250 Ὁρθοδόξους, ποὺ ἦταν διασκορπισμένοι στὴν ἀπέραντη ἀρκτικὴ χώρα. Στὴν περιοχὴ τῆς ὑποεπισκοπῆς Σίτκας ὑπῆρχαν 45 σχολεῖα, μὲ 800 μαθητάς. Τὸ 1917 ὑπῆρχαν 18 γαστ., 72 παρεκκλήσια καὶ 1 ὁρφανοτροφεῖο⁽²⁶⁾, ὅλος δὲ ὁ πληθυσμὸς τῶν Ἀλεούτων ἦταν Ὁρθόδοξος.

Ἡ μπολσεβικὴ ἐπανάστασις τοῦ 1917 ἀνέκοψε τὴν ἀκτινοδολία τῆς Ὁρθοδοξίας στὴ «Χώρα τοῦ ἥλιου τοῦ μεσονυκτίου». Τὸ 1934 ἡ ιεραποστολὴ διωργανώθηκε ἐκ νέου. Δημιουργήθη-

Βαθμιαία ἀπομόνωσις καν δύο ὑποεπισκοπές στὴ Σίτκα καὶ Ούγαλά-

σκα καὶ ἔνας ιεραποστολικὸς σταθμὸς στὴν μακρυνὴ ἐγδοχώρα τοῦ Βορρᾶ, ὅπὸ τὴν διεύθυνσιν τοῦ ἀρχιμανδρίτου Γρηγορίου Προτσώρωφ, μὲ κέντρο τὸ Ἰκογκμούτ, κοντά στὸν Γιούκωνα ποταμό. Τὸ 1938 ἡ Ὁρθοδόξος Ἐκκλησία τῆς Ἀλάσκας ἀριθμοῦσε 8.000 χριστιανοὺς διηγρυψένοις σὲ 16 κοινότητες, τὶς δόποιες διηγύθυναν μερικοὶ Ρώσοι ιεραπόστολοι, 3 Ἐσκιμῶοι καὶ 3 μιγάδες ὅπὸ τὸν δοηθὸν ἐπίσκοπον Παντελέεφ⁽²⁷⁾. Παρὰ τὴν βαθμιαία ἔξασθενίσι τῆς ἡ φλόγα τῆς Ὁρθοδόξου πίστεως ἔξακολουθοῦσε νὰ καίῃ σὲ πολλὰ μέρη τῆς Ἀλάσκας.

IV. ΣΥΓΧΡΟΝΟΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΙΣ

Ἡ ἔλλειψις ὁρθοδόξων ιερέων, ἡ ἀνάπτυξις τῶν καθολικῶν καὶ προτεσταντικῶν ιεραποστολῶν, ἡ ριζικὴ ἀλλαγὴ τῆς δημιουργαφικῆς εἰκόνος τῆς χώρας, λόγῳ

Οἱ δυσκολίες τῆς μεταναστεύσεως μεγάλων Ἀμερικανῶν κατὰ τὰ τελευταῖα

25. D. Grigorieff, αὐτόθι, σελ. 11. Κατὰ Meyendorff (L' Eglise Orthodoxe hier et aujourd'hui Paris 1950, σελ. 159), τοῦτο ἔγινε τὸ 1905.

26. Simeon Oskloff, Impressions of Orthodoxy in Alaska ἐν περ. "The Orthodox Herald", (Mayfield, Pens), March 1960, σελ. 60.

27. Chronique religieuse ἐν περ. "Irenikon", (Prieuré d' Amay-sur-Meuse-Belgique) 1938 σελ. 60

ΣΤΗΝ ΑΛΑΣΚΑ

χρόνια ἔφεραν σὲ δύσκολη θέσι τὴν Ὁρθόδοξο Ἐκκλησία τῆς Ἀλάσκας. "Οπως σημείωνε τὸ 1960 ἔνας ἱεροσπουδαστὴς ἀπὸ τὴν Ἀλάσκα στὸ Σεμιγάριο τοῦ Ἀγ. Τύχανος (H.P.A.), «τώρα ποὺ ἡ Ἀλάσκα ἔγινε Πολιτεία, ὑπάρχει ἀκόμη μεγαλύτερη εἰσροή ἀνθρώπων. Κατὰ τὴν διάρκειαν τῶν τελευταίων 20 ἑτῶν ὅλοι σχεδὸν οἱ νέοι μετανάσται ἦσαν προτεστάνται, ἔνα μικρὸ ποσοστό Ρωμαιοκαθολικοὶ καὶ σὲ συγχῶς αὐτανόμενο ἀριθμὸ οἱ Οὐγκῖται. Πολλοὶ ἀπὸ τοὺς δικούς μας ὁρθόδοξους θιαγενεῖς ἔχουν σὲ γάμο μὲ αὐτοὺς τοὺς νεοφερμένους καὶ ἔχουν δεχθῆ τὸν πιὸ «μοντέρνο» προτεσταντισμό. Τὸ γεγονός αὐτὸ καὶ ὁ ἐντατικὸς προσηλυτισμὸς ὁρθόδοξῶν θιαγενῶν ἐκ μέρους τῶν προτεσταντῶν ἔχει πράγματι δημιουργήσει μιὰ ὀπισθοδρόμησι: στὴν Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία μας»⁽²⁸⁾. Σύμφωνα μὲ στατιστικὲς τοῦ 1950 ὑπῆρχαν στὴν Ἀλάσκα 92.808 λευκοὶ (συμπεριλαμβανομένων καὶ τῶν στρατιωτῶν), 15.882 Ἐσκιμῶοι, 14.089 Ἰνδιάνοι καὶ 3.892 Ἀλεούτοι⁽²⁹⁾. Ἀπὸ αὐτοὺς πολλοὶ Ἐσκιμῶοι καὶ Ἰνδιάνοι καὶ ὅλοι σχεδὸν οἱ Ἀλεούτοι παραμένουν μὲ ἐκπληκτικὴν ἀντοχὴν ἀφωσιωμένοι στὴν Ὁρθόδοξία. "Οπως σημείωνουν πρόσφατοι μελετηταὶ τῆς Ἀλάσκας, ἡ Ὁρθόδοξος Ἐκκλησία «ἔξακολουθεῖ νὰ ἐπηρεάζῃ πολὺ τὴν ζωὴ πολλῶν ἀνθρώπων. Σὲ πολλὰ σπίτια καίνε ἀκόμη στοὺς οἰκογενειακοὺς ἵεροὺς τόπους (εἰκονοστάσια) τὰ ὁρθόδοξα κανδήλαια»⁽³⁰⁾. Χαρακτηριστικὸ εἶναι τὸ παράδειγμα τῶν Ὁρθόδοξων τοῦ χωριοῦ Νικόλσκι τῶν Ἀλεούτων. Μολονότι ἐπὶ 35 διόκληντα χρόνια δὲν τοὺς εἶχε ἐπισκεψθῆ ἵερεύς, συγκεντρώνοντο ἀνελλιπῶς στὴν ἐκκλησία τους, γιὰ νὰ φάλουν μόνοι τους ὅσες ἀκόλουθεις μποροῦσαν. Πρὶν ἀπὸ λίγα χρόνια μιὰ μικρὴ διάρκεια προτεσταντῶν ἴεραποστόλων ἔφθασε στὸ χωριό τους. Οἱ κάτοικοι, ποὺ ἦσαν συγκεντρωμένοι στὴν ἀποθάρα, ὅταν ἔμαθαν τὸν σκοπὸ τῶν ξένων, τοὺς ἐπιληροφόρησαν ὅτι «ὅ Χριστὸς εἶχε ἔλθει στὸ νησί τους πρὶν ἀπὸ 150 χρόνια καὶ ὅτι ἦταν καὶ θὰ ἔμεναν ὁρθόδοξοι». Τοὺς ἀπηγόρευσαν δὲ νὰ ἀποδιδούσιν⁽³¹⁾. Σὲ διάφορα σημεῖα τῆς Ἀλάσκας ποικίλα ὁρθόδοξα μνημεῖα ἔξακολουθοῦν νὰ ὑπενθυμίζουν τὴν εὐλογημένη

28. S. Oskolkoff, αὐτόθι.

29. B. Ilandu Monde, Encyclopédie Catholique du Monde Chrétien, Louvain, τομ. II, 1960, σελ. 310.

30. E. Butler - G. Dale, Alaska. The land and the people, New York, (the Vicking Press), 1958, σελ. 37, Ηροβλ. καὶ E. V. Stefansson, Here is Alaska, New York (Scribners Sons), 1959, σελ. 238.

31. A. Herscha, In the land of the midninght sun, ἐν περ. "The Russian Orthodox Journal, (Flashing N. Y.) November 1961, σελ. 9.

ιστορία τῆς Ὁρθόδοξίας στὴ χώρα. Στὴν Matanuska valley π.χ. πλησίον τοῦ Anchorage «τὸ κέντρον ἔλεως γιὰ τὸν ταξιδιώτη εἶναι ἔνας πολὺ παλαιὸς ὁρθόδοξος ναός ἀπὸ κορμοὺς δένδρων στὸν ὅποιον οἱ ντόπιοι Ἰνδιάνοι εἶχαν ἀσπασθῆ τὴν πίστην ἀπὸ ἐνάμισυ αἰώνων»⁽³²⁾. Κοντά του ὑπάρχει ἔνα ὁρθόδοξο κοιμητήριο, τὸ ὅποιον ἀκόμη χρησιμοποιεῖται, μολονότι οἱ κάτοικοι ζοῦν μακρυά. Στὸ Κενάū δ ναός τῆς Ἀναλήψεως μὲ τοὺς χαρακτηριστικοὺς βολθοειδεῖς τρουλλίσκους δεσπόζει μέχρι σήμερα στὴν πόλιν καὶ μπορεῖ κανεὶς νὰ ἐπισκεψθῇ τὸ πρώτο σχολεῖο «τὸ ὅποιο ἀκόμη διατηρεῖ σὰν ἐνθύμιο τὰ παληγά του ρωσικά ἀλφαριθμητάρια καὶ ἀναγνωσματάρια»⁽³³⁾. Στὴν χερσόνησο Κενάū πολλὰ χωριά θιαγενῶν παραμένουν ἀκλόνητα στὴν ὁρθόδοξη πίστη⁽³⁴⁾. Ἐπίστης στὴν Κοντιάκ ύψωνεται ἐπιδηλητικὸς ὁ ὁρθόδοξος ναός μὲ τοὺς χαρακτηριστικοὺς δύο βολθοειδεῖς του θόλους. Στὴν Κοντιάκ καὶ στὴν Σίτκα γιορτάζουν δύο Πάσχα, δύο Χριστούγεννα καὶ δύο πρωτοχρονίες, διότι οἱ ὁρθόδοξοι πηγαίνουν μὲ τὸ παληὸ ήμερολόγιο.⁽³⁵⁾. Ἰδιαίτερη δημοσιεύεται στὴν Σίτκα τὸ παληὸ ημερολόγιο.⁽³⁶⁾. Ἰδιαίτερη δημοσιεύεται στὴν Σίτκα τὸ παληὸ ημερολόγιο.⁽³⁷⁾. Ὅταν ἐμφανίζονται διαρκεῖοι ἵερεῖς καὶ ἀγορίγουν τοὺς ἐγκαταλειμμένους ναούς παρουσιάζεται συγκινητικὴ προσέλευσις θιαγενῶν. Ἀνθρωποι ποὺ σύγχανον σὲ προτεσταντικὲς ἐκκλησίες, γράφει ἔνας ἵερεύς ποὺ ἐργάσθηκε γιὰ λίγο στὴν Juneau (πρωτεύουσα τῆς Ἀλάσκας, κατὰ τὸν 6' παγκόσμιο πόλεμο) «ἄρχισαν νὰ ἐπιστρέφουν καὶ νὰ φέρουν καὶ πάλι τὰ παιδιά τους νὰ βαπτίσθον. Στὰ δύο περίπου χρόνια, ποὺ μείναιε ἐκεῖ, ἐκατὸ περίπου βαπτίσθηκαν». Καὶ ἀναφέρει τὰ ἔξης συγκινητικὰ γεγονότα, ποὺ φανερώνουν τὸν χαρακτῆρα τῆς Ὁρθόδοξίας ἐκεῖ ἐπάνω: «Οἱ Williwaws ἀπὸ τὸν παγετῶνα τοῦ Τάχου εἶναι φημισμένοι γιὰ τὴν καταστρεπτικότητά τους. Θυελλώδεις ἀγεμοὶ διαρκεῖας 30 ἔως 45 δευτερολέπτων μεταφέρουν διόλκηρες στέγες. "Ἔνας ἀπὸ ἐκείνους τοὺς ἀνέμους διεσκόρπισε τὰ ξύλινα κεραμίδια τῆς ἐκκλησίας... Τρεῖς Ρῶσοι, ἔνας Ἀμερικανός, ἔνας Ἐλληνας καὶ ἀρκετὲς Σερβικὲς οἰκογένειες ποὺ ἔμεναν ἐκεῖ ἥλθαν νὰ δογμήσουν. "Ομως λόγω τοῦ πολέμου, οἱ τιμές ἦσαν ύψηλές, τὰ ξύλικά οἰκοδομῶν σπάνια καὶ μαραγκοὶ δὲν εύρισκοντο. Τὴν ἐπομένη Κυριακὴν ζήτησα ἀπὸ τοὺς ἐνορίτες μου νὰ δογμήσουν. "Ολοὶ ἀπάντησαν στὸ κάλεσμά μου πρόθυμα καὶ ἐγκάρδια. Ἡ χορωδία τῆς ἐκκλησίας ἀνεπτύχθη, τὰ δὲ Χριστούγεννα καὶ τὸ Πάσχα

32. K. Winslow, Alaska Bound' N. York, (Dodd Mead Co) 1960, σ. 99.

33. K. Winslow, μν. ἔργ. σελ. 110.

34. , μν. ἔργ. σελ. 104.

35. E. Stefanson, μν. ἔργ. σελ. 38. καὶ K. Winslow, μν. ἔργ. σελ. 222.

36. K. Winslow, μν. ἔργ. σελ. 178-179 καὶ H. and M. Hilscher, Alaska. U.S.A Boston (Little and Brown Co), 1959, σελ. 31.

έπισκεφθηκα δύλα τὰ Ἰνδιάνικα σπίτια μὲ αὐτήν. Οἱ μὴ Ὀρθόδοξοι μᾶς προσεκάλεσαν ἐπίσης νὰ τοὺς ἐπισκεφθοῦμε, γιὰ νὰ προσευχηθοῦν καὶ γ' ἀκούσουν «ρωσικοὺς» ὑμίνους. Πιθανόν, οἱ γονεῖς τους ἤσαν ὁρθόδοξοι.

«Οἱ Ἰνδιάνοι μᾶς ἵκέτευσαν νὰ μείνουμε μαζί τους. Ὁταν διεπίστωσαν πώς αὐτὸν ἤταν ἀδύνατον, μᾶς ζήτησαν νὰ τοὺς ἀφήσουμε γάλλοις τὴν προηγούμενη γύντα καὶ νὰ καθίσουν μαζί μας σιωπηλά, ὅπως ἔκαναν σὲ δλες τίς ἐπίσημες εὐκαιρίες. Αὐτὸν δημοσίευσε σὲ τίποτε, ἔτσι κρατήσαμε μυστικὴ τὴν ἡμέρα τῆς ἀναχωρήσεώς μας»⁽³⁷⁾.

Τὸ 1959 ὑπῆρχαν στὴν Ἀλάσκα 75 ἐνορίες διοικούμενες ἀπὸ 12 πιστούς ἡλικιωμένους ἵερεις⁽³⁸⁾. Ἐπίσης ὑπῆρχαν 96 γαοὶ καὶ παρεκκλήσια⁽³⁹⁾. Τὸ ἔτος

Νέες Ιεραποστολικὲς λάσκα μὲ εἰσφορὲς τῶν ἔκει εὑρισκομένων Ἑλλήνων. Οἱ πρῶτες ἱεροτελεστίες ἔγιναν τὴν Μεγάλη Ἐδδομάδα τοῦ ἴδιου ἔτους καὶ τὸν Ὁκτώβριο τοῦ 1959 ἐγκατεστάθη προστάμενος Ἑλληνοαμερικανὸς ἵερευς (δ. π. Adams)⁽⁴⁰⁾. Τὸ 1960 τέσσερεις νέοι ἵερεις ἀπόφοιτοι τοῦ Σεμιναρίου τοῦ Ἀγ. Βλαδιμήρου Ν. Γόρκης πήγαν νὰ ἐνισχύσουν τὴν Ἐκκλησία τῆς Ἀλάσκας. Ο π. Βλαδίμηρος Nagosky, ἀρχικὰ ἔμεινε στὴν Σίτκα γιὰ νὰ βοηθήσῃ τὸν ἐπίσκοπο Ἀμερικοῦ καὶ ἐν συνεχείᾳ ἐγκατεστάθη στὴν Ούναλάσκα. Ο π. Μιχαήλ Radik ἀντικατέστησε τὸν προηγούμενο στὴν Σίτκα, δ. π. Μακάριος Targonsky ἐγκατεστάθη στὴν Κονιάκ καὶ δ. Σέρβος ἱερομόναχος Πέτρος Baderovitz στὸ γησὶ Ἀγ. Παύλος. Υπῆρχαν πληροφορίες ἐπίσης ὅτι ὠρισμένοι νέοι κληρικοὶ θὰ πήγαιναν στὴν Ἀλάσκα γιὰ τὴν ἰδρυσιν ἑνὸς μοναχικοῦ ιεραποστολικοῦ κέντρου⁽⁴¹⁾. Ταυτοχρόνως μερικοὶ θαγενεῖς νέοι τῆς Ἀλάσκας ἀρχισαν νὰ σπουδάζουν σὲ διάφορες ὁρθόδοξες θεολογικὲς σχολές τῆς Ἀμερικῆς. «Ολὰ αὐτὰ ἔδωσαν μιὰ νέα πνοὴ στὴν ζωὴ τῆς Ὀρθόδοξου Ἐκκλησίας στὴν Ἀλάσκα. Ο π. Nagosky μὲ ἀποφασιστικότητα κατεπολέμησε τὸ πάθος τῶν Ἀλεούτων γιὰ τὰ οἰγοπευματώδη ποτὰ καὶ τοὺς βοήθησε σὲ διάφορες δύσκολες περιστάσεις. «Οταν μιὰ φοβερὴ πυρκαγιὰ σάρωσε ἔνα νησί, μίλησε συγκινητικά στὴν τηλεόρασι, ὠργάνωσε «λογία» καὶ κατέρθωσε νὰ δρῇ ἔναν παλαιὸ δετεράνο ἀεροπόρο γιὰ νὰ τὰ μεταφέρῃ δωρεὰν τὴν βοήθεια μέχρι τὴν Ούναλάσκα»⁽⁴²⁾. Ἀκό-

μη μεγαλύτερη ἐντύπωσι κάνει ἡ δραστηριότης μερικῶν ἐντοπίων ἵερέων. Ἰδιαίτερα ἀξιοσημείωτη είναι ἡ περίπτωσις τοῦ ὁρθόδοξου Ἐσκιμώου ἵερέως Charles Guest. Τὸ 1952, ἐνῷ ἦταν 38 ἐτῶν μετακόμισε ἀπὸ τὸ χωριό του Kasigluk στὴν Σίτκα μαζί μὲ τὴν γυναῖκα του καὶ τὰ τέσσερα παιδιά του γιὰ νὰ σπουδάσῃ Θεολογία. Κατὰ τὴν διάρκεια τῆς ἐντατικῆς σπουδῆς του συντηροῦσε τὴν οἰκογένειά του κυνηγῶντας. «Οταν τελείωσε τίς σπουδές του ἐπέστρεψε στὸ Kasigluk καὶ ἀρχισε νὰ ἔχει πηρετῇ δωδεκάδες χωριά μεταξὺ τῶν ποταμῶν Κουσκούση, Γιούκων καὶ τῆς Βεριγγείου θαλάσσης. Συχνὰ ἐπισκέπτεται ὅλες αὐτές τὶς ἐνορίες χρησιμοποιῶντας κανὸν τὸ καλοκαίρι καὶ ἔλαχιθρα ποὺ τὰ σύρουν σκυλιά τὸν χειμῶνα. Ο Ἐσκιμώος ἵερευς κατορθώνει νὰ μεταγγίξῃ τὸν θαυμαστό του ζῆλο καὶ στοὺς ἐνορίτας του. Τὸ 1956 γιὰ νὰ κτίσῃ ἔνα ναὸ κατέστρωσε τὸ ἔχης σχέδιο. Κινητοποίησε τοὺς ἄνδρας τοῦ χωριοῦ καὶ τοὺς πήρε μαζί του γιὰ κυνήγι. Κατώρθωσαν νὰ συγκεντρώσουν δέρματα ἀξιας 5.000 δολλαρίων, τὰ ἀντήλλακτα μὲ ξυλεία καὶ δύο τὸ χωριό τῶν τριάντα οἰκογενειῶν ἐργάσθηκε δυσδ δλόκληρα χρόνια γιὰ νὰ τελειοποιήσῃ τὴν ἐκκλησία⁽⁴³⁾.

Ἡ συνεργασία τῶν ὁρθόδοξων διαφόρων ἔθνικοτήτων ποὺ δρίσκονται στὴν Ἀλάσκα είναι πολὺ ἀριστονομική. Ἀναφέρεται χαρακτηριστικά, ὅτι ἡ ὁρθόδοξη ἐνορία τῆς Anchorage, τῆς μεγαλυτέρας πόλεως τῆς Ἀλάσκας (τὸ 1954: 29.000 κατοίκοι) ἔχει 150 πιστούς διαφόρων ἔθνικοτήτων. Ρῶσοι, Ἐλληνες, Σέρβοι, Ἀλεούτοι, Ἐσκιμώοι, Ἰνδιάνοι, ποὺ κατοικοῦν στὴν περιοχὴ συνεργάζονται ἀδελφικώτατα γιὰ τὴν συνεχῆ πρόσδοτο τῆς ὁρθόδοξου κοινότητος⁽⁴⁴⁾. Συγκινητικὴ είναι μιὰ λεπτομέρεια ποὺ ἀναφέρει δ. π. Herscha, ποὺ ἔμεινε γιὰ λίγο τὸ 1961 στὴν πόλι τοῦ ἐνορίτας καθόδι ὁ π. Vasileios λειτουργησε στὴν ἐλληνικὴ γλώσσα καὶ δ. π. Adams στὴν Σλαβωνική. Μόνον ἡ σύζυγός μου καὶ ἔγῳ γνωρίζωμε πῶς εἶχαν προπαρασκευασθῆ τὰ πράγματα. Ο π. Adams ἤταν καθημεριγδὸς ἐπισκέπτης στὸ σπίτι μας, γιὰ νὰ διδάσκῃ τὸν π. Vasileios τὴν Ἐλληνικὴ καὶ ἀντιστοίχως νὰ διδάσκεται τὴν Σλαβωνική. «Οταν δὲν ἐδίδασκαν δ ἔνας τὸν ἄλλον, οἱ δύο ἵερεις συζητοῦσαν ζωηρὰ κάνοντας διειράσαν τὴν σεμινάριο, ὅπου οἱ Ἀλεούτοι καὶ οἱ Ἐσκιμώοι θὰ μποροῦσαν νὰ μελετοῦν λειτουργικὴ καὶ νὰ διακονοῦν τὶς πολλές κενὲς ἐνορίες σ' αὐτὴν τὴν 49η Πολιτεία. Ἀπὸ τότε ποὺ τὸ Anchorage είναι ἡ μεγαλύτερη πόλι στὴν Ἀλάσκα, φαίνεται νὰ είναι τὸ καλύτερο μέρος γιὰ τὸ σχολεῖο. Πράγματι, οἱ δύο ἵερεις δρῆκαν ἐπίσης οἰκόπεδο ποὺ θὰ ἐδωρίζετο καὶ εἶχαν ὑποσχέσεις ὅτι μερικὰ ἀχρησιμοποίητα κτίρια στὴν κεντρικὴ δεροπορικὴ δάσος θὰ ἐδίδοντο στὸ σχολεῖο».

Ο ἔδιος συγγραφεὺς προσθέτει: «Οἱ Ἀλεούτοι καὶ οἱ Ἐσκιμώοι είναι πιθανῶς οἱ πιὸ πιστοὶ ἀπὸ δλους τοὺς ὁρθόδοξους λαούς. Είναι χωρίς ἵερεις καὶ πῶς τὰ καταφέρνουν νὰ ἀντικρούουν τὶς θωπεῖς ἐκείνων ποὺ ζη-

37. Makary Baranoff, Aleoutian Island, Grandle of Orthodoxy in the United States, ἐν περ. «The Russian Orthodox Herald», July 1959, σελ. 15.

38. Th. Hopko, Ἀπὸ τὴν ιστορία τῆς Ὀρθόδοξης στὴν Ἀλάσκα, ἐν περ. «Πορευθέντες» 1961, σελ. 39.

39. A. Herscha, μν. ἔργ. σελ. 9.

40. Alaska. New outpost in an Old frontier ἐν περ. «The GOYAN», (Chicago ill.) Winter 1962, σελ. 17, 26.

41. Th. Hopko, ἀντόθι.

42. A. Herscha, μν. ἔργ. σελ. 11. Σημείωσις: Τέλη τοῦ 1962 δ. π. Nagosky χειροτονήθηκε βοηθὸς ἐπίσκοπος τοῦ ὁρθόδοξου ἀρχιεπισκόπου Ἰαπωνίας μὲ ἔδρα τὸ Κυνότο. Ἰδε M. Coi-Moussatā, «Ιεραποστολικαὶ εἰδήσεις ἀπὸ τὴν Ἰαπωνία», ἐν περ. «Πορευθέντες», 1962, No 16, σελ. 50.

43. W. B. Stroyen, Priest in Many Churches, ἐν περ. «Syndesmos» (London) November 1958, σελ. 13-14.

44. Alaska, New outpost of an old frontier, ἐν περ. The GOTAN, ἔνθ' ἀν.

ταῦν γὰ τοὺς μετατρέψουν ἀπὸ τὴν Ὀρθόδοξία εἰναι δύσκολο μερικές φορές νὰ καταλάβουμε... Ἄλλα πόσον καιρὸ θὰ θεωροῦμε τὴν Ὀρθόδοξη πίστη καὶ ἀφοσίωσι τους σὰν ἔνα ἀπλό, ἀδιάφορο γιὰ μᾶς δεδομένο; Οἱ ἀγάγκες τους είναι πολλές»⁽⁴⁵⁾. «Χριαζόμαστε περισσότερους στρατιῶτες του Θεοῦ στὰ χωριά», ἔλεγε ὁ π. Guest λίγα χρόνια πρίν. Οἱ ἀγθρωποι μὲ θέλουν στὸ χωριό τους σὲ ὅλες τις ἐκκλησιαστικές γιορτές, ἰδιαίτερα τὴν περίσσο τοῦ Πάσχα καὶ τῶν Χριστουγέννων, ἀλλὰ ἔγινε δένατα δὲν μπορῶ νὰ τὰ κάνω ὅλα, ἀναστέναξε. Καὶ τώρα ἀκόμη περγάτει ἔνας μῆνας χωρίς νὰ δῶ τὴν οἰκογένειά μου καὶ πάλι δὲν κατορθώνω νὰ ἐπισκέπτωμαι ὅλα τὰ χωριά δύο συχνὰ θὰ τὸ ἐπιθυμούσσω»⁽⁴⁶⁾. «Τὸ βασικὸ πρόβλημα είναι ἡ αρίστηνη ἔλλειψις ἱερέων», ὑπογραμμίζει ὁ Ιθαγενής ιεροσπουδαστής Oskolkoff. «Πολλοὶ ἀπὸ τοὺς δρθιστέρους χριστιανούς μιας δὲν ἔχουν τὴν δυνατότητα νὰ κοινωνήσουν οὕτε μιὰ φορὰ τὸ χρόνο ἐξ αἰτίας αὐτῆς τῆς ἐλλείψεως. Γιὰ τὸν ἴδιο λόγο πολλὰ παιδιά τῶν δρθιστέων οἰκογενεῖῶν δὲν είναι θαυμασμένα καὶ μυρωμένα». Καὶ καταλήγει: «Ἡ Ὀρθόδοξία ἔχει πλούσια ιστορία καὶ μὲ κάποια δοκιμαστήρια στὴν Ἀλάσκα καὶ μὲ κάποια δοκιμαστήρια στὴν Ὀρθόδοξη Ἐκκλησία θὰ ἀποκτήσῃ καὶ πάλι τὴν θέσι ποὺ δικαιούται»⁽⁴⁷⁾.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Γιὰ τὰ συμπεράσματα στὰ δόποια μᾶς ὡδήγησε η μελέτη τῆς πρώτης περιόδου τῆς ἴστορίας τῆς Ὁρθοδοξίας στὴν Ἀλάσκα ίδε προηγούμενον τεῦχος.

1. Ή ἀντοχὴ τῆς Ὀρθοδοξίας στὴν Ἀλάσκα μέσα στὸ καμίνι: τῶν τόσων δυσκολιῶν ἀποδεικνύει πόσο δα-
0 εἰς ἡ ὑπῆρξε ἡ πνευματική ἐργασία των
τῶν ποιών όρθοδοξῶν λειτουργίας.

Παντοῦ καὶ πάντοτε τὸ ἔργον τῆς ἱεραποστολῆς θὰ πρέπη νὰ γίνεται μὲ τὴν προοπτικὴ μελλοντικῶν δοκιμασιῶν καὶ νὰ θεμελιώγεται βαθειά, μὲ στέρεο τρόπο «ἐπὶ τὴν πέτραν». «Ἐκαστος ὅλεπέτω πῶς ἐποικοδομοει. Θεμέλιον γὰρ ἄλλον οὐδεὶς δύναται θεῖναι παρὰ τὸν κείμενον, ὃς ἐστιν Ἰησοῦς Χριστός, (οὗτε ἀτομικά, ὅμαδικά ἢ ἔθνικά συμφέροντα οὗτε ἐπὶ μέρους παραδόσεις καὶ νοοτροπίες). Εἰ δέ τις ἐποικοδομεῖ ἐπὶ τὸν θεμέλιον τοῦτον χρυσόν, ἄργυρον, λίθους τιμίους, ξύλα, χόρτον καλάμιην, ἐκάστου τὸ ἔργον φανερὸν γενήσεται· ἡ γὰρ ἡμέρα δηλώσει· ὅτι ἐν πυρὶ ἀποκαλύπτεται· καὶ ἐκάστου τὸ ἔργον ὅποιόν ἐστι τὸ πῦρ δοκιμάζει» (Α' Κορ., γ' 11-13).

45. A. Hersch a, evθ' av. σ. 10.

46. W. Stroyen, evθ' ðv. σ. 14.

47. S. Oskolkoff, evθ' ḫv. σ. 60.

2. Ἡ βαθμαία ἔξασθέντις τῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας στὴν Ἀλάσκα ὑπογραμμίζει πόσο φοβερὸς εἰναι δικύρων οι τῆς ἀπομονώσεως μᾶς τοπικῆς ἐκκλησίας ἀπό τὸ ὑπόλοιπο σῶμα τῆς Ὀρθοδόξιας, ἀλλὰ συγχρόνως καὶ πόσο τρομερὴ ἡ εὐθύνη τῆς ἔγκατας εἰς τὴν

”Οσες φορές άπαγγέλλουμε τὸ «Πιστεύω» μας ἀς ἐρωτοῦμε μὲ συγέπεια τὸν ἑαυτόν μας: Πιστεύουμε ἀληθιγὰ εἰς «μί α ν, ἀγίαν, καθολικήν καὶ ἀποστολικήν Ἐκκλησίαν», αἰσθανόμαστε πράγματι δὲ εἰναι «ΜΙΑ» η̄ βλέπουμε τὴν Ὀρθόδοξον Ἐκκλησίαν σὰν μιὰ ἀδρίστη «συνομοσπογδία» αὐτονόμων Ἐκκλησιῶν, ποὺ δύνος τῆς μιᾶς εἰναι κατὰ κανόνα μόνον δημοσιογραφικὴ εἰδήσης γιὰ τὴν ἄλλη. ”Οχι ἀπλῶς «πρέπει», εἰναι ἐπειδὴ γο υ σα ἀνάγκη νὰ «μετανοήσουμε, — δηλ. νὰ ἀλλάξουμε γοῦ — καὶ νὰ νοιώσουμε, δὲν δὲν μποροῦμε πιὰ ἄλλο ἀτιμωρητὶ νὰ διακηρύξτουμε δὲ πιστεύουμε εἰς «μίαν, ἀγίαν, καθολικήν καὶ ἀποστολικήν Ἐκκλησίαν», νὰ κοινωνοῦμε τοῦ «ένδες ἄρτου» (Α' Κορ. i' 17), τοῦ «ένδες Ποτηρίου» καὶ νὰ μένουμε κλεισμένοι στὰ ἐπαρχιακὰ μας ἀποκλειστικὰ προβλήματα, ἐκφράζοντας κάπου-κάπου καὶ κάποια συμπάθεια γιὰ τοὺς ἀδελφούς μας ποὺ ἀργοπεθαίνουν πνευματικά, στὴ μοναξιά τους.

3. "Ολα τονίζουν ότι έπιβάλλεται τὸ συντομώτερο γὰ ΙΔΡΥΘΗ μὲν ἐδικὴ ἡ εραποστολικὴ προσπάθεια καὶ προσπάθεια μεταξύ δλων τῶν Ὁρθοδόξων τῆς Ἀμερικῆς, γιὰ τὴν οἰκουμενικὴν καὶ πνευματικὴν συμπαράστασι τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας τῆς Ἀλάσκας. Μιὰ ἀδελφικὴ συνεργασία γιὰ τὴν δογήθεια τῆς παλαιοτέρας χριστιανικῆς ἐπισκοπῆς στὴν Ἀμερικὴ, μὲ τὸ πνεῦμα τῶν δύο ἵερέων ποὺ εῖδαμε προηγουμένως, θὰ μποροῦσε ὅχι μόνον τὴν Ὁρθοδοξίαν τῆς Ἀλάσκας γὰ τῷ οἰκουμενικῷ, ἀλλὰ ἀκόμη γὰ γίνη ἀφετηρία καὶ πεδίον συσφύγεως τῶν δεσμῶν τῶν Ὁρθοδόξων τῆς Ἀμερικῆς. Η κοινὴ ἱεραποστολικὴ προσπάθεια μπορεῖ πιὸ πολὺ γὰ δογήθηση στὴν μεταξύ μας προσέγγισης ἀπὸ τὴν ἀπλέστερην προσέγγισην.

Παρ' ὅλες τὶς καταγίδες ἡ φωνὴ τῆς Ὁρθοδοξίας ἔξακολουθεῖ νὰ ἀκούγεται καθαρὰ στὴν χώρα τῆς ἀπεράντου λευκῆς σιωπῆς. Ἐὰν λνθῇ ἡ παραδόξη η γενική σιωπή μας στὶς ἀπεγνωσμένες αἰτήσεις βοηθείας τῶν μικρῶν Ἱεραποστολικῶν Ἑκκλησιῶν, καὶ συγκεκριμένα ἀν̄ οἱ χριστιανοὶ τῶν θεομοτέρων κλιμάτων πάνσον νὰ ἀντιμετωπίζουν παγερὰ τὶς ἐκκλήσεις «τῶν ἐλαχίστων ἀδελφῶν» τοῦ Πόλου ποὺ λιμοκτούοῦν ἀπὸ τὴν πεῖνα γιὰ Λόγο Θεοῦ, (Ματθ. κε' 35-50) ἀσφαλῶς μιὰ νέα ἡμέρα θὰ ἀνατείλῃ καὶ πάλι γιὰ τὴν Ὁρθοδοξία στὴν «χώρα τοῦ ἥλιου τοῦ μεσονυκτίου».

Διάκονος ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΓΙΑΝΝΟΥΛΑΤΟΣ
Μεξικό
Χοιρόπετρα 1963

(Συνέχεια ἐκ τῆς σελ. 43)
κολούθησαν τὰ ὑπὸ τῶν ἱεραποστολῶν χαραχθέντα ἵ-
κην.

Τὰ πρώτα Πανεπιστήμια δυτικοῦ τύπου ἐν Κορέᾳ.

Ἄλλα ἡ προσφορὰ τῶν χριστιανικῶν ἱεραποστολῶν εἰς τὴν Κορεατικὴν Παιδείαν δὲν περιωρίσθη εἰς αὐτά. Τὰ πρώτα Πανεπιστήμια εἰς τὴν Κορέαν ὀφελούνται εἰς τοὺς ἱεραποστόλους. Τῷ 1906 ἰδρυσαν εἰς τὴν μεγαλυτέραν πόλιν τῆς Βορείου Κορέας Ryong Yang τὸ Πανεπιστήμιον Sung Sil, ἐνῷ εἰς τὴν Σεούλ εἶχεν ἀπὸ τοῦ 1905 ἐγκατασταθῆ ἡ ιατρικὴ σχολὴ Severance Union Medical College. Βραδύτερον, τὸ 1915, διὰ τῶν ἐνεργειῶν τοῦ Horace Underwood ἰδρύθη εἰς τὴν Σεούλ τὸ Chosum Christian College, τὸ σημεριγύδη Yonsei. Διὰ πρώτην φορὰν εἰς τὰ Πανεπιστήμια ταῦτα ἐδιδάχθησαν αἱ θεωρητικαὶ καὶ αἱ θετικαὶ ἐπιστῆμαι τῆς Δύσεως⁴⁹. Τὴν προσπάθειαν τῶν ἀνωτάτων τούτων ἰδρυμάτων νὰ κάμιουν γνωστὴν τὴν δυτικὴν σκέψιν εἰς τὸν λαὸν τῆς Κορέας ἐνίσχυσε καὶ τὸ Πανεπιστήμιον θηλέων Ewha, τὸ ὅποιον βραδύτερον ὠλοκλήρωσε τὴν ἐκπαιδευτικὴν προσπάθειαν τῆς Scranton⁵⁰.

Εἰσαγωγὴ τῶν δυτικῶν ἐπιστημῶν.

Οἱ ἱεραπόστολοι ὅχι μόνον ἐδιδάξαν τὰς δυτικὰς ἐπιστήμας εἰς τὰ ἀνώτατα ταῦτα ἰδρύματα, ἀλλὰ εἶναι οἱ πρῶτοι, οἱ ὅποιοι προέβησαν καὶ εἰς τὴν πρακτικὴν αὐτῶν ἐφαρμογήν: π.χ. στοιχεῖα τῆς δυτικῆς ιατρικῆς καὶ φαρμακολογίας εἶχον γνωρίσει μερικοὶ λόγιοι τῆς σχολῆς Sil Hag ἀπὸ χριστιανούς ἱεραποστόλους ἐδρεύοντας εἰς τὴν Κίναν⁵¹. Οἱ πρῶτοι ὄμως, οἱ ὅποιοι ἐθεράπευσαν συμφώνως πρὸς τὰς ἀρχὰς τῆς δυτικῆς θεραπευτικῆς ἥσαν οἱ πρῶτοι διαιραρτορίμενοι ἱεραπόστολοι τῆς Κορέας. Ἀξιοσημείωτον εἶναι τὸ γεγονός, ὅτι ἡ πλειονότης τῶν ἱεραποστόλων, οἱ ὅποιοι ἐδρασαν εἰς τὴν χώραν ταῦτην ἥσαν ιατροί: ὁ δόκτωρ Horace Newton Allen, τῆς Πρεσβυτεριανῆς Ἐκκλησίας τῶν Ἡγιανῶν Πολιτειῶν, ὁ ἀγαλαζῶν τῷ 1884 τὸ θασιλικὸν νοσοκομεῖον, τὸ ὅποιον κατέστησε τὸ πρῶτον δυτικοῦ τύπου νοσοκομεῖον⁵² οἱ ἀκολουθήσαντες τοῦτον ἱεραπόστολοι ιατροὶ δόκτωρ Herron καὶ ἡ διὰ Ellers

49. Προβλ. Hong Yi Sup ἔνθ' ἀν. σ. 14.

50. Τὸ ἐκπαιδευτήριον Ewha, τὸ ὅποιον εἶχεν ἀρχίσει νὰ λειτουργῇ τῷ 1886 μὲ 4 μαθητρίας, τῷ 1929 περιελάμβανε νηπιαγωγεῖον, δημοτικόν, γυμνάσιον καὶ κολλέγιον τῷ 1948 προήκθη εἰς Πανεπιστήμιον. Σήμερον ἀριθμεῖ περὶ τὰς 7.000 φοιτητρίας (6.537 κατὰ στατιστικὴν 1959). Περισσότερα περὶ τοῦ ἰδρύματος τούτου ἐν La plus grande université féminine du monde τοῦ W. Choi ἐν Regards sur la Corée. Οκτώβριος 1959 σ. 6 κ. ἔξ.

51. 'Ο Yi Ig φημισμένος λόγιος τῆς Sil Hag σχολῆς εἶναι ὁ πρῶτος, ὁ ὅποιος εἰσήγαγε στοιχεῖα δυτικῆς ιατρικῆς εἰς τὴν Κορέαν. Ἐδιδάχθη τὴν ιατρικὴν ἀπὸ τὸ ἐν Πεκίνῳ ἱεραπόστολον Adam Schall καὶ συνέγραψεν εἰδικὸν βιβλίον ἐπηρεασμένον ἀπὸ τὴν δυτικὴν ἐπιστήμην.

τῷ 1886, ἡ ιατρὸς Horton τῷ 1888 κ. ἄ. Τῷ 1899 διὰ τῶν ἐνεργειῶν τοῦ δόκτορος Avison ἰδρύθη ἡ πρώτη ιατρικὴ σχολὴ δυτικοῦ τύπου, ἐνῷ δραδύτερον ἐγκατεστάθη τὸ προαγαφερθὲν Severance Union Medical College, τὸ κέντρον τῆς συγχρόνου ιατρικῆς ἐκπαίδευσεως.

Ξέναι γλῶσσαι.

Ἐύρωπαικαὶ γλῶσσαι διὰ πρώτην φορὰν ἐδιδάχθησαν εἰς τὰ σχολεῖα τῶν ἱεραποστολῶν ἡ Ἀγγλικὴ μὲν εἰς τὸ Pai Je Hag Dang ἀπὸ τοῦ 1885 καὶ εἰς τὸ Ewa Hag Dang ἀπὸ τοῦ ἐπομένου ἔτους, ἡ Γαλλικὴ δὲ εἰς τὸ Holy Chost College, τὸ ἰδρυθὲν τῷ 1887 καὶ εἰς τὴν ἐμπορικὴν σχολὴν Dong Seong.

"Ολας ἔξαιρετικὴ ἐξ ἄλλου ὑπῆρξεν ἡ συμβολὴ τῶν χριστιανικῶν ἱεραποστολῶν εἰς τὴν μόρφωσιν τῶν γυναικῶν τῆς Κορέας, αἱ ὅποιαι μέχρι τῆς ἐποχῆς ἐκείνης οὐδεμίαν ἡ ἀνεπαρκὴ ἐκπαίδευσιν ἐλάμβανον. Ἔπι τοῦ θέματος τούτου θὰ ἐπαγέλθωμεν κατωτέρω.

Γενικῶς ἐπισκοπούντες τὸ ἔργον τῶν χριστιανῶν ἱεραποστόλων εἰς τὸ τομέα τῆς παιδείας ἐν Κορέᾳ παρατηροῦμεν, ὅτι διὰ τῆς ἰδικῆς των πρωτοδουλίας ἡ μόρφωσις, ἡ ὅποια ἦτο κτῆμα τῶν δλίγων, ἡ πλώθη εἰς εὑρύτατα στρώματα. Τοῦτο ἐπετεύχθη δχι μόνον διὰ τῶν ἀνωτέρω ἀγαφερθέγτων ἐκπαίδευτικῶν ἰδρυμάτων, τῶν ἐλεγχομένων ὑπὸ τῶν ἱεραποστολῶν, ἀλλὰ καὶ διὰ τῶν συνεχῶν συγκεντρώσεων καὶ δημιουργῶν τῶν δργαγούμενων ὑπὸ αὐτῶν. Ἡ θετικὴ των συμβολὴ εἰς τὴν πγευματικὴν ζωὴν τῶν Κορεατῶν εἶναι δτι διέλυσαν τὴν πεπλαγμένην ἀντίληψιν, δτι οἱ Κινέζοι κλασσικοὶ ἀπετέλουν τὴν μόνην πηγὴν πάσης ὀψελίμου διὰ τὸ "Ἐθνος μαθήσεως"⁵³. Τοιουτοτρόπως κατέστησαν ἐπιτακτικὴν τὴν ἀνάγκην ἀμέσου ἐκσυγχρονισμοῦ τοῦ ἐκπαίδευτικοῦ συστήματος, πρᾶγμα, τὸ ὅποιον καὶ τελικῶς ἐπετεύχθη, ὡς ἡδη παρετηρήσαμεν, τῷ 1894 διὰ τῆς πιέσεως τῶν Ιαπώνων.

Θεραπεία τῆς κοινωνικῆς ἀνισότητος

Εἰς τὴν κοινωνίαν τῆς δυναστείας τῶν Yi ἡ διάκρισις μεταξὺ ἀνωτέρας τάξεως (Yangban) καὶ τῆς κατωτέρας (Sangmin) εἶχε καταστῆ ἀπόλυτος, λόγος δὲ περὶ ιερότητος καὶ δημιοκρατίας δὲν ἦτο δυνατὸν νὰ γίνῃ, διότι ἡ θετικὴ τοῦ Κομφουκιανισμοῦ ἀπήκτει ἀμετακίνητον κοινωνικὸν σύστημα, ἐπὶ τοῦ ὅποιου νὰ ἐδράγηται. Ἡ ἀνισότητης τῶν τάξεων ἀντεπεκρίνετο πρὸς τὴν θέλησιν τοῦ οὐρανοῦ⁵³. Βεβαίως ἀπόπειραν ἀμβλύσεως τῆς διαφορᾶς μεταξὺ Yangban καὶ Sangmin εἰχον γίνει ἐνωρίτερον, ἀλλὰ λαθοῦσαι τὸν χαρακτῆρα

52. Προβλ. Ji Seung Manenθ' ἀν. σ. 151.

53. 'Ο φιλόσοφος Hsüntze γράφει: «'Αφ' ὅτου ὑπάρχει οὐρανὸς καὶ γῆ, ὑπάρχει διαφορὰ μεταξὺ ἀνωτέρων καὶ κατωτέρων... Οἱ ἀρχαῖοι βασιλεῖς ἐθέσπισαν τοὺς νόμους τοὺς καταλλήλους... διὰ νὰ διαιρεθῇ δὲ λαός, διὰ νὰ ὑπάρχουν τάξεις πτωχῶν καὶ πλουσίων, εὐγενῶν καὶ ὑπηρέων, οὕτως ὥστε δὲ καθεὶς νὰ ενδικούται ὑπὸ τὸν ἔλεγχον καποίου ἄλλου». The works of Hsüntze μετάφρ. H. H. Dubs London 1928 124. Τὸ αὐτὸν παρὰ Fr. Nelson ἔνθ' ἀν. σ. 7.

βιαίων στάσεων δὲν εύωδοῦντο, καταστελλόμεναι ὑπὸ τῶν εὐγενῶν, οἱ δόποιοι ἡσθάνοντο ἔσυτοὺς ἰσχυροτάτους δασιζόμενοι ἐπὶ τοῦ Κομφουκιανισμοῦ, ἐπὶ τοῦ δόποίου καὶ τὸ ἐπίσημον κράτος ἐδασίζετο.

Τῆς κοινωνικῆς ἀνισότητος τὴν θεραπείαν ἀνέλαβεν δὲ Χριστιανισμός. Οἱ εὐγενεῖς δὲν ἐπρόκειτο γὰρ ὑποχωρήσουν εἰς τὰς βιαίας ἀντιδράσεις⁵⁴ ὑπεχώρησαν διως πρὸ τῆς εἰρηνικῆς ἀνακαίνιστικῆς δυνάμεως τοῦ Χριστιανισμοῦ. Διὰ πρώτην φοράν οἱ προσηλυτισθέντες εὐγενεῖς ἔξι ἐσωτερικῆς πλέον πεποιθήσεως ἐφέρθησαν φιλανθρωπότερον πρὸς τοὺς Sangmin. Τῆς ἐν Χριστῷ ἰσότητος δλῶν τῶν ἀνθρώπων κήρυξες ἐγένοντο τὰ Κυριακὰ σχολεῖα τῶν ἱεραποστολῶν καὶ τὰ ὑπὸ αὐτῶν ἰδρυθέντα ἐκπαιδευτικὰ ἰδρύματα. Εἰς τὰ Κυριακὰ σχολεῖα διὰ πρώτην φορὰν συμπαρεκάμησαν τὰ τέκνα τῶν εὐγενῶν μετὰ τῶν τέκνων τοῦ λαοῦ, ἐνῷ εἰς τὰ ἐκπαιδευτήρια τῶν ἱεραποστολῶν «ἡ ὑπογράμμισις τῆς ἀξιοπρεπείας τοῦ ἀνθρώπου»⁵⁵ θεσε τὰ ἀπαραίτητα θεμέλια διὰ τὴν ἀνάπτυξιν ἐνδές δημιοκρατικοῦ πνεύματος εἰς τὴν χώραν⁵⁶. Ὁπωσδήποτε οἱ ἱεραπόστολοι δὲν εἶγαι οἱ μόνοι φορεῖς τῆς δημιοκρατίας εἰς τὴν Κορέαν, ἀλλὰ εἶγαι ἐκεῖνοι, οἱ δόποιοι ἔρριψαν τὸν πρῶτον καὶ καλλίτερον σπόρον εἰς τὸν τόπον αὐτόν, δὲ δόποιος διὰ νὰ ἀποδύσῃ καρπούς ἀπήτησε τὴν τριακονταπενταετῆ ἴσοπεδωτικὴν πολιτικὴν τῶν Ἱαπώνων κατακτητῶν (1910 - 1945) καὶ τὸν ἐπακολουθήσαγτα ἐμφύλιον πόλεμον⁵⁷.

Βελτίωσις τῆς κοινωνικῆς θέσεως τῆς γυναικός.

«Ολοις ἔξαιρετικὴ ὑπῆρξεν ἡ συμβολὴ τοῦ Χριστιανισμοῦ εἰς τὴν βελτίωσιν τῆς κοινωνικῆς θέσεως τῆς γυναικός. Η παλαιὰ Κορεατικὴ κοινωνία ὑπετίμα τὴν γυναικαν καὶ τὰς δυνατότητας ταύτης. Ως πρότυπον γυναικείας ἀρετῆς ἐθεωρεῖτο ἡ ἔγκλειστος εἰς τὴν οἰκίαν γυνή, ἡ δόποια οὐδὲ καῦ διεγοεῖτο γὰρ ἀσκήσῃ κριτικὴν τῶν γυωμῶν τοῦ πατρός ἢ τοῦ συζύγου. Ἐγραψαν δρθότατα διὰ τὰς χώρας, ἔγκα δὲ οἱ Κομφουκιανισμὸς ἀπετέλει τὸ ἰσχὺν κοινωνικὸν σύστημα, διτὶ ἡ γυνὴ εἶχε καθ' ὅλον αὐτῆς τὸν δίον κάποιον ἔξουσιαστήν: τὸν πατέρα ὡς κόρη, τὸν σύζυγον ὡς ὑπανδρος καὶ τὸν πρεσβύτερον τῶν υἱῶν τῆς ὡς χήρα. Αἱ ἔξοδοι τῆς ἐκ τῆς οἰκίας ἦσαν σπάνιαι, ἀπεγνωσμέναι δὲ αἱ προσπάθειαι αὐτῆς διὰ τὴν ἀποφυγὴν τῆς συγαγτήσεώς της μετὰ τυχαίων διερχομένων ἀνδρῶν. Η μουσικὴ καὶ δὲ χορὸς ἔκρινοντο ἀνάριστα διὰ τὰς γυναικας, τῶν ἀνωτέρων τούλαχιστον τάξεων, ἡ δὲ ἐκπαιδευσις δὲν ἔκρινετο ἀπαραίτητος διὰ τὴν μέλλουσαν σύζυγον καὶ μητέρα⁵⁸. Φυσικὰ δὲ τύπος οὗτος τῆς ἀ-

μορφώτου γυναικὸς οὕτε τῆς οἰκογενείας αὐτῆς ἥδυνατο γὰρ ἡγγθῆ, οὕτε γὰρ ἀποτελέσῃ ὑπολογίσιμον μονάδα εἰς τὸ εὑρύτερον κοινωνικὸν σύγολον. Οἱ χριστιανοὶ ἱεραπόστολοι θέλοντες γὰρ ἐπιδράσουν ἐπὶ τῶν μελλουσῶν γενεῶν ἡσαν ὑποχρεωμένοι νὰ στραφοῦν πρὸς τὰς μητέρας.

Ἡ πρώτη σοδαρὰ καὶ ὠργανωμένη προσπάθεια διὰ τὴν μόρφωσιν τῶν γυναικῶν ἐν Κορέᾳ ἐγένετο ὑπὸ τῆς Ἐπισκοπιανῆς Μεθοδιστικῆς Ἐκκλησίας τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν διὰ τῆς ἰδρύσεως τοῦ ἀγωτέρω ἀναφερθέντος ἐκπαιδευτηρίου θηλέων τοῦ Ewha Hag Dang. Τὰ προσφερόμενα μαθήματα περιωρίζοντο ἀρχικῶς εἰς τὴν οἰκοκυρικὴν καὶ εἰς τὰ στοιχειώδη Κινεζικὰ καὶ Κορεατικὰ γράμματα⁵⁹ ἀλλ᾽ ἡ ἔμφασις φυσικὰ ἐδίδετο εἰς τὴν ἀνάγγωσιν τῆς Ἀγίας Γραφῆς καὶ εἰς τὴν διδασκαλίαν τῆς χριστιανικῆς θήθικῆς. Βαθμιδόν ὅμως, ὅσον ἔξεδηλοῦτο ἡ κρατικὴ ἐνίσχυσις τῆς προσπάθειας καὶ δὲ ἀριθμὸς τῶν μαθητριῶν ηὔξανετο, ηὔξανοντο καὶ τὰ προσφερόμενα μαθήματα, κατεβάλλετο δὲ προσπάθεια τὸ πρόγραμμα του νὰ εύθυγραμμισθῇ πρὸς τὸ πρόγραμμα τῶν δυτικῶν προτύπων.

Τὴν ἐπιτυχίαν τοῦ Ewha Hag Dang ἥκολούθησεν ἡ ἰδρυσις μεγάλου ἀριθμοῦ ἐκπαιδευτηρίων θηλέων ὑπὸ τοῦ ἐπισήμου κράτους πλέον. Σήμερον αἱ ἀρχικαι προσπάθειαι τῶν χριστιανῶν ἱεραποστόλων ἔχουν δικαιωθῆ. Τὰ 44,4% τῶν φοιτώντων εἰς τὰ Δημοτικὰ σχολεῖα τῆς Κορέας εἶναι μαθήτριαι. Η ἀναλογία εἶναι 26,04 διὰ τὸ Γυμνασίου καὶ 16,10% διὰ τὸ Παγεπιστήμιου⁶⁰.

Αἱ συγέπειαι τῆς μορφώσεως τῶν γυναικῶν ἡσαν τεράστιαι διὰ τὴν πνευματικὴν ζωὴν τῆς Κορέας. Αἱ γυναικεῖς κατέστησαν ἵκαναι νὰ ἀποδεχθοῦν συγειδητῶς τὸν Χριστιανισμὸν καὶ νὰ διαπλάσουν τὰς γέας γενεᾶς συμφώνως πρὸς τὰ ὑπέροχα ἰδεώδη αὐτοῦ. Προεδλήθησαν εἰς τὴν κοινωνικὴν καὶ τὴν πνευματικὴν ζωὴν καὶ ἀγῆλθον μέχρι τῶν ἀγωτάτων ἀξιωμάτων. Διέπρεψαν ἰδίᾳ ὡς κοινωνικοὶ λειτουργοί. Τῷ 1960 ὑπῆρχον ἐν Κορέᾳ 6.000 ἐκπαιδευμέναι κοινωνικοὶ λειτουργοὶ ἔτοιμοι νὰ ἀγαλάδουν τὸ ἔργον τῆς διαφωτίσεως ἀλλων⁶¹. Ἐπέτυχον τὴν ἀρσιν τοῦ κοινωνικοῦ στίγματος τῆς πολυγαμίας⁶². Καὶ τὸ ἐπιστέγασμα πάντων τούτων: ὁ νέος ἀστικὸς κώδικας ἀνεγνώρισε πλήρη ἴσοτιμίαν ἀνδρῶν καὶ γυναικῶν δίδων εἰς τὴν γυναικαν τὸ δικαίωμα γὰρ καθίσταται ἀρχηγὸς οἰκογενείας⁶³.

Γενικῶς δυνάμεθα νὰ χαρακτηρίσωμεν καὶ ἐνταῦθα τὸ ἔργον τῶν ἱεραποστόλων ὃς ἔργον σκαπανέ-

54. Lim Han - Yong ξενθα ἀν. σ. 17.

55. Περὶ τῶν ἱεραποστόλων ὡς φορέων δημιοκρατικῶν ἴσοπεδῶν πραγματεύεται δὲ James Fisher εἰς τὸ βιβλίον του «Democracy and Mission of Education in Korea» New York 1928.

56. Ἐν τούτοις κατ' οἶκον τούλαχιστον αἱ θυγατέρες τῶν εὐγενῶν ἔδιδάσκοντο τὸ τυπικὸν τῶν πρὸς τοὺς προγόνους τιμῶν, Κινεζικοὺς χαρακτῆρας, κολλιγραφίαν καὶ οἰκοχωρικήν.

57. Αἱ στατιστικαὶ εἶναι τοῦ 1959. Σήμερον ἀσφαλῶς τὸ ποσοστόν θὰ ἔχῃ αὐξηθῆ.

58. Προβλ. Les femmes coréennes et les affaires publiques, ἐν Regards sur la Corée, Μάιος 1960 ξενθα ἀπό-πτασμα ἐκ τοῦ The Korean Republic.

59. Συνήθης καὶ ἀνεκτὴ εἰς τὴν παλαιὰν Κορέαν, παρὰ τὴν κοινωνικῶς κατωτέρων θέσιν τῶν μὴ νομίμων συζύγων καὶ τῶν ἐκ τούτων τέκνων.

60. Προβλ. J. Y. Choi Nouvelle déclaration des droits des femmes de Corée. ἐν Regards sur la Corée Μάιος 1960 σ. 10.

ων διέλυσαν τὰς προκαταλήψεις παλαιόουσαι κατὰ ἀντιλήψεων ἐρριζωμένων ἀπὸ αἰώνων καὶ ἔδειξαν εἰς τὸ Κράτος τὴν συμφέρουσαν αὐτῷ καὶ εἰς τὸν τομέα τούτον πολιτικήν, τὴν δοπίαν τοῦτο μελλοντικῶς ἤκολούθησε.

Απαλλαγὴ ἐκ τῆς λατρείας τοῦ ισχυροῦ.

Μεγάλη εἰς τὴν σημασίαν της, ἀλλὰ δυσκόλως ἀνιχνευομένη εἶναι καὶ ἡ προσφορὰ τοῦ Χριστιανισμοῦ εἰς τὴν λύσιν τοῦ προβλήματος τῆς θέσεως τοῦ κράτους ἔναντι τῆς Κίνας.

Ἡ Κίνα διὰ τῆς ἀκτιγοδολίας τοῦ ἀναμφισθητῆτος ὑψηλοῦ πολιτισμοῦ της ἥσκει μαγνητικήν ἐπὶ τῆς Κορέας ἔλξιν ἵδιᾳ μετὰ τὸν Τον αἰώνα μ.Χ.⁶¹ Περὶ τὴν Αὐτοκρατορίαν τοῦ Κέντρου, δύνας καλεῖται ἡ Κίνα, εἰχε δημιουργηθῆ, κατὰ τὴν εὔστοχον παρατήρησιν τοῦ Frederick Nelson⁶², εἰδος κοινωνίας ἐθνῶν, συνδετικός κρίκος τῶν δοπίων δὲν ἦτο τὸ διειθές δίκαιον, ὡς ἡμεῖς οἱ δυτικοὶ ἀντιλαμβάνομεθα τοῦτο, ἀλλ’ αἱ ἡθικαὶ ἀρχαὶ αἱ ἐπιδημεῖσαι ὑπὸ τοῦ Κομφουκιανισμοῦ. Εἰς τὴν κοινωνίαν τῶν ἐθνῶν ταύτην μετεῖχε καὶ ἡ Κορέα⁶³. Ἡ σχέσις αὕτη, ἀν προσκαίρως ὑπῆρξεν εὐεργετική, διότι ὑπεδοήθησε τὴν ἐκ μέρους τῆς Κορέας πρόσληψιν καὶ ἀφοιοίωσην τοῦ ἀνωτέρου Κινεζικοῦ πολιτισμοῦ, τελικῶς ἀπέδη ἐπιζημία, διότι δὲν ἀφήκε τὸ ἔθνος νὰ ἀναπτύξῃ τὰς ἴδιας ἀρετὰς ἐλευθέρως.

Ἡ ἀπαγκιστρώσις τῆς Κορέας ἀπὸ τῆς κοινωνίας τῶν ἐθνῶν ταύτης ἐπραγματοποιήθη βεβαίως κατὰ τὰ τέλη τοῦ 19ου αἰώνος, δόπτε αἱ μετὰ τῆς Δύσεως καὶ τῆς Ιαπωνίας συνθῆκαι ἔχαλάρωσαν τοὺς πρὸς τὴν Κίναν δεσμοὺς καὶ ἤνοιξαν νέους δρίζοντας διὰ τὴν χώραν. Ἀλλὰ δ προσανατολισμὸς τῆς Κορέας πρὸς τὴν κατεύθυνσιν ταύτην εἶχεν ἀρχίσει πολὺ ἐγωρίτερον, ἥδη ἀπὸ τῶν ἀρχῶν τοῦ 17ου αἰώνος. Ἡ δυτικὴ σκέψις ἐκπροσωπούμένη ἐπαξίως ὑπὸ τοῦ Χριστιανισμοῦ, ἐνισχυμένη καὶ ἀπὸ ἄλλους ἴστορικοινωγικοὺς παράγοντας προεκάλεσε τὴν ἐμφάνισιν τῆς ἀνωτέρω ἀναφερθείσης σχολῆς Sil Hag, ἡ δοπία κατέφερε τὰ πρῶτα κατὰ τοῦ δεσμοῦ ἐκείνου πλήγματα⁶⁴. Ἡ δικτατορία, τὴν δοπίαν ἥσκει ἐπὶ τῆς πνευματικῆς ζωῆς ὁ Κομφουκιανισμός, ἥρχισε κλονιζομένη, ἀφ’ ὅτου οἱ λόγιοι τῆς σχολῆς ἐκείνης κατέδειξαν, διτὶ ὑπάρχουν καὶ ἄλλαι σφαιραὶ γνώσεως ἔξω τοῦ συστήματος τούτου. Ἀλλὰ κριτικὴ τοῦ Κομφουκιανισμοῦ ίσοδυνάμει πρὸς κριτικὴν τῆς κοιτίδος τούτου, τῆς Κίνας. Οὕτως οἱ Κορεάται ἥρχισαν ἀπὸ τῆς ἐποχῆς ἐκείνης ἀπελευθερού-

μενοὶ ἐκ τῆς πνευματικῆς ὑποταγῆς εἰς τὴν Κίναν μὲ συνέπειαν ὃ 17ος αἰών νὰ χαρακτηρίζεται ως ἐποχὴ ἀναγεννήσεως τοῦ Κορεατικοῦ πνεύματος⁶⁵.

Προοπτικαί.

Παρὰ τὸ ἐπιτελεσθὲν κολοσσιαῖον ἔργον ὑπὸ τῶν χριστιανικῶν ἱεραποστολῶν ἐν Κορέᾳ, ὁ δρόμος ὁ δρόποις πρέπει ἀκόμη νὰ διανυθῇ ἀπὸ αὐτὰς εἶναι μέγας. Τὰ προβλήματα, τὰ δόποια ἀντιμετωπίζουν σήμερον εἶναι ἐπίσημος δύστατα. Μία πολὺ περιέργος κατάστασις διὰ τὸν Χριστιανισμὸν ἔχει δημιουργηθῆ εἰς τὴν χώραν ταύτην. Ἐνῷ αἱ ἡθικαὶ ἀξίαι τοῦ Εὐαγγελίου ἔχουν διαθύτατα ἐπηρέασει τὰς ρίζας τοῦ "Ἐθνους μὲ συνέπειαν τὴν μεταμόρφωσιν τῆς παλαιᾶς κοινωνίας, αἱ ἐπίσημοι στατιστικαὶ"⁶⁶ παρουσιάζουν τὸν Χριστιανισμὸν ὡς ἔχοντα μόγον τὸ 16% τοῦ συγόλου πληθυσμοῦ. Ἡ ἀγίφασις αὕτη ἐξηγεῖται μόγον ἐάν ληφθῇ ὅπ' ὅψιν ἔν μοναδικὸν ἵσως κατὰ τὴν ἔκτασιν διὰ τὴν ἐποχὴν μας φαινόμενον χαρακτηρίζον τὴν θρησκευτικὴν ζωὴν τῶν Κορεάτων: ὁ συγκρητισμός. Ἐκ τοῦ πληθυσμοῦ μικρὸς μόγον ἀριθμὸς δεδηλωμένως ἀνήκει εἰς θρησκευμά τι⁶⁷, οἱ περισσότεροι σταχυολογοῦν, διτὶ κατὰ τὴν ἀντίληψίν των ὑπάρχει τελειότερον εἰς ἐκάστην διδασκαλίαν. Ὁ συγκρητισμὸς δὲν εἶναι φαινόμενον διὰ πρώτην φορὰν ἐμφανίζομενον εἰς τὴν Κορέαν⁶⁸ ἔχει μακρὰν παράδοσιν εἰς τὸ παρελθόν⁶⁹. "Οσον ἀφορᾷ εἰς τὸν Χριστιανισμόν, οὗτος ἀντιμετωπίζει διὰ δευτέραν φορὰν τὸ φαινόμενον τὸ παρατηρηθὲν πρὸ 300 καὶ πλέον ἑτῶν εἰς τοὺς κόλπους τῆς σχολῆς Sil Hag: τημῆμα τοῦ πληθυσμοῦ ἀποδέχεται αὐτὸν ὡς τὴν δόδον τὴν μόνην τὴν ἀγουσαν πρὸς τὸν Θεόν, οἱ περισσότεροι διωρὶς ρυθμίζουν τὴν ζωὴν των πρὸς τὰς ἐπιταγὰς αὐτοῦ ἀναγνωρίζοντες τὴν ὑπεροχὴν τῆς φιλοσοφίας του περὶ ὑπάρχεις καὶ τῆς ἡθικῆς του. Εἶναι φανερόν, διτὶ δ Ἡ Χριστιανισμὸς δὲν δύναται νὰ ἀρκεσθῇ εἰς αὐτό. Αἱ χριστιανικαὶ ἱεραποστολαὶ ἀντιμετωπίζουν τὸ πρόβλημα «ἐπαγενναγγελισμοῦ» δλού τοῦ πληθυσμοῦ, τὸ δὲ ἔργον τοῦτο θὰ εἶναι ἔξι ἵσου ἐπίπονον μὲ τὸ πρῶτον κήρυγμα, διότι αἱ συγκρητιστικαὶ ἰδέαι ἀνθίστανται εἰς τὰς προσπαθείας.

Ἐδύθηνη διὰ τὴν δημιουργηθεῖσαν κατάστασιν ταύτην φέρουν καὶ αἱ χριστιανικαὶ ἱεραποστολαὶ, ἵδιᾳ αἱ προτεσταντικαὶ, αἱ δοπίαι εὐηγγελίσαντο κυρίως τὴν Κορέαν ἀπὸ τῶν μέσων τοῦ 19ου αἰώνος. Εὑρεθεῖσαι

65. Τὸ δλον θέμα τῆς θέσεως τῆς Κορέας ἔναντι τῆς Κίνας πραγματεύεται ἀριστα δ Fr. Nelson ἔνθα ἀν. σ. 86 κ. ἔξ.

66. Προβλ. Στατιστικὴ 1958 ἐν Unesco Korean Survey σ. 926.

67. Προβλ. Frits Vos ἔνθα ἀν. σ. 1099 σημ. 1.

68. Οὕτω ἡ ἀρχαία σαμανιστικὴ πίστις ἀνεμείχθη μὲ τὸν Βουδισμόν. Ὁ Κομφουκιανισμὸς ἔσχε πάντοτε ἐπιδράσεις Ταϊτσικὰς ἐν Κορέᾳ. Ὁ Βουδιστής ἱερεὺς Lyi Cheon περὶ τὸ 1000 μ. Χ. ἐπεχείρησε νὰ ἀποδείξῃ πλήρη συμφωνίαν μεταξὺ Βουδισμοῦ καὶ Κομφουκιανισμοῦ.

61. Δηλαδὴ ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς περιόδου τοῦ Silla ἐν Κορέᾳ. Προηγούμενως ἀλλεπάλληλοι ἀναστατώσεις είχον δόηγήσει πολλάκις εἰς σύγκρουσιν τὴν Κορέαν καὶ τὴν Κίναν.

62. ἔνθα ἀν. σ. 86 - 93.

63. Πλὴν τῆς Κορέας ἀπήρτιζον τὴν κοινωνίαν ταῦτην τῶν ἐθνῶν αἱ νῆσοι Ryu-Kyu, τὸ Αννπονι, τὸ Laos, τὸ Siam, ἡ Burma, τὸ Sula.

64. Προβλ. Cho Yun Tje ἔνθ' ἀν. σ. 307.

πρὸ δὲ οἰνωνικῶν προσβλημάτων κατετρίζησαν εἰς τὴν θεραπείαν τούτων καὶ παρουσίασαν τὸν Χριστιανισμὸν ὡς οἰνωνικὸν ἔργον μᾶλλον, παρὰ ὡς τὸ κατ’ ἔξοχὴν λυτρωτικὸν σύστημα. Τοιουτοτρόπως τὸ καθαρῶς γένον περιεχόμενό του, τὸ μυστικὸν καὶ ἐσχατολογικὸν δάθιος του, δὲν ἐτοιίσθη δσον ἐπρεπε, μὲν ἀποτέλεσμα γὰρ γίνουν ἀντιληπτὰ περισσότερον τὰ σημεῖα ἐπαφῆς αὐτοῦ πρὸς τὰ ἔξωχριστιανικὰ θρησκεύματα καὶ διλγώτερον ἡ ἀπόλυτος αὐτοῦ ὑπεροχὴ.

Τοῦ μυστικοῦ ὅμως καὶ ἐσχατολογικοῦ δάθιους κατ’ ἔξοχὴν φορεὺς εἶναι ἡ Ὀρθόδοξος Ἐκκλησία. Ἰδοὺ λοιπὸν ἡ θύρα ἀνεψημένη ἐνώπιον αὐτῆς. Οἱ Κορεᾶται ἔχουν συγειδητοποιήσει ἡδη τὴν διαφοράν, ἡ δποία ὑφίσταται μεταξὺ τοῦ πνεύματος τῆς πρώτης Ἐκκλησίας καὶ τοῦ Χριστιανισμοῦ, δὲ δποῖος σήμερον τοὺς προσφέρεται⁶⁹. Εἶναι καὶ πρὸς πλέον ἡ Ὀρθόδοξία ἡ ἀποτελοῦσα τὴν μόνην νόμιμον διάδοχον τῆς Ἐκκλησίας τῶν πρώτων αἰώνων γὰρ ἐμφανίσῃ τὸν θησαυρόν, τὸν δποῖον διεφύλαξε. Ἐγκαινιάζουσα δὲ νέαν ιεραποστολικὴν περίοδον πρέπει γὰρ ἐγκαταλείψῃ δλας τὰς παλαιοτέρας προσηλυτιστικὰς μεθόδους⁷⁰. Οὔτε ἐνίσχυσις τῆς ἐκπαιδεύσεως, οὔτε λα-

τρικὴ ἀρωγὴ εἶναι ἀναγκαῖα πλέον εἰς τὴν Κορέαν. Τὸ Κράτος συγχρονισμένον τώρα μεριμνᾷ δι’ αὐτά. Οἱ ιεραπόστολοι τοῦ παρόντος δὲν ἔχουν πλέον ἀνάγκην γὰρ κηρύττουν τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ προτάσσοντες κοινωνικὰ ἔργα· ἀποστολή των εἶναι γὰρ δργάσουν διάθετον τὸν ἄγρον, τὸν δποῖον ἄλλοι ἀπεκάθαρον τῶν ζιζανίων. Καὶ τὸ κυριώτερον αἱ ἐπὶ νέων δάσεων προσπάθειαι πρέπει νὰ ἐκδηλωθοῦν ταχύτατα. Τὰ σημερινὰ κοσμοθεωριακὰ καὶ βιοθεωριακὰ προβλήματα τῶν Κορεατῶν εἶναι ἔξισον ἐπείγοντα μὲ τὰ παλαιά. Ή δρθὴ ἀντιμετώπισίς των θὰ κρίνῃ τὴν τύχην τοῦ Χριστιανισμοῦ εἰς τὴν χώραν αὐτὴν τῆς Ἀπωλεῖας.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ Β. ΜΠΟΥΝΤΑΣ

ΒΑΣΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Charles Dallet, Histoire de l' eglise de Coree, 2vds. Paris 1874.

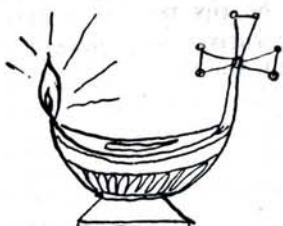
Y.Neung-Hoa, Cho-Son Gi-Dog-Gyo Geub Ue-Gyo Sa — Ιστορία τοῦ Χριστιανισμοῦ καὶ τῆς Κορεατικῆς διπλωματίας, (Κορεατική), Seoul, 1927.

George Paik, The History of protestant Missions in Korea. 1832-1910 Pyong-Yang 1929.

Andreas Choi, L' erection du premier vicariat apostolique et les origines du catholicisme en Coree, Schöneck/Beckenried 1961.

Yu Hong-Yeol, Han-Guk Tson-Tju Kyo-Hwe Sa — Ιστορία τῆς Κορεατικῆς Καθολικῆς Ἐκκλησίας, Seoul, 1962.

Joseph Glazik, Die Russisch-Orthodoxe Heidenmissionen seit Peter Dem Grossen, Münster 1954. σ. 197-204.

69. 'Ο Κορεάτης David Chung γράφει: «What Koreans need most to learn is: How to combine the oriental spirit so uniquely expressed in the early christian church in the east and the occidental form so highly developed in western christendom» The Protestant Churches èν Unesco Korean Survey. σ. 50.

70 Πρόβλ. 'Ιωάννου Παπαβασιλείου: «Ἀνάγκη καὶ προβλήματα τῆς ἔξωτερης ιεραποστολῆς» ἐν «Πορευθέντες» 11 σ. 46 - 47 — Σεβασμιωτάτου Χρυσοστόμου Μύρων «Τὸ «Πορευθέντες» τοῦ Κυρίου καὶ ἡ Θεολογία» ἐν «Πορευθέντες» 10, σ. 20.

ΟΡΘΟΔΟΖΟΣ ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΣΜΟΣ

ΚΑΙ

ΕΞΩΤΕΡΙΚΗ ΙΕΡΑΠΟΣΤΟΛΗ

Γ'

Η αρχή τῆς οἰκουμενικότητος εἰς τοὺς Πατέρας τῆς Ἐκκλησίας

«Η Ἰουδαία αὐτὸν ἔτεκε, καὶ ἡ οἰκουμένη αὐτὸν ὑπεδέξατο. Η συναγωγὴ αὐτὸν ἔθρεψε, καὶ ἡ Ἐκκλησία κατέσχε καὶ ἐκαρπώσατο. Ἐκείνη τὸν βότρον ἐτρύγησε, καὶ τὰ ἔθνη τὸ μυστικὸν πίνει πόμα. Ἐκείνη τὸν κόκκον τοῦ σίτου ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ ἔσπειρε, καὶ τὰ ἔθνη τῇ δρεπάνῃ τῆς πίστεως τὸν ἀσταχνὸν ἐθέρισε. Τὰ ἔθνη τὸ φόδον εὐσέβειας ἀπέκειρε καὶ Ἰουδαίοις ἡ ἄκανθα τῆς ἀπίστιας ἀπέμεινεν».

'Ιερὸς ΧΡΤΣΟΣΤΟΜΟΣ, Ε.Π.Μ. τ. 56 σ. 389.

Εἶδομεν ἀνωτέρῳ, διτὶ τὸ στοιχεῖον τῆς οἰκουμενικότητος τῆς ἔξ. ιεραποστολῆς ἐφλόγιζε τὰς καρδίας τῶν Ἀποστόλων καὶ τῶν ιεραποστόλων συνεργατῶν των. Τοῦτο δὲ τὸ στοιχεῖον ἥξιοποίησε καὶ ἐπισήμως κατωχύρωσεν ἡ Ἀποστολικὴ σύνοδος τῶν Ιεροσολύμων, ἥτις «ξησφάλισε τὴν οἰκουμενικότητα τῆς Ἐκκλησίας τοῦ Χριστοῦ». Χάρις δὲ εἰς τὴν φλόγα ταύτην καὶ τὴν ἀξιοποίησίν της ἔχομεν αὐτὴν τὴν μοναδικὴν ιεραποστολικὴν ἐπιτυχίαν, ὥστε εἰς τὰ τέλη τοῦ 1ου αἰώνος νὰ εὑδίσκωμεν χριστιανικάς κοινότητας εἰς Ιερουσαλήμ, Ιόπην, Γιάφαν, Καισάρειαν, Τύρον, Αντιόχειαν, Δέρβην, Λύστρα, Ικόνιον, Ἐφεσον, Σμύρνην, Πέργαμον, Κόρινθον, Θεσσαλονίκην, Ἀλεξάνδρειαν, Κυρήνην, Κύπρον, Κρήτην καὶ Ρώμην. Τοιαύτη εἶναι ἡ γεωγραφικὴ ἐξάπλωσις τοῦ χριστιανισμοῦ, ὥστε διερός Χρυσόστομος νὰ λέγῃ διτὶ «ὅπου δ' ἂν ἀπέλθῃς, εἰς Ἰνδούς, εἰς Μανδρούς, εἰς Βρεττανούς, εἰς τὴν οἰκουμένην, εὐρήσεις χριστιανούς»². Παρὰ δὲ τὴν τεραστίαν ἐξάπλωσιν τῆς πρώτης Ἐκκλησίας ἔμεινεν ἀλώθητος ἡ πίστις καὶ ἡ παράδοσις αὐτῆς³. Ο Λουγδούνου Εἰρηναῖος († 200) ἀναφέρει εἰς μίαν τῶν ἐπιστολῶν του, διτὶ «παρὰ τὴν διαφορὰν τῶν γλωσσῶν ἡ πίστις εἶναι ἡ ἴδια μεταξὺ τῶν Ἐκκλησιῶν τῶν Γερμανῶν, Ιβηρῶν, Κελτῶν, Αἰγυπτίων καὶ κατοίκων τῆς Παλαιστίνης»⁴. Τοῦτο θὰ ἀναγκάσῃ τὸν φιλόσοφον

1. Καθ. Γερασίμου Κονιδάρη, Γεν. Ἐκκλησ. Ἰστορία, σελ. 109, Β' ἔκδ., Ἀθῆναι 1957.

2. Χρυσ., Ε.Π.Μ. τ. 52, σελ. 806.

3. Παρὰ δὲ τὴν μοναδικὴν εἰς πλάτος ἐξάπλωσιν τοῦ χριστιανισμοῦ οὐδόλως ἐπηρεάσθη δυσμενῶς ἡ εἰς βάθος καλλιέργεια τῶν πιστῶν. Ἀντιθέτως σήμερον πολλοὶ μετὰ φανατισμοῦ ὑποστηρίζουν διτὶ ἡ ἴδιαιτέρα προσοχὴ τοῦ χριστιανικοῦ πληρώματος πρὸς τὰ ιεραποστολικὰ ἐνδιαφέροντα θὰ ἀλλιώσῃ τὰ δρθόδοξα βιώματα τοῦ Ἐλληνικοῦ λαοῦ καὶ θὰ δημηγήσῃ εἰς ἐπικινδύνους περισπασμούς.

Πορφύριον μὲν ζηλοτυπίαν νὰ εἴπῃ «ὅτι συναντᾷ τις τοὺς χριστιανοὺς πανταχοῦ», τὸν δὲ Λακτάντιον νὰ καυχᾶται διὰ πόλιν Φρυγικήν, τῆς ὅποιας ὅλοι οἱ κάτοικοι ἦσαν χριστιανοί. Αὐτὴ δὲ ἡ ἀνθησις καὶ ἐπιτυχία τῆς ἔξ. ιεραποστολῆς διφεύλεται ἀφ' ἐνὸς μὲν εἰς τὰς «γλώσσας» τῆς Πεντηκοστῆς, ἀφ' ἐτέρου δὲ εἰς τὰς χιλιάδας τῶν ἀνωνύμων⁵ ιεραποστόλων, αὐτὰ τὰ κύματα τῶν «εὐαγγελιζομένων τὴν εἰρήνην», διπος ἀναφέρει δὲ ὁ Ιστορικὸς Εὐσέβιος.

Αλλ' ἂς ἰδωμεν ποία εἶναι ἡ στάσις τῶν Πατέρων τῆς Ἐκκλησίας ἔνεντι τῆς ἀρχῆς τῆς οἰκουμενικότητος, ὡς τοῦ κυρίου χαρακτηριστικοῦ τῆς ἔξ. ιεραποστολῆς:

Ο Μάξιμος δὲ Ὁμολογητὴς βλέπει μίαν ἀνθρωπότητα, δργανικῶς μίαν⁶, ἀπὸ αὐτὴν τὴν καταγωγὴν τῆς, καὶ αὐτὴ εἶναι ἡ ἀποστολὴ τῆς Ἐκκλησίας, νὰ ἀποκαλύψῃ διὰ τῆς ἔξ. ιεραποστολῆς εἰς τὸν ἀνθρώπους, οἱ διποῖοι ἔχασαν τὴν ἔμφυτον ἐνότητα των, τὴν ἀποκατάστασιν καὶ τελείωσιν αὐτῆς τῆς ἐνότητος. Η Ἐκκλησία — λέγει — εἶναι εἰκὼν τοῦ Θεοῦ... ὡς τὴν αὐτὴν τῷ Θεῷ περὶ τοὺς πιστοὺς ἐνεργοῦσσα ἔνωσιν, κανὸν διάφοροι τοῖς ἴδιωμασι καὶ ἐκ διαφόρων καὶ τόπων καὶ τρόπων, οἱ κατ' αὐτὴν διὰ τῆς πίστεως ἐνοποιούμενοι, τύχωσιν δύντες»⁷. Εἰς ἄλλον δὲ σημεῖον λέγει διτὶ ἡ Ἐκκλησία ἀποτελεῖται ἀπὸ «ἀνδρῶν τε καὶ γυναικῶν καὶ παιδῶν, γένει καὶ εἰδει, καὶ ἔθνεσι καὶ γλώσσαις, καὶ βίοις καὶ ἡλικίαις καὶ γνώμαις καὶ τέχναις καὶ τρόποις καὶ ἡθεσι καὶ ἐπιτηδεύμασι»⁸. Αλλὰ δὲν εἶναι μόνον δ Μάξιμος δ Ὁμολογητής, δστις θέλγεται ἀπὸ αὐτὴν τὴν μεγαλεώδη ἴδεαν. Τὴν αὐτὴν ἴδεολγίαν ἔχει καὶ διορθονοφάντωρ τῆς Καισαρείας, δταν γράφη: «Τί γὰρ ἄν γένοιτο χαριέστερον, ἢ τὸν τοσούτῳ τῷ πλήθει τῶν τόπων διηρημένους τῇ διὰ τῆς

4. B. de Vaulse, les Missions: leur histoire, page 13, Paris 1960.

5. Αὐτόθι, σελ. 13.

6. «Οταν κανεὶς ἀναγινώσκῃ Συναξάριον, συναντᾷ ἔνα πλήθος ιεραποστόλων Ἀγίων, ἀνηκόντων «εἰς τὴν φυλὴν τῶν Μαρτύρων» (Βλ. Συναξ. 1ης Αὐγούστου). Διὰ τοῦτο ἴδιατέραν σημασίαν ἔχει διὰ τὴν ιεραποστολὴν ἡ ἐօρτὴ τῶν Ἀγίων Πάντων κατὰ τὴν διποῖαν ἐνδιαφέροντα τὸ νέφος τῶν ἀγώστων ιεραποστόλων τῆς Χριστιανικῆς Ἐκκλησίας.

7. Πράξ. 17, 26.

8. E.Π.Μ. 91, 668, πρβλ. καὶ «Le corps du Christ Vivant» τοῦ π. G. Florovsky, ἐν τῷ βιβλίῳ «La sainte Eglise Universelle ed. Delachaux et Niestlé, 6, 24, Paris 1948.

9. E.Π.Μ. 91, 665.

ἀγάπης ἐνώσει καθορῶν εἰς μίαν μελῶν ἀρμονίαν ἐν σώματι Χριστοῦ δεδέσθαι»¹⁰.

Αὐτὸ δὲ τὸ μυστήριον τῆς ἐνότητος τῆς οἰκουμένης πάντοτε τὸ εἶδεν ἡ δρόδοξος πατερικὴ παράδοσις εἰς τὴν πεντηκοστήν, ἥτις εἶναι ἡ κατάργησις τῆς διαιρέσεως καὶ διχονοίας τῆς Βαβέλ. Εἶδεν εἰς τὸν συμβολισμὸν τῶν «12» τῆς Πεντηκοστῆς, τὰς 12 φυλὰς τοῦ Ἰσραήλ¹¹. Εἶδε δὲ πάντοτε τοὺς 12, ἐν ἀντιθέσει πρὸς τοὺς ἔθνικούς φιλοσόφους¹², ὃς ὀφειλέτας «πρὸς τὴν οἰκουμένην ἄπασαν»¹³, διὰ νὰ δυνηθοῦν νὰ ἐπαναφέρουν πάντα τὰ ἔθνη εἰς αὐτὴν τὴν ἐνότητα¹⁴.

Τόσον δὲ ᾧτο ἐντονον τὸ πνεῦμα τῆς οἰκουμενικότητος, ὅστε, ἀν καὶ τὰ μέλη τῆς πρώτης πιστευσάσης Ἐκκλησίας κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς Πεντηκοστῆς ἀνήκων εἰς ἔθνη, ἀτινα εἶχον ἔχθρικὰς σχέσεις μετὰ τῶν ἴσορωντῶν, «ἔθνῶν πολεμίων αὐτοῖς»¹⁵, παρὰ ταῦτα τοῦτο οὐδόλως ἡμπόδισε, εἰς τὴν γενέθλιον ἡμέραν τῆς οἰκουμενικῆς Ἐκκλησίας. Καὶ τοῦτο διότι «ἐν εἴδει γλωσσῶν πυρίνων ἐφίππαται αὐτοῖς τὸ Πνεῦμα τὸ Ἀγιον, ἵνα διαιρεθεῖσαν τὴν οἰκουμένην διὰ τούτου συνάψῃ»¹⁶. Καὶ συνεχῆσει ὁ ἵερος Χρυσόστομος λέγων: «ῶσπερ γάρ τότε τὸ παλαιὸν γλῶσσαι τὴν οἰκουμένην κατέτεμον καὶ τὴν κοινὴν συμφωνίαν εἰς διαιρέσιν ἥγανον οὕτω καὶ νῦν γλῶσσαι τὴν οἰκουμένην συνήψαν, καὶ τὰ διεστῶτα εἰς ὅμονιαν συνήγαγον»¹⁷. Διὰ τῆς Πεντηκοστῆς λοιπὸν τὸ Πνεῦμα τὸ Ἀγιον «οὐρανὸν τὴν οἰκουμένην

10. Ἐπιστ. 70. 3,163, δ.

11. Βαρνάβ., Ἐπιστ. Β', Ε.Π.Μ. τ. 2ος, σελ. 748. Ἐπίσης Κυρίλ. 'Ιεροσολύμων, Ε.Π.Μ. 33, 676, πρβλ. καὶ Ἑρμ., Παραβ. θ', 17, 1, Β.Ε.Π. ἔκδ. Ἀπ. Διακ. σελ. 96. Ἀθῆναι 1955.

12. Εἰς Χρυσόστομον γίνεται διάκρισις μεταξὺ τῶν «σοφιστῶν», οἵτινες «ἐνός τινος ἡσαν ἔθνους διδάσκαλοι», ἐνῷ οἱ Ἀπόστολοι «τῆς οἰκουμένης γεγένηνται παιδευταί». Ε.Π.Μ. 52, 807. Καὶ δὲ Κλήμης ὁ Ἀλεξανδρεὺς διμιῶν περὶ τῆς οἰκουμενικότητος τοῦ χριστιανικοῦ κηρύγματος κάμνει τὴν ἀνωτέρῳ διάκρισιν: «ὅ δέ γε τοῦ διδασκάλου τοῦ ἡμετέρου λόγου οὐκ ἔμεινεν ἐν Ἰουδαΐᾳ μόνη καθάπερ ἐν τῇ Ἐλλάδι ἡ φιλοσοφία, ἔχθνη δὲ ἀνὰ πᾶσαν τὴν οἰκουμένην πείθων Ἐλλήνων τε ὅμοιον καὶ βαρβάρων κατὰ ἔθνος καὶ κώμην καὶ πόλιν πᾶσαν οἰκους ὅλους». Κλ. Ἀλεξανδρείας, Στρωματ. ΣΤ', Β.Ε.Π. τ. 8ος, σελ. 242, 33, ἔκδ. Ἀπ. Διακ. Ἀθῆναι 1956.

13. Χρυσ. Ε.Π.Μ. 60,44. Παρβλ. καὶ Εὐσέβιον, Ἐκκλ. Ἰστ., 3,1 «τῶν δὲ ἱερῶν τοῦ Σωτῆρος ἡμῶν ἀπόστολων τε καὶ μαθητῶν ἐφ' ἄπασαν κατασπαρέντων τὴν οἰκουμένην». Πρβλ. καὶ Εὐσέβ. Ε.Π.Μ. τ. 20, σελ. 213-216. Κυρίλ. Ἀλεξ., Ε.Π.Μ. 72, 373. Θεοδωρ. Ε.Π.Μ. 81, 320, Κυρίλ. 'Ιεροσολ. Ε.Π.Μ. τ. 33, 676 Μακ. Αλγ., Ε.Π.Μ. τ. 34, 573. 'Ιουστ. τ. 6,388. Πρβλ. καὶ Χρυσ. Ε.Π.Μ. τ. 52 σελ. 809, ἔνθα ἀναφέρεται ὅτι δὲ φθόγγος τῶν Ἀποστόλων «ἔμελλε καὶ τὴν οἰκουμένην καταλαμβάνειν, καὶ τοῖς δρίοις τῆς γῆς μετεοῖσθαι, καὶ οὐδένα ἀδίδακτον παρεῖναι, οὐδὲ ἀμάθυτευτον παρατρέχειν». Ἐπίσης τοῦ αὐτοῦ τ. 59,653, 52, 803, 805, 806. Βασιλ. Σελεύκ. Ε.Π.Μ. τ. 85,332; Γρηγ. Νέσσης, Ε.Π.Μ. τ. 46,1152.

14. Ἀποκ. 7, 4-8, 21, καὶ 12 καὶ 14. Ἑρμ. Παραβ. Θ', 17, 1-5. Β.Ε.Π. ἔκδ. Ἀπ. Διακ. σελ. 96-97. ,Αθῆναι 1955.

15. Χρυσ., Ε.Π.Μ. τ. 60, σελ. 45.

16. Τοῦ αὐτοῦ, τ. 50, 467.

17. Αὐτόθι.

ἐποίησεν»¹⁸. Ἐρχεται δὲ ἐν εἴδει γλωσσῶν, ἀκριβῶς χάριν αὐτῆς τῆς οἰκουμενικότητος, «ἐκάστῳ μερίζον τῆς κατὰ τὴν οἰκουμένην διδασκαλίας τὰ κλίματα»¹⁹. Ἐπειδὴ δηλαδὴ ἡπόρουν οἱ μαθηταὶ δτε ἡρουσῶν τὴν ὑπὸ τοῦ Κυρίου οἰκουμενικὴν ἐντολὴν «Πορευθέντες...», «πρὸς ποῖον δεῖ κλῖμα τῆς οἰκουμένης κηρῦξαι τὸν λόγον»²⁰, διὰ τοῦτο ἐρχεται ἐν εἴδει γλωσσῶν τὸ Πανάγιον Πνεῦμα, ἵνα θεμελιώσῃ τὴν Ἐκκλησίαν καὶ καταστήσῃ τοὺς ἀποστόλους «φωστῆρας τῆς οἰκουμένης»²¹. Ἀφοῦ δὲ «ἐκάλεσεν δὲ Χριστὸς πᾶσαν τὴν οἰκουμένην καὶ παρεσκεύασε τὴν ἄγιαν τοῦ Εὐαγγελίου ἐστίασιν»²², ᾧτο φυσικὸν καὶ οἱ ἀπόστολοι νὰ παραλάβουν αὐτὴν «πᾶσαν», «νοσοῦσαν» καὶ «πρὸς ὑγείαν ἐπαναγάγουν»²³.

Ομιλεῖ δὲ ἔκαστος τῶν Ἀποστόλων δλας τὰς διαλέκτους, ἐπειδὴ ἡ Ἐκκλησία εἶναι μία δφείλουσι μίαν ἡμέραν νὰ λατρεύῃ τὸν Θεόν με δλας τὰς διαλέκτους τῆς γῆς²⁴. Δὲν ὑπάρχουν προνομιοῦχοι γλῶσσαι, ἀλλ' ὅπως «οὐδεὶς τῶν ἀκροατῶν (τῆς Πεντηκοστῆς) ἐνόμιζε βάρβαρον, οὐδὲ δὲ νόθους τοὺς λόγους τῆς ἀκοῆς ἀπέφυγεν ἀλλ' ὃς παντὸς ἔθνους πολίτης ἡκούετο, πάσης τῆς οἰκουμένης γλῶτταν ἔαυτῷ περιφέρων»²⁵, οὗτο καὶ ἡ Ἐκκλησία δφείλει καὶ σήμερον νὰ κηρύξῃ τὸν ἐν Τριάδι Θεόν δι' δλων τῶν γλωσσικῶν μέσων ἀποφεύγουσα τὰς προτιμήσεις καὶ τὰς ἀγόνους παρελθοντολογικὰς συζητήσεις. Ἡ δρόδοξος Καθολικὴ Ἐκκλησία εἶναι ἡ μία, ἀγία, καθολικὴ καὶ ἀποστολικὴ Ἐκκλησία καὶ δύναται νὰ λέγῃ πάντοτε ὅπως κατὰ τὴν ἐποχὴν τοῦ Αὐγούστινου: «Ego in omnibus linguis sum: mea est graeca, mea est syra, mea est hebraea, mea est omnium gentium, quia in unitate sum omnium gentium»²⁶.

Ἐκτὸς τοῦ Μαξίμου τοῦ Ὁμολογητοῦ καὶ δὲ φρόδος Χρυσόστομος²⁷ συγκινεῖται ἀπὸ αὐτὸ τὸ μυστήριον τῆς

18. Χρυσ., Ε.Π.Μ. τ. 52, σελ. 803, Πρβλ. καὶ Ἰωάν. Εὐχ., Ε.Π.Μ., τ. 120. σελ. 1134.

19. Χρυσ., Ε.Π.Μ. τ. 50, σελ. 467.

20. Ἐνθ. ἀν. Πρβλ. καὶ «δρθ. οἰκ. καὶ ἐξ. ιεραποστολὴ κατὰ τὴν Κ.Δ.» δρχ. Ν.Χ., περιοδ. «Πορευθέντες», τεῦχ. 17-18, σελ. 30.

21. Χρυσ., Ε.Π.Μ., τ. 52, σελ. 803.

22. Τοῦ αὐτοῦ, τ. 50, 810.

23. Τοῦ αὐτοῦ, τ. 52, σελ. 803.

24. Henri de Loubac, Catholicisme, σελ. 32, Paris 1952.

25. Χρυσ.. Ε.Π.Μ. τ. 52, σελ. 807.

26. Λύγοντ., εἰς Ψαλμ. 147, 19. P.L. τ. 37, 1929.

27. Πρβλ. A. Moulard, «S. Jean Chrysostome, sa vie...», σ. 382, Paris 1941. Ἐπίσης Θεοδώρητος δνομάζει τὸν Ἰωάννην «μέγαν» διότι «ἐποιεῖτο τὴν προμήθειαν οὐ μόνον ἐκείνης τῆς πόλεως, ἀλλὰ καὶ τῆς Θράκης ἀπάσης... καὶ τῆς Ἀσίας ὅλης...» ἐνδιαφερόμενος περὶ τῶν ἐκκλησ. ξητημάτων μέχρι αὐτοῦ τοῦ Πόντου Θεοδ. Ε.Π.Μ. τ. 82, 1257. 'Ο μέγας οὗτος τῆς Ἐκκλησίας Πατήρ προτρέπει «τοῖς ἐν Χαλκηδόνι ἐπισκόποις, πρεσβυτέροις καὶ διακόνοις» νὰ μὴ πανσουν λόγω τῶν δεινῶν νὰ μεριμνοῦν «καθ' ἐκάστην ἡμέραν» «ὑπὲρ τῶν κατὰ τὴν οἰκουμένην Ἐκκλησιῶν» (Χρυσ. Ε.Π.Μ. τ. 52, σ. 771). Χάριν δὲ αὐτῶν τῶν οἰκουμενικῶν του πεποιθήσεων χαρακτηρίζεται «ἄποιλς» ύπὸ τοῦ ιστορικοῦ Παλλαδίου (Παλαδ., Ε.Π.Μ. τ. 47, 38) ύπὸ δὲ τοῦ

ένότητος, τὸ «ἐν σῶμα»²⁸. «Οὐ ἐν Ρώμῃ καθήμενος— λέγει — τοὺς Ἰνδους μέλος εἶναι νομίζει ἑαυτοῦ»²⁹. Καὶ θαυμάζων τὸ γενονὸς ἀναφωνεῖ: «τί ταύτης τῆς συναγωγῆς ἵσον; Καὶ πάντων κεφαλὴ ὁ Χριστός»³⁰. Όμιλον δὲ περὶ τῆς διμιλίας τοῦ Πέτρου κατὰ τὴν ἥμερον τῆς Πεντηκοστῆς λέγει: «οὗτος δὲ φθέγγεται, οὐχὶ παρ' οἰκείοις μόνοις, ἀλλὰ καὶ παρὰ Πάρθοις, παρὰ Μήδοις, παρὰ Ἐλαμίταις, καὶ ἐν Ἰνδίᾳ καὶ πανταχοῦ γῆς καὶ εἰς τὰ πέρατα τῆς Οἰκουμένης»³¹. Περιφαίνεται δὲ ὁ ἰερὸς τῆς Ἐκκλησίας Πατὴρ θεωρῶν τὴν οἰκουμενικότητα ὡς «πρῶτον τῆς εὐσεβείας καρπόν»³², ὑποστηρίζει διτὶ ὑψιστος σκοπὸς τῆς δημιουργίας τοῦ ἀνθρώπου, «διὰ τοῦτο ἀνθρωπος ἐγενόμην», «διὰ τοῦτο σάρκα ἀνέλαβον», «ἴνα τὴν οἰκουμένην Ἐκκλησίαν ἐργάσωμαι», εἶναι δηλαδὴ διὰ τῆς ἐξ. ιεραποστολῆς ἐκχριστιανισμὸς διλοκήρου τῆς οἰκουμένης, ἵνα «ἡ οἰκουμένη πᾶσα τῆς πίστεως ἐμπέπλησται»³³. «Ἐνεκα τούτου οἱ ιεραπόστολοι δὲν πρέπει νὰ ζουν κλεισμένοι μέσα ἐστιν καὶ φανατισμοῦ, ἀλλ' ὅφελουν νὰ γνωρίζουν καλῶς τὰ ἀπασχολοῦντα τὴν οἰκουμένην προβλήματα «τὰ τῆς οἰκουμένης ἐπίστασθαι»³⁴. «Ἐν συνεχείᾳ δὲ λαμβάνων ἀφορμὴν ἀπὸ τὴν παραβολὴν τοῦ Καλοῦ Σαμαρείτου, λέγει διτὶ διὰ τῆς πανδοχείν» τῆς παραβολῆς εἶναι διὰ τὸ πάντας δέχεσθαι, καὶ πάντας ἔλκειν εἰς σωτηρίαν»³⁵. Καὶ τοὺς λοιποὺς ἀποστόλους θεωρεῖ ἀπάτριδας «οὐ πατρίδας ἐχόντων»³⁶ καὶ ἀγωνιζούμενος «πρὸς μεταβολὴν τῶν τῆς οἰκουμένης ἀπάσης θῶν»³⁷ ὑπῆρχεταις δὲ τοῦ Ἰησοῦ, δοτις εἶναι «ποιμὴν τῷ κόσμῳ» καὶ «Σωτὴρ τῆς οἰκουμένης»³⁸. Όμιλον δὲ εἰς τὴν θεραπείαν τῆς Χαναναίας καὶ ἔρμηνεών τὴν ὑπὸ τοῦ Κυρίου ἐπίτηλησιν αὐτῆς λέγει: «Διὰ τοῦτο γάρ διὰ τὸ πάντας δέχεσθαι, καὶ πάντας ἔλκειν εἰς σωτηρίαν»³⁹. Λέγων διὰ τὸν θεοδωρότου Κύριος διτὶ «ἀπεστάλην» διὰ τὰ πρόβατα τοῦ οἴκου Ἰσραὴλ, δὲν εἶπε διτὶ «οὐκ εἰμὶ ποιμὴν τῶν ἀλ-

λων» Καὶ εἶπεν «ἀπεστάλην» οὐχὶ «ἀληθῶς» ἀλλὰ «τῷ σχήματι τὴν πίστιν γυμνῶν», «πρὸς τὴν τῆς ψυχῆς δοκιμασίαν»⁴⁰. Καὶ τοῦτο διότι «εἰ μὴ ἀπεστάλης ἀλλαχοῦ ἀλλ' εἰς τὰ πρόβατα τοῦ οἴκου Ἰσραὴλ, πῶς τοὺς ἀποστόλους πέμπεις εἰς τὰ πέρατα τῆς οἰκουμένης, λέγων «πορευθέντες μαθητεύσατε πάντα τὰ ἔθνη...». Εἰ μὴ ἀπεστάλης εἰς τὰ ἄλλα πρόβατα, ἀλλ' εἰς ἐκεῖνα τὰ τοῦ Ἰσραὴλ, πῶς ἔλεγες ἀποστόλοις: «καὶ ἄλλα πρόβατα ἔχω, ἀ οὐκ ἔστιν ἐκ τῆς αὐλῆς ταύτης, κακεῖνα δεῖ με συναγαγεῖν, ἵνα γένηται μία ποίμνη καὶ εἰς ποιμήν;»⁴¹. Συνδέει ἐνταῦθα διὰ τὸ «Πορευθέντες» μὲ τὸ «μία ποίμνη». Τὴν ἐξ. ιεραποστολὴν μὲ τὴν διὰ τῆς ιεραποστολῆς ἐπιτυγχανομένην ἐνότητα τῶν ἀνθρώπων. Καὶ καταλήγει νὰ δέχεται διτὶ διὰ τὸ Χαναναία ἵτο Χαναναία μὲν ὡς πρὸς τὸ «γένος», ἐνῷ ὑπῆρχεν «Ἀθραμῆτις τῇ πίστει». Διὰ τοῦτο συμβολίζει αὐτὴν ταύτην τὴν Ἐκκλησίαν, «εἰκὼν τῆς Ἐκκλησίας»⁴².

«Ἄς ἀκούσωμε τώρα καὶ τὸν φιλόσοφον Πατέροα, τὸν "Αγ. Γρηγόριον τὸν Νύστης. Οὗτος δὲν θαυμάζει μόνον τὴν ὑπὸ τοῦ 'Αγίου Πνεύματος ἰδρυσιν τῆς Ἐκκλησίας «ἐπ' ἄκρων τῆς γῆς ἡ δύναμις τοῦ 'Αγ. Πνεύματος ἐθέσπισε τὴν πολυάνθρωπον τοῦ Θεοῦ Ἐκκλησίαν», ἀλλὰ βλέπει καὶ τὸν δυναμισμὸν τοῦ μυστηρίου τῆς οἰκουμενικότητος τῆς ἐξ. ιεραποστολῆς «εἰς ἄκρα πληρώσειν τὴν οἰκουμένην ἀπασταν»⁴³, διότι «ὑπὲρ πάντων τῶν ἐθνῶν λύτρον ἑαυτὸν τῷ πατρὶ προσηγάγετο, καὶ τῆς τῶν πάντων ἀνθρώπων διμολογίας ἀρχιερεὺς παθέστηκεν»⁴⁴.

«Οθεν μετὰ τὴν γενέθλιον ταύτην ἡμέραν τῆς Ἐκκλησίας διὰ τὴν δρθόδοξον Πατερικὴν παράδοσιν ὑπάρχει μία μόνον φυλή, «ἐν γὰρ τοῖς πεπιστευκόσιν ἦν τὸ ἔθνος»⁴⁵. Δὲν ὑπάρχουν πλέον τὰ τέκνα τῆς σαρκός, ἀλλὰ τὰ τέκνα τῆς ἐπαγγελίας, ἡ «φυλὴ τῶν μαρτύρων», ἡ «φυλὴ τῶν τιμώντων τὸν Θεόν», δπως λέγει διστορικὸς Εὐσέβιος, δι «νεόλεκτος λαός»⁴⁶, τὸ τρίτον γένος, tertium genus, πρωτισμένον νὰ κυριαρχήσῃ εἰς δῆλη τὴν ὑφήλιον, «totus mundūs», δπως θὰ εἴτη δι «Αγ. Ἀμβρόσιος Μεδιολάνων»⁴⁷. Ο λαὸς αὐτὸς τοῦ Θεοῦ εἶναι τὸ γένος τὸ ἐκλεκτόν, τὸ ἄγιον Ἐθνος, δι λαὸς εἰς περιποίησιν⁴⁸. Μένει πιστὴ ἡ πατερικὴ παράδοσις εἰς αὐτὸν τὸν Γραφικὸν πλοῦτον, διτὶ εἰς λαὸς πλέον ὑπάρχει, διαχρινόμενος ἀπὸ τὴν πίστιν «ἐπὶ τῷ δνόματι αὐτοῦ»⁴⁹ καὶ διτὶ διὰ τὸ «Σῶμα τοῦτον» καὶ τὸ «πλήρωμα τοῦ τὰ πάντα ἐν πᾶσι πληρουμένου»⁵⁰.

Αὐτὸς διὰ τὸν οἰκουμενικὸς λαὸς εἶναι οἰκουμενικὸς κατὰ τὸν Μ. Βασίλειον «οἱ ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ εἰσίν, οἱ κα-

Θεοδωρήτου διμότιμος τοῦ 'Αποστόλου τῶν Ἐθνῶν ὡς ἔχων «τὴν τῶν Ἐκκλησιῶν μέριμναν» ὅπως διεσπέσιος Παῦλος. (Θεοδ. Ε.Ι. 6ιβλ. 5, κεφ. 4 τ. 82, σελ. 1257). 'Αποθνήσκει δὲ διὰ τὸν θεοδωρήτον διότι εἶδον οἱ ἔχθροι του «μεταστᾶσαν τὴν Ἀντιοχέων ἐπὶ τὴν Ἀρμενίων, κάκεῖθεν πάλιν ἐπὶ τὴν Ἀντιοχέων τὴν Ἰωάννου εὐχάριστον φιλοσοφίαν ἀδομένην» (Παλαδ., Ε.Π.Μ. 47, 37). Διὰ τοῦτο οἱ «ἀδελφοκοτόνοι», «ηγάντοντο καὶ τὸ ζῆν ἀποφῆξαι». (ἐνθ. ἀν.).

28. Χρυσ., Ε.Π.Μ., τ. 59, σελ. 361-2.

29. Χρυσ., Ε.Π.Μ., τ. 59, σελ. 361-2.

30. Ἐνθ. ἀν.

31. Χρυσ., Ε.Π.Μ., τ. 60, 47.

32. Τοῦ αὐτοῦ, τ. 52, 807.

33. Αὐτόθι.

34. Αὐτόθι, σελ. 808.

35. Τοῦ αὐτοῦ, τ. 61, 757, Προβλ. καὶ τ. 62, 757.

36. Τοῦ αὐτοῦ, τ. 48, σελ. 830.

37. Χρυσ., Ε.Π.Μ., τ. 61, σελ. 39.

38. Αὐτόθι, τ. 50, σελ. 800.

39. Αὐτόθι, τ. 59, σελ. 653.

40. Ἐνθ. ἀν.

41. Ἐνθ. ἀν.

42. Αὐτόθι.

43. Γρ. Νύσ., Ε.Π.Μ., τ. 46, 577.

44. Αὐτόθι, σελ. 1165.

45. Χρυσ., Ε.Π.Μ., τ. 50, 810.

46. Ἀνδρ. Κρήτης, Ε.Π.Μ. τ. 97, 1436.

47. Ἀμβρ. Μεδιολ., εἰς Ψαλμ. 118, 12, 15. Λ.Π.Μ., τ.

15, σελ. 1369.

48. Β' Πέτρ. 2, 9.

49. Πρόξ. 15, 14.

50. Ἐφεσ. 1, 23.

τοικοῦντες τὴν οἰκουμένην»⁵¹. Καὶ ἀλλαχοῦ πάλιν γράφει: «τὰ ἔθνη ἐθιζέσθω πρὸς τοὺς κατοικοῦντας τὴν οἰκουμένην, καὶ οἱ τὴν οἰκουμένην οἰκοῦντες τοὺς ξένους τῶν διαθηκῶν διὰ τῆς ἀγάπης προσλαμβανέσθωσαν»⁵². Θέλων δὲ νὰ περιγράψῃ δὲ μέγας ἐπίσκοπος τῆς Καισαρείας αὐτὴν τὴν οἰκουμενικότητα ἀναφέρει τὸ ἔξης ὑπέροχον παράδειγμα διμιλῶν πρὸς τιμὴν τῶν τεσσαράκοντα ἐν Σεβαστείᾳ μαρτύρων, οἵτινες κατήγοντο ἐκ διαφόρων χωρῶν: «οἵνις ἦν μία πατρὶς τοῖς ἄγίοις· ἄλλος γὰρ ἀλλαχόθεν ὠρμητος. Τί οὖν; ἀπόλιδας αὐτοὺς εἴπωμεν, ἢ τῆς οἰκουμένης πολίτας; Ωσπερ γὰρ ἐν ταῖς τῶν ἐράνων συνεισφοραῖς τὰ παρ' ἔκαστου καταβληθέντα κοινὰ τῶν εἰσενεγκάντων γίνεται· οὕτω καὶ ἐπὶ τῶν μακαρίων τούτων ἡ ἔκαστου πατρὶς κοινὴ πάντων ἐστί· καὶ πάντες εἰσὶ πανταχόθεν ἀντιδιδόντες ἀλλήλοις τὰς ἐνεγκούσας»⁵³. Κάμνει δὲ διάκρισιν μεταξὺ αὐτοῦ τοῦ χριστιανικοῦ λαοῦ «τῆς οἰκουμένης» καὶ τῶν «ἐθνῶν»⁵⁴. Ο χριστιανικὸς λαὸς εἶναι ὑπερεθνικός, εἶναι ἡ οἰκουμένη, οἱ ἄγιοι δὲν εἶναι παρὰ μία οἰκουμενικὴ ἀνθροδέσμη, ἐνῷ οἱ μὴ πιστεύοντες εἶναι τὰ ἔθνη, ποὺ εἶναι πολλά, δὲν ἀποτελοῦν μίαν ἐνότητα, ἀλλὰ εὑρίσκονται εἰς διχόνοιαν καὶ διχογνωμίαν. Αφοῦ δὲ μᾶς δὲ χριστιανικὸς λαὸς εἶναι ἔνας καὶ τὸ ιεραποστολικὸν κήρυγμα «τὸ κήρυγμα τῆς ἀληθείας», κατὰ

51. Μ. Βασιλ., Ε.Π.Μ. τ. 29, σελ. 433.

52. M.B., διμ. εἰς 48 φαλ., Ε.Π.Μ., τ. 29, σελ. 436.

53. S. Giet, «des idées et l' action sociale du S. Basile», σ. 163. Paris 1941.

54. «Ἐθνη καὶ οἱ κατοικοῦντες τὴν οἰκουμένην». Ἐνθ. ἀν. σελ. 166. Πρόβλ. καὶ Χρυσ., Ε.Π.Μ. τ. 52, 806.

τὸν Εἰρηναῖον, πρέπει νὰ εἶναι ἔνα καὶ οἰκουμενικὸν «ῶσπερ ὁ ἥλιος ἐν ὅλῳ τῷ κόσμῳ εἰς καὶ ὁ αὐτός, οὗτος καὶ τὸ κήρυγμα τῆς ἀληθείας πανταχῇ φαίνει καὶ φωτίζει πάντας ἀνθρώπους τοὺς βουλομένους εἰς ἐπίγνωσιν ἀληθείας ἐλθεῖν»⁵⁵.

Ἐκτὸς δὲ μᾶς τῶν ἀνωτέρω καὶ ἄλλοι Πατέρες καὶ ἐκκλησιαστικοὶ συγγραφεῖς⁵⁶ διμιοῦν μετὰ πολλῆς θέρμης περὶ τῆς ἀρχῆς τῆς οἰκουμενικότητος καὶ ἔξαίρουν τὴν μεγίστην σημασίαν αὐτῆς διὰ τὴν Ἐκκλησίαν, τὴν ἐξ ιεραποστολήν καὶ τὸ χριστιανικὸν κήρυγμα. Δυνάμεθα λοιπὸν νὰ συμπεράνωμεν, διτὶ ὑπάρχει ἀπόλυτος ταῦτης καὶ συμφωνία μεταξὺ τῆς Βιβλικῆς καὶ Πατερικῆς παραδόσεως. Απομένει πλέον νὰ ἴωμεν εἰς τὸ ἐπόμενον ἄρθρον τὴν ἀξίαν τῆς ἐφαρμογῆς τῆς ἀρχῆς ταῦτης μέσα εἰς τὰ σύγχρονα ἐκκλησιολογικὰ δεδομένα, τὴν εὐθύνην τῆς ἡμετέρας Θεολογίας διὰ τὴν σιωπήν της ἐπὶ ἐνὸς τόσον βασικοῦ θέματος καὶ τὴν σχέσιν τῆς ἀρχῆς αὐτῆς τῆς οἰκουμενικότητος μὲ τὸ σημερινὸν ἔκεινημα τῆς πανορθοδόξου ιεραποστολικῆς προσπαθείας τοῦ «Συνδέσμου».

Αρχιμ. ΝΕΚΤΑΡΙΟΣ ΧΑΤΖΗΜΙΧΑΛΗΣ

55. Εἰρην. Ἐλεγχος Α' 10, 2 καὶ Γ' 11, 8 Β' 116, 146.

56. Εὐσ. Ἀλεξ. Ε.Π.Μ. τ. 86, σελ. 365, 368. Ἐπιφ. Ε.Π.Μ., τ. 43, σ. 496. Ὁριγ., Κατὰ Κέλσον, Β.Ε.Π., τ. 9, σελ. 180, ἔκδ. Ἀπ. Διακ., Ἀθῆναι 1956. Γοηγ. Νύσ., Ε.Π.Μ. τ. 46, 1129, 1152, 1165. Κυρ. Ἰεροσολύμων, Κατηχ., 18, τ. 33, σελ. 1044. Κυρ. Ἀλεξ. 77, 1041D. Δαμασκ., Ε.Π.Μ., τ. 96, 821B. Ἀμφιλ. Ἰκον., Ε.Π.Μ., τ. 39, 40. Γοηγ. Θεολ. Ε.Π.Μ., τ. 37, σελ. 486, Συμ. τ. μεταφρ. Ε.Π.Μ., τ. 115, σελ. 510, Πρόκλ. Ε.Π.Μ. τ. 65, σ. 700.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ 1963

ΜΕΛΕΤΑΙ ΚΑΙ ΑΡΘΡΑ

Νικολάου Α. Νησιώτη :

Ἡ Ἐκκλησιολογικὴ θεμελίωσις τῆς Ἱεραποστολῆς

σ. 4

Εὐθυμίου Στύλιου :

Ο Ἱεραπόστολος ὃς μιμητὴς τοῦ Χριστοῦ

σ. 8

Δημοσθένους Σαβράμη :

Χριστιανισμὸς καὶ «ὑποκινάπτυκτοι» χῶραι

σ. 10

Αναστασίου Γιαννουλάτου :

Ἡ Ὁρθοδοξία στὴν Ἀλάσκα

σ. 14, 44

Κωνστ. Ε. Μπουντά :

Ο ἐκχριστιανισμὸς τῆς Κορέας καὶ αἱ θρησκειοκοινωνικαὶ αὐτοῦ συνέπειαι

σ. 23, 43

Νεκταρίου Χατζημιχάλη :

Ορθόδοξος Οἰκουμενισμὸς καὶ ἐξωτερικὴ Ἰεραποστολή

σ. 28, 52

Ηλία Βουλγαράκη :

Διεθνὲς Συμβούλιον Ἱεραποστολῆς

σ. 35

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΚΑ

Θεοδώρου Νανκιάμα :

Ἡ Ὁρθόδοξος Ἐκκλησία τῆς Ταγκανίκα

σ. 2

ΣΗΜΕΙΩΜΑΤΑ

Απὸ τὸ Χρονικὸ τῆς πορείας μας: Μιὰ Συναυλία

σ. 12

Τεραποστολικὰ Εἰδήσεις

σ. 34

ΑΠΟ ΤΑ ΕΖΗΓΗΤΙΚΑ ΤΟΥ ΩΡΙΓΕΝΟΥΣ

‘Αμήν, δαμήν λέγω ύμῖν, δ λαμβάνων ἀν τινα πέμψω ἐμὲ λαμβάνει, δ δὲ ἐμὲ λαμβάνων λαμβάνει τὸν πέμψαντά με.

‘Ο Ιησοῦς πέμπει οὐ μόνον ἀγίους, ἀλλὰ καὶ ἀγίους ἀγγέλους· καὶ πέμπει μὲν τοὺς διὰ τὸ ἀποστέλλεσθαι ὑπ’ αὐτοῦ ἀποστόλους ὅνομαζομένους. ἦδη δὲ τούτων οἱ μὲν ἀνθρώποι εἰσιν, οἱ δὲ δυνάμεις κρείττους. οὐ γάρ ἀμαρτησόμεθα τὸ «ἀπόστολος» ὄνομα τάσσοντες καὶ ἐπὶ τούτων, περὶ ὧν γέγραπται· «Πάντες εἰσὶν λειτουργικὰ πνεύματα, εἰς διακονίαν ἀποστελλόμενα διὰ τοὺς μέλλοντας οἰκητούς φλόλα» εἰς διακονίαν ἀποστελλόμενοι, ὃντες λειτουργικὰ πνεύματα, καὶ τοὺς λειτουργούντας αὐτοῦ πνυδός φλόλα εἰς διακονίαν ἀποστελλόμενοι, ὃντες λειτουργικὰ πνεύματα, καὶ οὗτοι ἀν εἰεν ἀπόστολοι τοῦ ἀποστέλλοντος αὐτούς. καὶ ἔκαστος γε τῶν πεμπομένων ἀπό τίνος, ἀπόστολος ἐστιν τοῦ πέμψαντος. καθ’ δ καὶ ἐν τοῖς ἀνωτέρῳ λέξειται μετὰ τὸ «Οὐκ ἔστι δοῦλος μείζων τοῦ κυρίου αὐτοῦ, οὐδὲ «ἀπόστολος μείζων τοῦ πέμψαντος αὐτόν». κατὰ τοῦτο δὲ οὐχ ἀμαρτῆσει καὶ τὸν Ἰωάννην ἀπόστολον λέγων θεοῦ διὰ τὸ «Ἐγένετο ἀνθρώπος ἀπεσταλμένος παρὰ θεοῦ, ὄνομα αὐτῷ Ἰωάννης», καὶ τὸν Ἡσαΐαν διὰ τὸ «Τίνα ἀποστελῶ, καὶ τίς πορεύσεται πρὸς τὸν λαὸν τοῦτον;» δὲ ἀπεκρίνατο λέγων «Ιδοὺ εἰμὶ ἐγώ, ἀπόστειλόν με» τί δὲ περὶ τούτων λέγω, δὲ καὶ ἐν τῇ πρὸς Ἐβραίους δ τηλικοῦτος ήμῶν σωτὴρ ἀπόστολος εἴρηται τοῦ πατρός; γέγραπται γάρ· «Ἐχοντες οὖν ἀρχιερέα μέγαν καὶ ἀπόστολον Ἰησοῦν Χριστόν». καὶ

νῦν οὖν διὰ ἐὰν ἀποστέλλῃ δ σωτήρ διακονησόμενον τῇ τινῶν σωτηρίᾳ, δ ἀποστελλόμενος ἀπόστολος ἐστιν Ἰησοῦν Χριστοῦ. ἀλλ δ ἀπόστολος, ὥσπερ τοῦ ἀποστείλαντός ἐστιν ἀπόστολος, οὕτως τισὶν πρὸς οὓς ἀποστέλλεται μόνοις ἐστὶν ἀπόστολος. διότι νῦν δ Παῦλος ἔλεγεν· «Εἰ καὶ ἄλλοις οὐκ εἰμὶ ἀπόστολος ἀλλά γε ὑμῖν εἰμι· η γάρ σφραγίς μου τῆς ἀποστολῆς ὑμεῖς ἐστε ἐν κυρίῳ. ἔξεστιν οὖν τινὰ εἶναι ἀπόστολον Ἰησοῦν Χριστοῦ ἐνὶ μόνῳ ἔξαποσταλέντα, εἰ ἐνὶ μόνῳ θεοῦ προνοίᾳ τὸν λόγον διηκονήσατο. καὶ ταῦτα φαμεν, ἵνα πάλιν βλέπωμεν τὴν τῶν χρηματισάντων Ἰησοῦν Χριστοῦ ἀπόστόλων ὑπεροχήν· «Δεξιάς, γάρ φησιν, ἔδωκαν ἐμοὶ καὶ Βαρνάβᾳ κοινωνίας, ἵνα ἡμεῖς εἰς τὰ ἔθνη, αὐτοὶ δὲ εἰς τὴν περιτομήν». οὐκοῦν Παῦλος ἔθνεσι μόνοις ἀπόστολος ἦν, καὶ Πέτρος δὲ τῇ περιτομῇ. ήμῶν δὲ καν δέξιωθῇ τις, ὃς παρέστησεν δ ἀπόστολος, τοῦ γενέσθαι ἐνὶ πον η δέληγω πλείσιν, ἀπόστολος γίνεται. καν γένηται δέ, μὴ ἐπαιρέσθω, μεμνημένος τοῦ «Ο δὲ λοιπὸν ζητεῖται ἐν τοῖς οἰκονόμοις ἵνα πιστός τις εὐρεθῇ»· οὐ γάρ πάντως εἰ ζητεῖται, τὸ ζητούμενον εὑρίσκεται.

Ταῦτα διὰ τὸ «Ο λαμβάνων ἐάν τινα πέμψω», δοσούς ἐνδέχεται πέμπεσθαι ὑπὸ τοῦ Ἰησοῦ, καν μὴ, οὓς εἰθίκαμεν ὄνομάζειν ἀποστόλους, τοιοῦτοι ὥστιν, καὶ δι τὸ ἐνδέχεται καὶ τῆς ἀνθρώπων φύσεως κρείττονα δητα πέμπεσθαι ὑπὸ τοῦ Ἰησοῦ. δ οὖν λαμβάνων δι (ἀν) πέμψῃ δ Ἰησοῦς, τὸν ἐν τῷ ἀποσταλέντι Ἰησοῦν λαμβάνει δ δὲ λαμβάνων τὸν Ἰησοῦν, πατέρα λαμβάνει δ ἄρα λαμβάνων δι ἀν πέμψῃ δ Ἰησοῦς, λαμβάνει τὸν πέμψαντα τὸν Ἰησοῦν πατέρα.

Πορευθέντες

μαθητεύσατε πάντα τα ἔδυτα (Μαρ. 10)

ΤΡΙΜΗΝΙΑΙΑ ΕΚΔΟΣΙΣ ΤΟΥ ΟΜΩΝΥΜΟΥ ΔΙΟΡΘΟΔΟΞΟΥ ΙΕΡΑΠΟΣΤΟΛΙΚΟΥ ΚΕΝΤΡΟΥ

Γραφεῖα : Βησσαρίωνος 8, Αθῆναι (135)

Υπεύθυνος : Διάκονος Αναστάσιος Γ. Γιαννουλάτος.

Εμβάσματα : Δίδα Αργυρώ Κοντογεώργη.

Υπεύθυνος Τυπογραφείου : Δημήτριος Ηλιάδης.

Τύποις : «ΠΑΤΜΟΣ» Γραφικαὶ Τέχναι, Σαρρή 10

Αθῆναι (113). Τηλ. 535.901

Ελληνικὴ ἔκδοσις :

Έτησία Συνδρομή Δρχ. 15

Τιμή φύλλου » 3

Αγγλικὴ ἔκδοσις :

\$ 1.1

Γίνονται δεκταὶ συνδρομαὶ ἐνισχύοεως τῆς προσπαθείας.

Διὰ τὰ ἐνπ ἁγονα δοθρα ενθύνονται οἱ συντάκται των.

Επιτρέπεται πᾶσα ἀνάδημοσίευσις, ὑπὸ τὸν δι τὸ διὰ ἀναφέρεται η ἐκ τοῦ «Πορευθέντες» προέλευσίς της.